

**TT
SK**

**TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ**

**Koncepcia rozvoja sociálnych služieb
na území Trnavského samosprávneho kraja
2021–2023**

Autori koncepcie :

Odbor sociálnych vecí Trnavského samosprávneho kraja

Ing. Blažena Flamíková – riaditeľka odboru sociálnych vecí

prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.

Obsah

Obsah	3
1 Východisková situácia	12
1.1 Legislatívny rámec upravujúci sociálnu oblasť	12
1.2 Základné princípy	32
1.3 Základná charakteristika TTSK	35
1.3.1 Demografická charakteristika TTSK	36
1.3.2 Nezamestnanosť a chudoba	43
2 Analytická časť	47
2.1 Oblasť sociálnych služieb	48
2.2 Oblasť SPODaSK	63
2. 2. 1 Výkon opatrení sociálnej kurately	65
2.3 Situácia v okresoch TTSK	69
2.3.1 Okres Dunajská Streda	69
2.3.2 Okres Galanta	83
2.3.3 Okres Hlohovec	94
2.3.4 Okres Piešťany	103
2.3.5 Okres Senica	110
2.3.6 Okres Skalica	119
2.3.7 Okres Trnava	128
2.4 Vyhodnotenie analytickej časti	141
3 Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK	145
3.1 Dlhodobá vízia	146
3.2 Ciele	148
4 Implementačná časť	150
4.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb	151
4.1.1 Rozvoj siete sociálnych služieb	151
4.1.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb	155
4.1.3 Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej reprodukovanej chudoby	158
4.1.4 Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb	158
4.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK	160
4.2.1 Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	160
4.2.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	162
4.2.3 Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologických javov	163
4. 3 Oblasť prevencie a eliminácie násilia	164
4.3.1 Prevencia a eliminácia násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách	165

4.4 Opatrenia na národnej úrovni	166
5 Akčné plány na roky 2021 – 2023	168
5.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb	168
5.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK	176
5.3 Oblasť prevencie a eliminácie násilia	178
6 Stratégia financovania	180
6.1 Financovanie činností ZSS v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách	180
6.2 Financovanie činností a výkonov opatrení v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK	188
7 Návrh regionálnych priorít a hlavných cieľov na najbližšie roky	192
7.1 Regionálne priority TTSK pre roky 2021-2023	192
7. 2 Nadregionálne priority TTSK pre roky 2021-2023	195
7.3 Záverečné odporúčania	196

Zoznam použitých skratiek

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
COVID-19	Corona virus disease ----sk
CpDaR	Centrum pre deti a rodiny
ČSFR	Česká a Slovenská federatívna republika
DS	Dunajská Streda
DSS	Domov sociálnych služieb
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
GA	Galanta
HC	Hlohovec
KP	Komunitný plán
KV pre HP	Koordinačný výbor pre horizontálne princípy
MPSVR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OSN	Organizácia spojených národov
OSV	Odbor sociálnych vecí
OvZP	Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti
OZ	Občianske združenie
PN	Piešťany
ReC	Reedukačné centrum
RS	Rehabilitačné stredisko
SPODaSK	Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SE	Senica
SI	Skalica
SR	Slovenská republika
SOÚ	Spoločný obecný úrad
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠZ	Špecializované zariadenie
TASPO	Trnavská asociácia sluchovo postihnutých
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TT	Trnava
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚC	Vyšší územný celok
VF	Višegradský fond
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZOS	Zariadenie
ZPB	Zariadenie podporovaného bývania
ZpS	Zariadenie pre seniorov
ZSS	Zariadenie sociálnych služieb
Z. z.	Zbierka zákonov

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Rozdelenie sociálnych služieb podľa druhu
Tabuľka 2	Porovnanie počtu obyvateľov podľa pohlavia v TTSK k 31.12. daného roka
Tabuľka 3	Počet obyvateľov podľa okresov TTSK k 31.12.2019
Tabuľka 4	Veková štruktúra obyvateľov TTSK k 31.12. 2019
Tabuľka 5	Index starnutia obyvateľstva TTSK k 31.12. daného roka
Tabuľka 6	Vývoj podielu osôb v poproduktívnom veku a indexu ekonomickej závislosti starých ľudí v TTSK k 31.12. daného roka
Tabuľka 7	Aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti k 31.06.2020
Tabuľka 8	Počet poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacity v TTSK registrovaných k 30.09.2020
Tabuľka 9	Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v DSS k 30.09.2020
Tabuľka 10	Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v ZpS k 30.09.2020
Tabuľka 11	Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v ŠZ k 30.09.2020
Tabuľka 12	Prehľad ZSS a ich kapacít v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK k 30.09. 2020
Tabuľka 13	Prehľad počtu evidovaných žiadateľov podľa druhu sociálnej služby k 31.12.2019
Tabuľka 14	Veková štruktúra detí a mládeže v TTSK k 31.12.2019
Tabuľka 15	Prehľad Centier pre deti a rodiny (CpDaR) v TTSK
Tabuľka 16	Prehľad subjektov vykonávajúcich opatrenia SPODaSK k 31.07.2020
Tabuľka 17	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Dunajská Streda
Tabuľka 18	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020
Tabuľka 19	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020
Tabuľka 20	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020
Tabuľka 21	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020
Tabuľka 22	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda podľa aktuálnych KP
Tabuľka 23	Prehľad sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 24	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Galanta

Tabuľka 25	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Galanta k 30.09.2020
Tabuľka 26	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Galanta k 30.09.2020
Tabuľka 27	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Galanta k 30.09.2020
Tabuľka 28	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Galanta k 30.09.2020
Tabuľka 29	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Galanta podľa aktuálnych KP
Tabuľka 30	Prehľad sociálnych služieb v Okrese Galanta, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 31	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Hlohovec
Tabuľka 32	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Hlohovec k 30.09.2020
Tabuľka 33	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Hlohovec k 30.09.2020
Tabuľka 34	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Hlohovec k 30.09.2020
Tabuľka 35	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Hlohovec k 30.09.2020
Tabuľka 36	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Hlohovec podľa aktuálnych KP
Tabuľka 37	Prehľad sociálnych služieb v okrese Hlohovec, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 38	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Piešťany
Tabuľka 39	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Piešťany k 30.09.2020
Tabuľka 40	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Piešťany k 30.09.2020
Tabuľka 41	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Piešťany k 30.09.2020
Tabuľka 42	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Piešťany podľa aktuálnych KP
Tabuľka 43	Prehľad sociálnych služieb v okrese Piešťany, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 44	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Senica
Tabuľka 45	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Senica k 30.09.2020
Tabuľka 46	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Senica k 30.09.2020
Tabuľka 47	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Senica k 30.09.2020
Tabuľka 48	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Senica k 30.09.2020
Tabuľka 49	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Senica podľa aktuálnych KP
Tabuľka 50	Prehľad sociálnych služieb v okrese Senica, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Tabuľka 51	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Skalica
Tabuľka 52	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Skalica k 30.09.2020
Tabuľka 53	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Skalica k 30.09.2020
Tabuľka 54	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Skalica k 30.09.2020
Tabuľka 55	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Skalica k 30.09.2020
Tabuľka 56	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Skalica podľa aktuálnych KP
Tabuľka 57	Prehľad sociálnych služieb v okrese Skalica, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 58	Veková štruktúra obyvateľov v okrese Trnava
Tabuľka 59	Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Trnava k 30.09.2020
Tabuľka 60	Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Trnava k 30.09.2020
Tabuľka 61	Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Trnava k 30.09.2020
Tabuľka 62	Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Trnava k 30.09.2020
Tabuľka 63	Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Trnava podľa aktuálnych KP
Tabuľka 64	Prehľad sociálnych služieb v okrese Trnava, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP
Tabuľka 65	Prehľad počtu poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacity v TTSK k 30.09.2020
Tabuľka 66	Vývoj v oblasti absentujúcich a nedostatočných sociálnych služieb v TTSK v rokoch 2015-2020

Zoznam grafov

Graf 1	Percentuálny podiel obyvateľov podľa okresov TTSK k 31.12. 2019
Graf 2	Veková štruktúra obyvateľstva TTSK k 31.12.2019
Graf 3	Index starnutia obyvateľstva TTSK k 31.12. daného roka
Graf 4	Nárast podielu obyvateľstva v TTSK v poproduktívnom veku k 31.12. daného roka
Graf 5	Vývoj indexu ekonomickej závislosti starých ľudí v TTSK k 31.12. daného roka
Graf 6	Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v DSS k 30.09.2020
Graf 7	Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v ZpS k 30.09.2020
Graf 8	Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v ŠZ k 30.09.2020
Graf 9	Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných verejným poskytovateľom
Graf 10	Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných neverejným poskytovateľom
Graf 11	Zdroje financovania činností a výkonov opatrení SPODaSK

Úvod

K základným povinnostiam štátu patrí aj starostlivosť o kvalitu života svojich obyvateľov. Štát za účelom zabezpečenia kontinuálneho rozvoja kvality života, predovšetkým so zameraním na zvlášť zraniteľné skupiny, vypracováva a prijíma strategické dokumenty a relevantnú legislatívu, prostredníctvom ktorej ovplyvňuje rozvoj oblasti sociálnej starostlivosti na jednotlivých úrovniach verejnej správy. Pri vypracovávaní strategických dokumentov a domácej legislatívy vychádza Slovenská republika (ďalej len SR) z nadnárodných zmlúv a strategických dokumentov, ktoré implementovala do domácej praxe. Tiež pri ich tvorbe rešpektuje významné dokumenty Európskej únie (ďalej len EÚ), ktorej sme členom. K oblastiam, ktoré sú prísne sledované z pohľadu EÚ patria aj sociálne služby, ktoré sú súborom odborných a obslužných činností zameraných na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, alebo na zmiernenie prípadne úplné odstránenie tejto situácie u jednotlivcov, rodín a komunít. Sociálne služby sú všeobecne pokladané za významný nástroj sociálnej politiky, ktorý má potenciál riešiť krízové situácie občanov a prispieť ku kvalite života všetkých členov spoločnosti.

Štát v snahe zabezpečiť túto oblasť sociálnej politiky zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“, alebo zákon „č. 448/2008 Z. z.“) ukladá vyšším územným celkom (ďalej len VÚC), ktoré sú samosprávnymi orgánmi II. stupňa územnej samosprávy, povinnosť vypracovať Koncepciu rozvoja sociálnych služieb¹.

Hoci zákon č. 448/2008 Z. z. ukladá VÚC len povinnosť vypracovať koncepciu rozvoja sociálnych služieb na území samosprávneho kraja (ďalej len „koncepcia“), TTSK sa už pri tvorbe Koncepcie rozvoja sociálnych služieb na území TTSK pre roky 2015-2020 rozhodol, že pripraví širšie koncipovaný dokument, ktorý okrem problematiky sociálnych služieb bude zahŕňať aj oblasť sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, tak ako je táto problematika upravená v zmysle zákona NR SR č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 305/2005 Z. z.“). Tento prístup TTSK zvolil aj preto, že oblasť sociálnych služieb a oblasť sociálnoprávnej ochrany

a kurately sú dve navzájom prepojené súčasti sociálnej politiky, ktoré sa významnou mierou ovplyvňujú. Realizácia kvalitnej sociálnej starostlivosti tak predpokladá, že sa rozvoju oboch súčastí venuje rovnaká pozornosť.

Pri tvorbe koncepcie, ktorá je svojou podstatou strategickým dokumentom, sme vychádzali nielen z relevantných nadnárodných a národných strategických dokumentov a platnej legislatívy, ale aj zo skutočnosti, že koncepcia má charakter verejného dokumentu, ktorý má byť dostupný všetkým obyvateľom TTSK. S prihliadnutím na uvedené sme spracovali Koncepciu v štruktúre, ktorá umožní všetkým obyvateľom TTSK nielen oboznámiť sa s jej obsahom, ale tomuto obsahu aj správne porozumieť.

Z dikcie zákona je zrejmé, že ide o strednodobý dokument, teda dokument na obdobie 3 až 5 rokov. Po tomto období by malo prísť k jeho vyhodnoteniu a vypracovaniu novej koncepcie na ďalšie časové obdobie. Prvá koncepcia bola vypracovaná pre obdobie 2015-2020. Pretože platnosť aktuálnej koncepcie skončila dňom 31.12.2020 bolo potrebné v zmysle zákona vypracovať novú koncepciu.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2021-2023 bola schválená uznesením Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja č. 554/2020/20 zo dňa 09.12.2020.

1 Východisková situácia

1.1 Legislatívny rámec upravujúci sociálnu oblasť

Slovenská republika sa od svojho vzniku zaviazala dodržiavať celý súbor významných ľudsko-právnych medzinárodných dokumentov. Vstup do Európskej únie zintenzívnil naše úsilie vytvárať predpoklady pre dodržiavanie práv a napĺňanie individuálnych potrieb všetkých občanov.

Kľúčovým dokumentom pri tvorbe stratégie pre oblasť sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany je Dohovor o ľudských právach, ktorý je východiskovou stratégiou aj pri tvorbe ostatných medzinárodných aj národných dokumentov. Okruh dokumentov, ktoré je pri tvorbe takýchto materiálov nutné transformovať do praktickej roviny, je pomerne široký. Uvádzame aspoň prehľad najvýznamnejších dokumentov, z ktorých sme pri tvorbe Koncepcie vychádzali.

Na medzinárodnej úrovni ide o nasledovné dokumenty:

- a) Všeobecná deklarácia ľudských práv²,
- b) Európsky dohovor o ľudských právach³,
- c) Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach⁴ ,
- d) Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach⁵ ,
- e) Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím⁶ ,
- f) Dohovor OSN o právach dieťaťa⁷,
- g) Dohovor o odstránení diskriminácie žien⁸,
- h) Európska sociálna charta⁹,
- i) Európa 2020¹⁰,
- j) Charta základných práv a základných slobôd Európskej únie¹¹,
- k) Európska stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia pre roky 2010–2020 s podtitulom Obnovený záväzok vybudovať Európu bez bariér¹²,
- l) Európska charta práva a zodpovednosti starších ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť¹³,
- m) Európska charta rodinných opatrovateľov¹⁴.

Na národnej úrovni sme vychádzali hlavne z dokumentov:

- a) Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike a nadväzujúce národné akčné plány tejto stratégie¹⁵,
- b) Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020¹⁶,
- c) Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019¹⁷,
- d) Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 a nadväzujúce akčné plány tejto stratégie¹⁸,
- e) Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030¹⁹,
- f) Národný program rozvoja duševného zdravia²⁰,
- g) Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020²¹.

Špecifické postavenie majú pritom dva dokumenty. Na medzinárodnej úrovni je to dokument stratégia Európa 2020 a na národnej úrovni ide o dokument Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 (ďalej len „Národné priority“).

Stratégia Európa 2020 je dlhodobou víziou a politickou stratégiou EÚ, ktorá má pomôcť Európe zotaviť sa z krízy a transformovať EÚ na inteligentnú, udržateľnú a inkluzívnu ekonomiku s vysokou mierou zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti. Stratégia Európa 2020 je široko koncipovaný dokument, ktorý je často vnímaný ako primárne ekonomický dokument. Ciele, ktoré sú v stratégii Európa 2020 obsiahnuté sa týkajú sociálnej inklúzie, zamestnanosti, vzdelávania, mládeže a tiež eliminácie chudoby. Naplnenie týchto cieľov nemôže nastať bez toho, aby bola riešená situácia zraniteľných skupín obyvateľov EÚ (rodín, seniorov, detí a mladých dospelých, osôb so zdravotným postihnutím, marginalizovaných rómskych komunít), žijúcich v domácom prostredí, a tiež tých, ktorí sú ako prijímatelia sociálnych služieb umiestnení v zariadeniach s pobytovou formou poskytovania sociálnej služby; resp. v zariadeniach, v ktorých sú vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. EÚ v stratégii Európa 2020 v rámci inkluzívneho rastu taktiež vytýčila cieľ znížiť počet osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v EÚ aspoň o 20 miliónov, pričom spodná hranica kvóty pre SR bola stanovená ako zníženie počtu jedincov ohrozených chudobou a sociálnou exklúziou

najmenej o 170 tis. ľudí do roku 2020. V roku 2020 zasiahla svet pandémie spôsobená ochorením COVID-19. Vychádzajúc zo stratégie Európa 2020, pripravila EÚ Plán obnovy pre Európu, ktorého definitívna verzia zatiaľ nie je prijatá. V rámci tohto dokumentu sa ale takisto poukazuje na potrebu budovania inkluzívnej a zodpovednej spoločnosti.

Národné priority sú strategickým dokumentom vypracovaným MPSVaR SR zameraným na rozvoj sociálnych služieb pre roky 2015 – 2020. Sú vypracované v súlade so Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2011). Národné priority reagujú na aktuálne výzvy sociálnej pomoci občanom, ku ktorým patrí predovšetkým rozvoj rôznorodých služieb starostlivosti na komunitnej úrovni, vrátane potreby modernizácie sociálnych služieb. Potvrďuje sa nimi zároveň hlavné poslanie sociálnych služieb, ktorým je podpora začleňovania ľudí do spoločnosti, sociálna súdržnosť, smerovanie k službám poskytovaným na komunitnej úrovni a rozvinutie ich potenciálu v oblasti zamestnanosti. Reflektujú aktuálnu situáciu poskytovania sociálnych služieb, predovšetkým nedostatok kapacity sociálnych služieb poskytovaných v prirodzenom (domácom a komunitnom) prostredí občanov, potrebu zabezpečenia udržateľnosti financovania sociálnych služieb a rozvoja ich kvality. Cieľom Národných priorít bolo pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015-2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Špecifickými cieľmi Národných priorít bolo:

- a) zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- b) zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity, zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- c) zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- d) deinštitucionalizovať sociálne služby,
- e) presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,

- f) zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

V dokumente boli konkretizované hlavné priority SR v oblasti sociálnych služieb pre roky 2015 - 2020 a to:

- a) zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- b) podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- c) podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- d) zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Aktuálna legislatíva uvádza povinnosť VÚC vychádzať pri tvorbe koncepcie z národných priorít, čím sa zabezpečí kontinuálny rozvoj sociálnych služieb na celom území SR. Pretože pri tvorbe Koncepcie rozvoja sociálnych služieb na území TTSK na roky 2021 - 2023 nebol vypracovaný novší dokument, ktorý by vytýčil priority na nasledujúce roky a tiež preto, lebo uvedené ciele sú stále platné na úrovni EÚ, pri tvorbe Koncepcie na roky 2021 - 2023 sme uvedené priority rešpektovali v plnej miere.

Základnou legislatívnou normou pri tvorbe Koncepcie pre oblasť sociálnych služieb bol zákon č. 448/2008 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2009 (s výnimkou vybraných ustanovení zákona, ktoré mali nadobudnúť účinnosť neskôr). Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovaní sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. V tomto zákone je sociálna služba definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,

- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sa podľa zákona č. 448/2008 Z. z. poskytujú prostredníctvom odborných činností, obslužných činností alebo ďalších činností. Odbornými činnosťami sú v zmysle zákona: základné sociálne poradenstvo; špecializované sociálne poradenstvo; pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby; pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov; sociálna rehabilitácia; ošetrovateľská starostlivosť v zariadení; rozvoj pracovných zručností; tlmočenie; sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností, výchova, preventívna aktivita, pomoc pri pracovnom uplatnení, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania a bežné úkony starostlivosti o dieťa. Medzi obslužné činnosti zákon zaradil ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch. Poskytovanie sociálnych služieb predpokladá, že sa v ich rámci vykonávajú aj ďalšie činnosti a to najmä: utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín, na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť; poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, prepravy; donáška stravy; požičiavanie pomôcok; zabezpečenie záujmovej činnosti, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že sú tieto činnosti pri uvedených službách taxatívne vymedzené. Zákon č. 448/2008 Z. z. rozdeľuje sociálne služby podľa druhu do niekoľkých skupín.

Tabuľka 1 Rozdelenie sociálnych služieb podľa druhu

Sociálne služby krízovej intervencie	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) až i) a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto fyzických osôb, odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín
Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:	
2. Nízkoprahové denné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) a h) a i) počas dňa a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny
3. Integračné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i) a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, b) utvárajú podmienky na • pracovnú terapiu, • záujmovú činnosť
4. Komunitné centrum	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. h) a) poskytuje • základné sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, b) vykonáva preventívna aktivita, c) zabezpečuje záujmová činnosť d) sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia

5. Nocľaháreň	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, a) poskytuje • ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, • sociálne poradenstvo, • nevyhnutné ošatenie a obuv, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny
6. Útulok	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • nevyhnutné ošatenie a obuv, b) zabezpečuje rozvoj pracovných zručností c) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, • upratovanie, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, • záujmovú činnosť
7. Domov na polceste	na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) zabezpečuje • rozvoj pracovných zručností, • pomoc pri pracovnom uplatnení, c) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie základnej osobnej hygieny, • upratovanie, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,

	• záujmovú činnosť
8. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine a) poskytuje • sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, • preventívna aktivita b) zabezpečuje • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, • pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, • záujmová činnosť
9. Zariadenie núdzového bývania	fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g) a) poskytuje • ubytovanie na určitý čas, • sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) utvárajú podmienky na • prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín, • vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, • upratovanie, • pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, • záujmovú činnosť. ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g), zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu 20) V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa a) poskytujú • bežné úkony starostlivosti o dieťa • pomoc pri príprave na školské vyučovanie • výchova b) zabezpečuje záujmová činnosť

2. Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	pri osobnej starostlivosti o dieťa, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu 20) V rámci dočasnej starostlivosti o deti sa a) poskytujú • bežné úkony starostlivosti o dieťa, • sociálne poradenstvo, • ubytovanie na určitý čas, • stravovanie, • upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, • pomoc pri príprave na školské vyučovanie, • výchova, b) zabezpečuje záujmová činnosť
3. Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života	rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase a) prípravy na trh práce alebo v čase vykonávanie aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa, b) prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom 23e) V rámci služby na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa a) poskytujú • bežné úkony starostlivosti o dieťa • pomoc pri príprave na školské vyučovanie • výchova b) zabezpečuje záujmová činnosť
4. Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť a) poskytujú • bežné úkony o dieťa

	• stravovanie • výchova
5. Služba včasnej intervencie	dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa ○ poskytuje • špecializované sociálne poradenstvo, • sociálna rehabilitácia, ○ vykonáva • stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, • preventívna aktivita
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Zariadenie podporovaného bývania	poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej a) poskytuje ○ ubytovanie ○ sociálne poradenstvo ○ pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov b) utvárajú sa podmienky na ○ prípravu stravy ○ upratovanie ○ pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva c) vykonáva sociálna rehabilitácia
2. Zariadenie pre seniorov	poskytuje sociálnu službu: • fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3 • fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov a) poskytuje ○ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ○ sociálne poradenstvo ○ sociálna rehabilitácia ○ ošetrovateľská starostlivosť

	○ ubytovanie ○ stravovanie ○ upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva ○ osobné vybavenie b) utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí c) zabezpečuje sa ○ záujmová činnosť ○ aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22
3. Zariadenie opatrovateľskej služby	poskytuje sociálnu službu na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. a) poskytuje ○ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ○ sociálne poradenstvo ○ sociálna rehabilitácia ○ ubytovanie ○ stravovanie ○ upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva b) utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí c) aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22
4. Rehabilitačné stredisko	poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a) poskytuje ○ sociálna rehabilitácia ○ sociálne poradenstvo ○ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ○ ubytovanie ○ stravovanie ○ pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

5. Domov sociálnych služieb	poskytuje sociálnu službu týždennou pobytovou sociálnou službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba • odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V alebo • nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 a) poskytuje ○ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ○ sociálne poradenstvo ○ sociálna rehabilitácia ○ ubytovanie ○ stravovanie ○ upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva ○ osobné vybavenie b) zabezpečuje ○ rozvoj pracovných zručností ○ záujmovú činnosť ○ aj ošetrovateľskú starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 c) utvárajú sa podmienky na ○ vzdelávanie ○ úschovu cenných vecí ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova
6. Špecializované zariadenie	poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa a) poskytuje ○ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby ○ sociálne poradenstvo ○ sociálna rehabilitácia ○ ubytovanie ○ stravovanie ○ upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva ○ osobné vybavenie ○ vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu dieťaťu s nariadenou ústavou

	starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba b) zabezpečuje - o rozvoj pracovných zručností - o záujmovú činnosť - o aj ošetrovateľskú starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 c) utvárajú sa podmienky na - o vzdelávanie - o úschovu cenných vecí
7. Denný stacionár	poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. a) poskytuje - o pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby - o sociálne poradenstvo - o sociálna rehabilitácia - o stravovanie b) zabezpečuje - o rozvoj pracovných zručností - o záujmovú činnosť v dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii
8. Opatrovateľská služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách
9. Prepravná služba	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie
10. Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím
11. Tlmočnícka služba	je poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie, tlmočnickou službou sa poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie fyzická osoba je odkázaná na:

	a) tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komunikačným prostriedkom je posunková reč, b) artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvojení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunkovú reč, posunkovanú slovenčinu, c) taktilné tlmočenie, ak je hluchoslepá a má vrodené alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgánov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyžadujú špecifický komunikačný systém viazaný na stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku
12. Sprostredkovanie tlmočnickej služby	je poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnícka služba podľa § 44, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov
13. Sprostredkovanie osobnej asistencie	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie
14. Požičiavanie pomôcok	je poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou

	prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci
2. Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva. Za telekomunikačné technológie sa považuje najmä telefón, fax, internet
Podporné služby	
Druh služby	Služba je poskytovaná:
1. Odľahčovacia služba	je poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu (ďalej len „fyzická osoba, ktorá opatruje“), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku, pričom nevyčerpané dni odľahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku
2. Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	je poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy
3. Denné centrum	poskytuje sa sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou V dennom centre sa najmä a) poskytuje sociálne poradenstvo b) zabezpečuje záujmová činnosť
4. Podpora samostatného bývania	je sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania a) poskytuje

	• sociálne poradenstvo, • pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, b) vykonáva • preventívna aktivita, • sociálna rehabilitácia
5. Jedáleň	poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek
6. Práčovňa	utvárajú sa podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek
7. Stredisko osobnej hygieny	utvárajú sa podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav c) dovŕšila dôchodkový vek

Sociálna služba sa v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. poskytuje:

- a) ambulantnou formou
- b) terénnou formou
- c) pobytovou formou
- d) inou formou – sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Sociálne služby sú službami verejného záujmu a sú poskytované bez dosiahnutia zisku. Zákon však umožňuje aj poskytovanie sociálnych služieb v rámci živnosti alebo podnikania, t. j. na báze zisku.

Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečujú dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, pričom je jej garantované právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom č. 448/2008 Z. z.

Pôsobnosť obce a VÚC v oblasti sociálnych služieb je bližšie upravená v § 80 až § 83. V § 81 písm. a) a v § 83 ods. 3 je explicitne uvedená aj povinnosť samosprávny orgánov pravidelne plánovať rozvoj sociálnych služieb na spravovanom území. Za hlavné nástroje v tejto oblasti legislatíva označila komunitné plánovanie a komunitný rozvoj.

Komunitné plánovanie a komunitný rozvoj sú participatívne metódy zabezpečujúce trvalo udržateľný rozvoj určitého územia. Silným prínosom komunitného plánovania je, že na identifikácii potrieb komunity a tvorbe komunitného plánu sa podieľajú priamo obyvatelia komunity. V oblasti sociálnych služieb sa tak do procesu tvorby komunitného plánovania v zmysle platnej legislatívy majú zapájať poskytovatelia sociálnych služieb, zástupcovia občianskych združení a iných občianskych iniciatív pracujúcich pre niektoré skupiny občanov využívajúcich, respektíve potrebujúcich sociálne služby a ostatní obyvatelia obce/mesta. Komunitné plánovanie je tak zároveň nástrojom posilňujúcim sociálnu súdržnosť a solidaritu obyvateľov územného celku, pre ktorý sa tvorí komunitný plán. Je to tiež metóda, ktorá sa uplatňuje pri eliminácii sociálnej exklúzie a sociálnej izolácie.

Komunitný rozvoj je metóda založená na participatívnej demokracii, ktorej hlavným cieľom je udržateľný rozvoj. V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. je potrebné komunitný rozvoj vnímať ako metódu, ktorá je zameraná na zabezpečenie komplexnej siete sociálnych služieb na území VÚC, pričom medzi jeho hlavné ciele patria:

- a) rovnomerné pokrytie celého územia sociálnymi službami,
- b) budovanie a participácia na tzv. minimálnej sieti sociálnych služieb,
- c) ekonomická dostupnosť sociálnych služieb pre všetkých obyvateľov VÚC,
- d) efektívne budovanie sociálnej siete a poskytovanie sociálnych služieb.

Zákon ukladá obciam pravidelne vypracovávať a realizovať Komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „komunitný plán“), pričom im stanovuje povinnosť schválený komunitný plán predkladať VÚC. V § 81 písm. a) a v § 83 ods. 3 tohto zákona je stanovená povinnosť pre VÚC, a tou je vypracovať koncepciu, ktorá má byť v zmysle zákona vypracovaná v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb a komunitnými plánmi sociálnych služieb obcí vo svojom územnom celku.

Pre oblasť sociálnoprávnej ochrany pri tvorbe Koncepcie boli východiskovými dokumentami Dohovor OSN o právach dieťaťa a zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých predpisov.

Dohovor OSN o právach dieťaťa (ďalej len Dohovor) bol prijatý Valným zhromaždením OSN 20.11.1989. Tento dokument definuje občianske, politické, ekonomické, sociálne, zdravotné a kultúrne práva detí, a zároveň je nástrojom ich ochrany. Súčasťou Dohovoru sú Opčné protokoly, čo sú dodatky k základnému dokumentu, ktoré chránia špecifické oblasti života detí. Slovenská republika pristúpila k ratifikácii tohto dokumentu ešte v roku 1989 ako súčasť ČSFR. Ako samostatná SR sa stala zmluvnou stranou Dohovoru OSN o právach dieťaťa v dôsledku sukcesie dňa 28. mája 1993 s účinnosťou od 1. januára 1993. Dohovor sa zasadzuje aj za vytvorenie zdravého a kvalitného prostredia pre život a výchovu každého dieťaťa, pričom najpreferovanejšou formou je starostlivosť v rodine. Výbor OSN pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 9 z roku 2006²² Práva detí so zdravotným postihnutím zdôrazňuje v ods. 45 a v ods. 46 potrebu alternatívnych typov starostlivosti o deti a príprave a podpore profesionálnych a náhradných rodín. Výbor vyjadril v ods. 47 znepokojenie z veľkého počtu detí žijúcich v inštitucionálnej starostlivosti a upozornil na to, že sú viac zraniteľné voči psychickému, fyzickému, sexuálnemu alebo inému zneužívaniu, zanedbávaniu a zlému zaobchádzaniu. Z tohto dôvodu výbor vyzval zmluvné štáty k tomu, aby využívali inštitucionálnu starostlivosť ako posledné riešenie a aby venovali pozornosť transformácii existujúcich inštitúcií smerom k malým zariadeniam, ktoré vychádzajú z potrieb a práv dieťaťa. V ods. 48 výbor konštatuje, že v prípade umiestňovania detí do inštitucionálnej starostlivosti nie sú tieto deti vypočítané a akceptované ako partneri, aj napriek tomu, že tieto rozhodnutia majú veľký vplyv na ich ďalší život. V ods. 49 vyzýva výbor na vytvorenie programov deinštitucionalizácie služieb pre deti so zdravotným postihnutím smerom k ich navráteniu do prirodzených rodín, širších rodín alebo náhradnej rodinnej starostlivosti, pričom rodiny a členovia širších rodín potrebujú mať nevyhnutnú podporu a systematickú prípravu pre navrátenie dieťaťa do jeho domáceho prirodzeného prostredia.

Zákon č. 305/2005 Z. z. je komplexným právnym predpisom, ktorý upravuje opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby bolo zrejmé, v ktorých situáciách sa výkon rôznych opatrení môže ponúkať, v ktorých situáciách sa musí ponúkať/odporučiť a kedy nastala situácia, kedy sa musí zasiahnuť. Špecifikom tejto právnej úpravy je jej úzka previazanosť s inými oblasťami práva, z pohľadu predkladaného materiálu je obzvlášť

významné najmä prepojenie s právnou úpravou rodinnoprávných vzťahov v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“). Zákon č. 305/2005 Z. z. upravuje ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov. V zmysle tohto zákona je definovaná *sociálnoprávna ochrana detí* ako súbor opatrení na zabezpečenie:

- a) ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru (Dohovor o právach dieťaťa),
- b) výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,
- c) náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Opatrenia SPODaSK sa vykonávajú pre:

- a) dieťa,
- b) plnoletú fyzickú osobu do 25 rokov veku,
- c) inú plnoletú fyzickú osobu, ktorá má na území SR obvyklý pobyt.

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine upravuje náhradnú starostlivosť ako viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich, vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zároveň upravuje hmotnoprávne podmienky, za akých je možné rozhodnúť o niektorej z foriem náhradnej starostlivosti a osvojení resp. za akých podmienok sa ustanoví poručník maloletému dieťaťu. Zákon o SPODaSK upravuje opatrenia a postupy, ktoré je možné a potrebné vykonať, aby sa predišlo situácii, v ktorej je potrebné odňať dieťa zo starostlivosti jeho rodičov, t. j. opatrenia a postupy, ktoré vykonáva v rámci svojej pôsobnosti orgán SPODaSK a obec, úlohy orgánov SPODaSK, obcí a iných subjektov pôsobiacich v oblasti SPODaSK, ktoré je treba urobiť v súvislosti so zabezpečením náhradnej starostlivosti o dieťa, osobitne náhradnej starostlivosti zabezpečenej v rodinnom prostredí, a tiež opatrenia, ktoré je potrebné urobiť na zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia v zaradeniach na výkon rozhodnutia súdu ak nie je možné zabezpečiť starostlivosť o dieťa v náhradnom rodinnom prostredí.

Právna úprava umožňuje voľbu a uplatňovanie rôznych opatrení v závislosti od situácie, v ktorej sa dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nachádza a kombinovať ich výkon v rôznych prostrediach, pričom zákon upravuje štyri základné prostredia: prirodzené rodinné prostredie, náhradné rodinné prostredie, otvorené prostredie, a prostredie utvorené a usporiadané na výkon opatrení podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, t. j. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Do SPODaSK patria aj opatrenia, ktoré je treba vykonať v prípade, ak rodičia dieťaťa nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a toto nie je možné zveriť do osobnej starostlivosti inej blízkej fyzickej osoby než rodiča. V tomto prípade orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na tieto účely sprostredkuje pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie.

Druhá časť zákona je zameraná na úpravu výkonov sociálnej kurately, ktorá je v zmysle zákona súborom opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Počas obdobia od prijatia zákona č. 305/2005 Z. z. a zákona č. 448/2008 Z. z. prišlo k prijatiu viacerých zmien, či noviel. Najvýznamnejšie zmeny v oblasti sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately priniesla novela zákona č. 305/2005 Z. z., ktorá bola realizovaná zákonom č. 61/2018 Z. z. zo 6. februára 2018. Najzávažnejšou zmenou je transformácia detských domovov na centrá pre deti a rodiny (ďalej len Centrum), ktorá sa uskutočnila 1. januára 2019. V § 45 spomínaného zákona sa píše, že Centrum je zariadenie na výkon opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu prirodzené rodinné prostredie, alebo náhradné rodinné prostredie.

Vo vzťahu k zákonu č. 448/2008 Z. z. prišlo za ostatných 12 rokov k viacerým zmenám (napríklad aj k zmene v oblasti financovania sociálnych služieb, na čo však už TTSK reagoval VZN). Z pohľadu tvorby Koncepcie prišlo k zmene v § 83 ods. (3), kde sa uvádza že „Vyšší územný celok vypracováva a schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom obvode.“

Ďalšia zmena je obsiahnutá v § 83 ods. (5), ktorá ukladá VÚC povinnosť v koncepcii „uviesť spôsob každoročného vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb a tiež stanoviť podmienky a spôsob aktualizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb“.

Keďže táto povinnosť v pôvodnom znení zákona č. 448/2008 Z. z. nebola ustanovená, TTSK reagoval na zmenu zákona tým, že pristúpil k evaluácii Koncepcie externým posudzovateľom a jej výsledky sú zapracované v Dodatku č. 1 ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015–2020 (vypracovaný v roku 2018) a Dodatku č. 2 ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015–2020 (vypracovaný v roku 2019). Vyhodnotenie plnenia Koncepcie rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015–2020 za rok 2020 bolo súčasťou prípravy novej Koncepcie rozvoja sociálnych služieb na území TTSK 2021–2023.

1.2 Základné princípy

Základné princípy, na ktorých je založené poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji, predstavujú hodnotový rámec pre ďalší rozvoj kraja v sledovaných oblastiach. Odzrkadľujú aktuálnu situáciu a vývojové trendy v spoločnosti, ekonomike, kultúre, politike, vzdelávaní, a to nielen na úrovni Trnavského kraja, ale aj v národnom a európskom kontexte. Zohľadňujú tiež potreby a želania zainteresovaných osôb a inštitúcií.

Poskytovanie sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK vychádza z nasledovných základných princípov:

Kvalita: Princíp kvality je jedným z kľúčových princípov poskytovania sociálnych služieb a SPODaSK. Poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK musí byť v súlade s národnými aj európskymi štandardmi kvality. Zlepšenie kvality poskytovania sociálnych služieb prispieva aj k zvýšeniu efektívnosti a zvýšenému záujmu o tieto služby, ako aj k skvalitneniu životných podmienok prijímateľov sociálnych služieb.

Spolupráca: Prístup založený na spolupráci je jediný možný prístup k nepredvídateľnej budúcnosti. Oblasť sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí byť formovaná v spolupráci so všetkými zainteresovanými partnermi – vládou SR, regionálnou a miestnou samosprávou, poskytovateľmi sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, prijímateľmi sociálnych služieb i ich príbuznými.

Inklúzia: Poskytovanie sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK napomáha lepšej integrácii občanov do spoločenského a hospodárskeho života. Každý má zaručené právo na poskytnutie sociálnej služby, resp. výkonu opatrení SPODaSK v súlade so svojimi potrebami, bez ohľadu na vek, pohlavie, spoločenské postavenie, etnikum, náboženstvo, fyzické alebo duševné postihnutie či politickú alebo ideologickú príslušnosť.

Inštitucionálna diverzita: Sieť zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí byť neustále optimalizovaná v kontexte demografických a spoločenských zmien tak, aby pokrývala všetky skupiny obyvateľstva. Štruktúra, kapacita a počet zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK musí vhodne reagovať na požiadavky spoločnosti a dostatočne napĺňať potreby rôznych skupín obyvateľov kraja.

Efektívnosť a zodpovednosť: Budúcnosť poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji vyžaduje profesionálny manažment na všetkých úrovniach. Zverejňovanie relevantných informácií, pravidelné monitorovanie a hodnotenie efektívnosti, primeraná sloboda v rozhodovaní a s tým súvisiaca zodpovednosť riadiacich pracovníkov sú kľúčové aspekty celého systému aj jednotlivých zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK. Efektívne využitie financií a diverzifikácia zdrojov je jediným spôsobom ako dosiahnuť želané výsledky v prostredí s obmedzenými zdrojmi.

Hrdosť: Systém poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji prispieva k zlepšeniu spoločenského postavenia zamestnancov pracujúcich v tejto oblasti, ich hrdosti na svoje povolanie a k adekvátnemu odmeňovaniu ich práce.

Slušnosť: Slušné správanie, vzájomný rešpekt, ohľaduplnosť, tolerantnosť a dôvera sú hodnoty, na ktorých sú postavené medzilľudské vzťahy zamestnancov zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, prijímateľov sociálnej pomoci, príbuzných a vedenia zariadení sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK.

Bezpečnosť: Zariadenia sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji poskytujú prijímateľom sociálnych služieb ako aj svojim zamestnancom bezpečné

prostredie, v ktorom nie sú nikým a ničím ohrození, a to nielen z externého, ale aj interného prostredia.

Nulová tolerancia násilia: Akákoľvek forma domáceho a inštitucionálneho násilia je neakceptovateľná. Násilie páchané na ženách a iných ohrozených skupinách v rodinách nesmie byť tolerované.

Rešpektovanie rodovo senzitivneho prístupu: Sociálne služby ako aj výkony opatrení SPODaSK sú realizované mužmi a ženami (pracovníkmi a pracovníčkami v sociálnych službách), sociálnymi pracovníčkami a sociálnymi pracovníkmi a inými odborníčkami a odborníkmi. Určené sú deťom, ale aj dospelým ženám a mužom, teda prijímateľkám a prijímateľom sociálnych služieb a v oblasti výkonov SPODaSK klientkám a klientom. Rešpektujeme potrebu rodovo citlivého prístupu k tejto skutočnosti, vzhľadom k prehľadnosti textu a tiež k jazykovej praxi slovenského jazyka budeme v celom texte používať množné číslo spomínaných podstatných mien len v jednom rode (femininum, maskulinum), pričom ním budeme označovať oba rody. Aby sme zachovali rodovo citlivý prístup, budeme tieto tvary striedať podľa obsahovej a vecnej vhodnosti textu.

Rešpektovanie etnicky senzitivneho prístupu: Sociálne pracovníčky a pracovníci ako aj ostatní pracovníci v sociálnych službách rešpektujú odlišnosti, ktoré sa u prijímateľov sociálnych služieb spájajú s ich príslušnosťou k etnickej, či národnostnej skupine. Zároveň tieto skupiny prijímateľov sociálnych služieb vnímajú ako kultúrne obohacujúce súčasti majoritnej spoločnosti s rešpektom skutočnosti, že v rizikových či krízových situáciách je pre nich uľahčujúce, ak môžu komunikovať v jazyku, ktorý je im najbližší. Sociálne pracovníčky a pracovníci, ako aj pracovníci pracujúci v sociálnych službách sa zároveň zaväzujú, že ak príslušníci etnickej skupiny/národnosti potrebujú riešiť niektorý sociálny problém, budú sa usilovať hľadať také formy riešenia, pri ktorých je možné rešpektovať ich etnické/národnostné potreby. Pri tvorbe Koncepcie na roky 2021– 2023 sme sa týmito princípmi riadili v plnom rozsahu.

1.3 Základná charakteristika TTSK

Trnavský samosprávny kraj (TTSK) sa rozprestiera v juhozápadnej časti Slovenskej republiky a s rozlohou 4 146,4 km² sa radí medzi menšie kraje Slovenska (zaberá 8,5% z rozlohy SR). Hraničí s tromi krajinami: na západe s Bratislavským krajom, na severovýchode s Trenčianskym krajom a na juhovýchode s Nitrianskym krajom. Okrem toho vytvára spoločné hranice na severe s Českou republikou a na juhu s Maďarskom a Rakúskou republikou.

Trnavský kraj sa z väčšej časti nachádza na území Podunajskej nížiny, ktorá je od Záhorskej nížiny oddelená Malými Karpatmi a na severovýchode obrúbená výbežkom Považského Inovca. Pozdĺž väčších riek sa v nížinách vytvorila oblasť nivných rovín. Nevysoké pohoria na území kraja majú prevažne charakter vrchovín, v ktorých sú miestami planiny. Územím kraja preteká niekoľko väčších riek. V Podunajskej rovine je to Dunaj, Malý Dunaj, Váh a Dudváh. Na Záhorskej nížine Morava a Myjava. Na území kraja je viacero vodných diel. Najvýznamnejšie je Vodné dielo Gabčíkovo na Dunaji, Slňava pri Piešťanoch a Kráľová pri Senci na Váhu.

V zmysle územno-správneho usporiadania sa TTSK člení na 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava. Najväčší je okres Dunajská Streda, na ktorý pripadá 25,9% z celkovej rozlohy kraja, a najmenší je okres Hlohovec, ktorý zaberá 6,4% rozlohy kraja. Najväčšie mesto je krajské mesto Trnava, druhé najväčšie sú Piešťany a tretí je Hlohovec.

V kraji sa nachádza 251 obcí. Výrazná koncentrácia obyvateľstva je predovšetkým v 17 obciach, ktoré majú štatút mesta. Sú to: Dunajská Streda, Gabčíkovo, Šamorín, Veľký Meder, Galanta, Sereď, Sládkovičovo, Hlohovec, Leopoldov, Piešťany, Vrbové, Senica, Šaštín-Stráže, Skalica, Holíč, Gbely a krajské mesto Trnava.

1.3.1 Demografická charakteristika TTSK

Údaje o počte obyvateľov obsiahnuté v Konceptii boli prevzaté z databáz Štatistického úradu SR (ďalej len ŠÚ SR). Pri spracovávaní Konceptie pre roky 2015-2020 ŠÚ SR evidoval k 31.01.2014 v TTSK 558 677 obyvateľov. Počet obyvateľov TTSK k 31.12.2019 dosiahol 564 917 osôb, čo predstavuje spomedzi krajov najmenšie zastúpenie na celkovom obyvateľstve SR (percentuálny podiel TTSK na obyvateľstve SR je 10,35%). Hustotou osídlenia 135 obyvateľov na km² sa kraj zaraďuje na 2. miesto v medzikrajskom porovnaní (za Bratislavský kraj s hustotou osídlenia 303 obyvateľov na km²).

Po období, kedy TTSK zaznamenával výrazný medziročný pokles celkového počtu obyvateľov, dochádza k postupnému rastu početnosti populácie tohto kraja. Ku koncu roka 2019 žilo v TTSK celkovo 564 917 obyvateľov, čo predstavuje nárast o 5220 obyvateľov TTSK voči roku 2015.

Tabuľka 2 Porovnanie počtu obyvateľov podľa pohlavia v TTSK k 31.12. daného roka

Pohlavie	Roky	
	2015	2019
Ženy	273 806	288 179
Muži	285 891	276 738
Spolu	559 697	564 917

Zdroj: ŠÚ SR

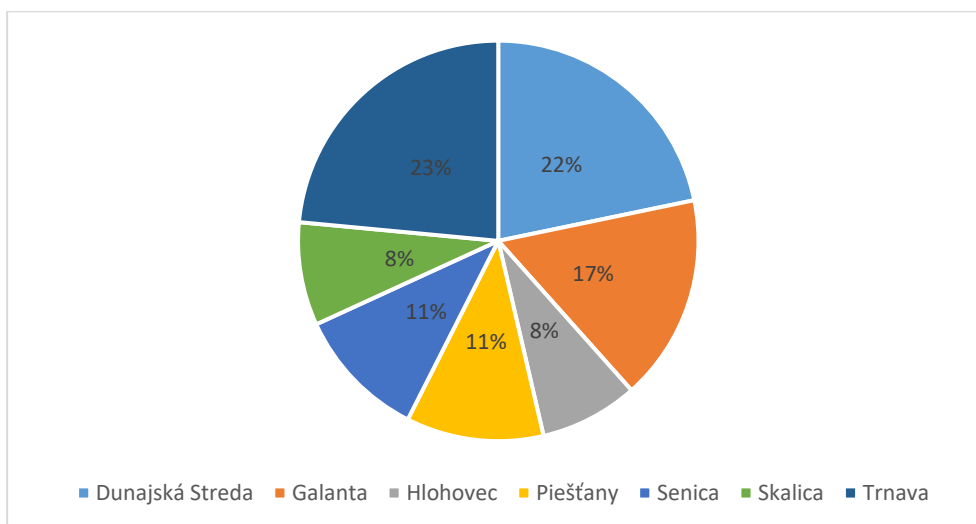
Z údajov v tabuľke je badateľný mierny nárast počtu obyvateľov TTSK, pričom je potrebné upozorniť, že v rámci TTSK existujú rozdiely v demografickom stave na úrovni okresov, čo je viditeľné aj z údajov obsiahnutých v nasledovnej tabuľke 3 a grafe 1.

Tabuľka 3 Počet obyvateľov podľa okresov TTSK k 31.12. 2019

Okres	Rok 2019
Dunajská Streda	122 825
Galanta	94 147
Hlohovec	44 943
Piešťany	62 726
Senica	60 419
Skalica	47 078
Trnava	132 779
spolu TTSK	546 917

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 1 Percentuálny podiel obyvateľov podľa okresov TTSK k 31.12.2019

Zdroj : ŠÚ SR

K miernemu úbytku obyvateľstva trvale prichádza v okresoch: Hlohovec, Piešťany a Senica. Tento demografický pohyb môže súvisieť s pracovnou migráciou obyvateľstva, kedy sa najmä do okresov Galanta, Trnava a Dunajská Streda trvale prisťahovávajú obyvatelia aj z dôvodu väčšieho množstva lepších pracovných príležitostí. Práve tejto kategórii obyvateľov TTSK bude potrebné venovať v nasledovnom období špecifickú pozornosť, keďže prípadná maladaptácia pracovných migrantov môže byť príčinou lokálnych sociálnych problémov.

Poznanie vekovej štruktúry obyvateľov každého správneho celku je jedným z predpokladov efektívneho plánovania rozvoja komunity. Toto prirodzene platí aj pri tvorbe Koncepcie, preto v nasledovnej Tabuľke 4 uvádzame informácie o vekovej štruktúre obyvateľov TTSK. Informácie sú upravené z hľadiska ukazovateľov sledovaných v Koncepcii.

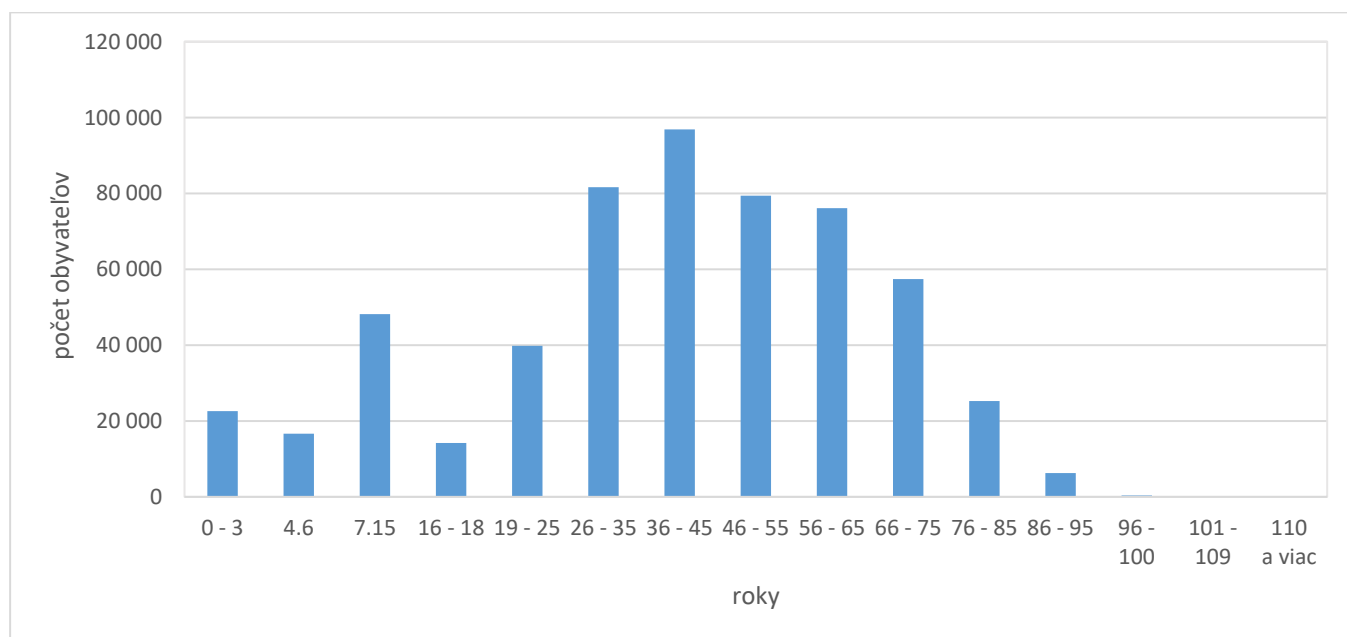
Tabuľka 4 Veková štruktúra obyvateľov TTSK k 31.12. 2019

Vek (roky)	Rok
	2019
0 - 3	22 604
4 - 6	16 656
7 - 15	48 160
16 - 18	14 216
19 - 25	39 834
26 - 35	81 618
36 - 45	96 885
46 - 55	79 411
56 - 65	76 119
66 - 75	57 407
76 - 85	25 274
86 - 95	6 256
96 - 100	373
101 - 109	98
110 a viac	6
Spolu	564 917

Zdroj: ŠÚ SR

Pre rýchlejšiu orientáciu v jednotlivých vekových štruktúrach je táto informácia premietnutá aj do grafického zobrazenia.

Graf 2 Veková štruktúra obyvateľstva TTSK k 31.12.2019

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva TTSK za posledných šesť rokov bol z pohľadu vekových kategórií podľa ekonomickej aktivity nasledovný:

- Predproduktívny vek (0 - 15 rokov) – V roku 2014 žilo v TTSK 77 720 osôb v predproduktívnom veku. K 31.12.2019 bol počet obyvateľov TTSK tejto vekovej kategórie 87 420, čo potvrdzuje pretrvávajúci nárast. K 01.01.2020 bol podiel osôb v predproduktívnom veku 15,47%.
- Produktívny vek (16 - 65 rokov) - V roku 2014 žilo v TTSK 400 769 osôb v produktívnom veku. Oproti tomu počet osôb v produktívnom veku k 31.12.2019 bol 388 083, čo je pokles o 12 686 osôb. Konštatujeme, že pokles osôb TTSK v produktívnom veku má aj naďalej klesajúcu tendenciu.
- Poproduktívny vek (66 a viac rokov) – V roku 2014 žilo v TTSK 80 188 osôb v poproduktívnom veku. Oproti tomu bol ku koncu roka 2019 zaznamenaný nárast osôb v poproduktívnom veku o 9 226. Celkovo tak počet osôb v poproduktívnom veku dosiahol 89 414. Percentuálny podiel osôb poproduktívneho veku sa oproti roku 2014 kedy bol 14,35% zvýšil k 31.12.2019 na 15,82%.

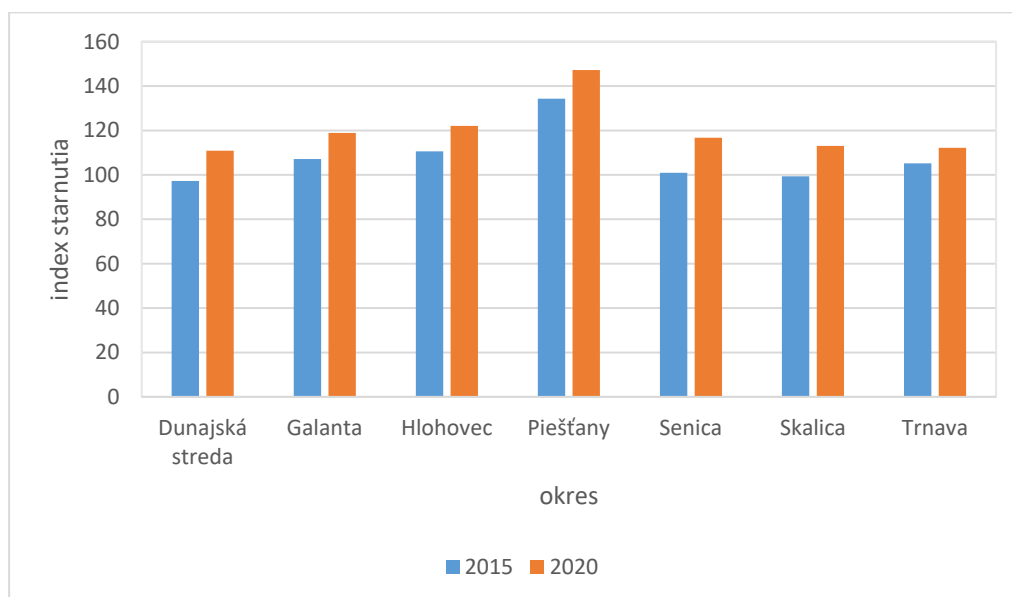
Popri údajoch o počte obyvateľov v jednotlivých vekových štruktúrach pokladáme za dôležitý aj údaj o indexe starnutia²³. Na stúpajúci trend starnutia obyvateľstva TTSK upozornil už v I. koncepcii rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015 - 2020, v ktorej sa uvádza, že TTSK patrí k najrýchlejšie starnúcim krajom. V marci 2020 ŠÚ SR vyhodnotil pre SR celkový index starnutia na úrovni 104,8. Podľa informácií ŠÚ SR k tomuto dátumu index starnutiu pre TTSK dosiahol hodnotu 117,92, čím výrazne prekročil celorepublikový priemer. Rozdielne hodnoty však nachádzame aj v rámci TTSK. Najpomalšie starne obyvateľstvo v okrese Dunajská Streda a naopak, najrýchlejšie starnutie vykazuje okres Piešťany, kde index starnutia je aktuálne na úrovni 147,22. Druhým v poradí je okres Hlohovec, kde index starnutia dosiahol hodnotu 122,08. TTSK je v súčasnosti najrýchlejšie starnúcim krajom SR. TTSK, ale najmä okresy Piešťany a Hlohovec, by sa preto mal v budúcom období zamerať na rozvoj a posilnenie sociálnych služieb zameraných na seniorov.

Tabuľka 5 Index starnutia obyvateľstva TTSK k 31.12. daného roka

Okres	Rok	
	2015	2020
Dunajská Streda	97,28	110,91
Galanta	107,15	118,89
Hlohovec	110,6	122,08
Piešťany	134,34	147,22
Senica	100,97	116,70
Skalica	99,37	113,05
Trnava	105,2	112,17
Spolu	106,33	117,92

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 3 Index starnutia obyvateľstva TTSK k 31.12. daného roka

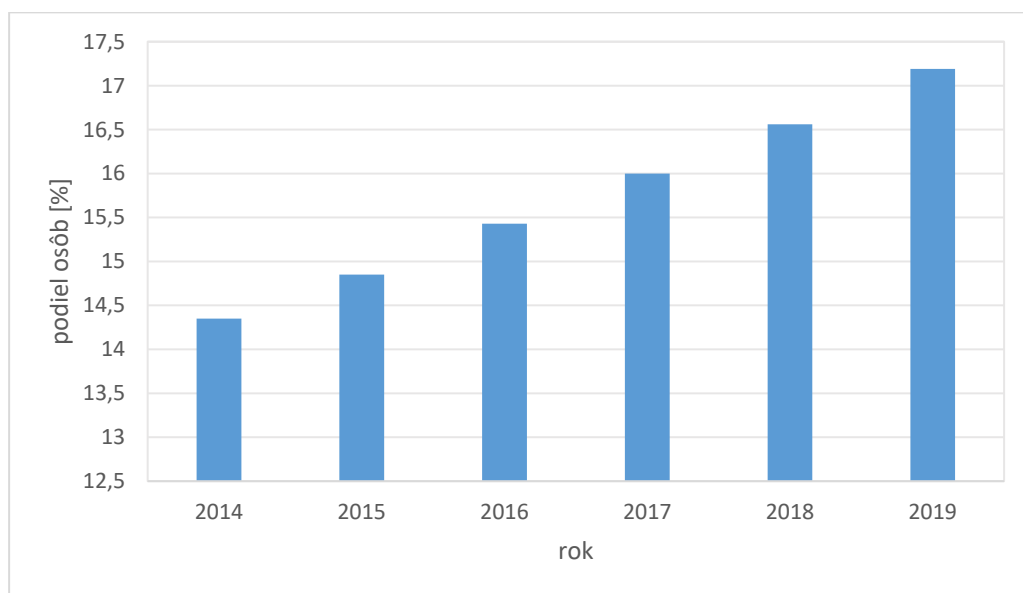

Zdroj: ŠÚ SR

Informácie o starnutí obyvateľstva sú významným údajom, ktorý nás informuje o náraste potenciálnych prijímateľov sociálnej služby do budúcnosti a tiež signalizuje narastajúcu potrebu pracovnej sily, ktorá v budúcnosti bude potrebná pre zabezpečenie komplexnej starostlivosti o seniorov v regióne. Je prirodzené, že nie každý obyvateľ regiónu, ktorý je vyššieho veku, bude zároveň aj prijímateľom nejakého druhu sociálnej služby. Index starnutia má v tomto smere skôr preventívny charakter, upozorňuje dostatočne včas na potrebu pripraviť lokalitu na prichádzajúce demografické zmeny.

O starnutí obyvateľstva TTSK vypovedá aj graf 4, ktorý zachytáva nárast podielu obyvateľstva v tzv. poproduktívnom veku, teda obyvateľov vo veku 65 a starších z celkového počtu obyvateľov TTSK za obdobie 2014 - 2019 v TTSK.

Graf 4 Nárast podielu obyvateľstva v TTSK v poproduktívnom veku k 31.12. daného roka

Zdroj: ŠÚ SR

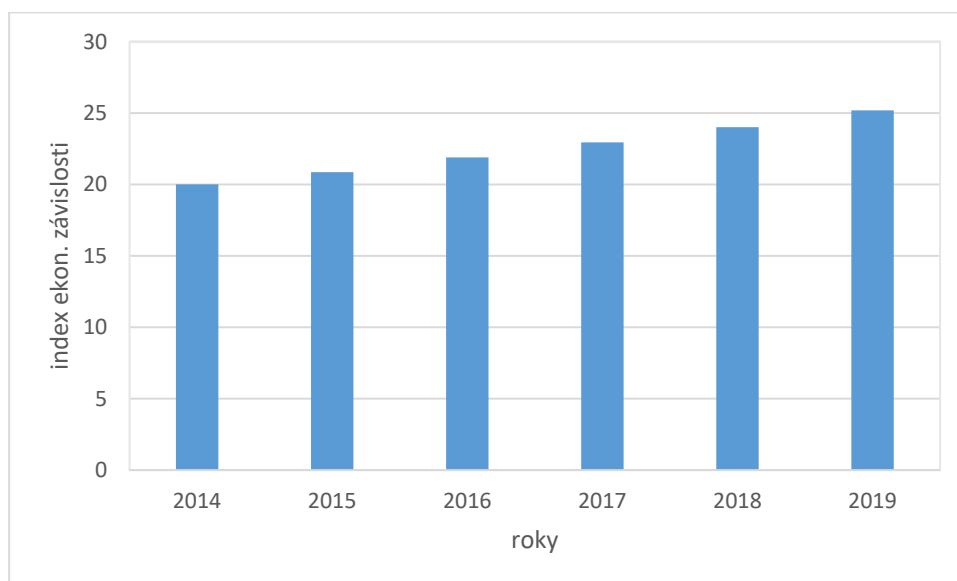
Informácie o starnutí obyvateľstva TTSK je potrebné doplniť informáciami o indexe ekonomickej závislosti starých ľudí. Tento index vyjadruje pomer osôb v poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku.

Tabuľka 6 Vývoj podielu osôb v poproduktívnom veku a indexu ekonomickej závislosti starých ľudí v TTSK k 31.12. daného roka

Roky	Podiel osôb v poproduktívnom veku [%]	Index ekonomickej závislosti starých ľudí
2014	14,35	20,01
2015	14,85	20,86
2016	15,43	21,90
2017	16,00	22,95
2018	16,56	24,01
2019	17,19	25,19

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 5 Vývoj indexu ekonomickej závislosti starých ľudí v TTSK k 31.12. daného roka

Zdroj : ŠÚ SR

Z uvedených údajov je zrejmé, že pokiaľ počty osôb v poproduktívnom veku narastajú pozvoľne, index ekonomickej závislosti starých ľudí narastá v TTSK rýchlejšie.

Za príčiny starnutia obyvateľstva možno vo všeobecnosti považovať výraznú zmenu reprodukčného správania populácie (pokles pôrodnosti, zakladanie rodiny vo vyššom veku, zvyšovanie veku rodičiek, preferencia málopočetných rodín a i.) ako aj zlepšovanie zdravotnej starostlivosti, ktoré má za následok predlžovanie života.

1.3.2 Nezamestnanosť a chudoba

Problematika zamestnanosti, či skôr nezamestnanosti nepatrí do rozsahu pôsobnosti ani zákona č. 448/2008 Z. z. a ani zákona č. 305/2005 Z. z. Zaoberá sa ňou samostatná právna norma a to zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 5/2004 Z. z.). Z tohto pohľadu by sme sa v koncepcii problematikou nezamestnanosti a chudoby, ktorá je s ňou úzko prepojená zaoberať nemali. Napriek tomu, je podľa nášho názoru potrebné venovať pri tvorbe koncepcie pozornosť aj tejto problematike aspoň na úrovni stručného objasnenia situácie. Nezamestnanosť spôsobuje z krátkodobého hľadiska výpadok významnej časti finančných príjmov do rodinného rozpočtu. Z dlhodobého hľadiska je nezamestnanosť najvýznamnejšou príčinou chudoby.

Chudoba je stav, keď si jedinec alebo rodina nedokáže z vlastných príjmov pokryť náklady spojené so zabezpečením potrieb každodenného života. Ako sociálny jav sa spája s rôznymi sociálnymi problémami. Medzi najzávažnejšie z nich patrí strata bývania, nárast patologického správania, či sociálna exklúzia. Pozornosť chudobe je potrebné venovať nielen pre jej závažné sociálne dopady na jednotlivca, rodinu, či spoločnosť, ale aj preto, že v zmysle medzinárodných dokumentov a domácej legislatívy majú zvlášť zraniteľné skupiny (kam radíme aj jedincov, rodiny a komunity ohrozené chudobou) právo na pomoc zameranú na zlepšenie ich životnej situácie.

ŠÚ SR sleduje stav chudoby v spoločnosti, pričom vychádza z programu EU SILC, ktorý je zameraný na meranie chudoby v EÚ. Dáta zistené ŠÚ SR tak majú mimoriadnu výpovednú hodnotu o súčasnom stave a trende vývoja chudoby v SR a jej jednotlivých krajoch. V súvislosti s chudobou sa sledujú ukazovatele ako príjmová chudoba, hranica chudoby, sociálne vylúčenie a pod.

Podľa údajov ŠÚ SR v roku 2018 žilo pod hranicou chudoby 872 000 ľudí, čo je 16,3%. Treba pripomenúť, že aktuálne je miera chudoby v SR stanovená príjmom 373 eur mesačne pre jednočlennú domácnosť. V prípade domácnosti s 2 dospelými a 2 deťmi do 14 rokov je to 780 eur mesačne.

Pokladáme za prirodzené, že najvyššia miera ohrozenia chudobou bola zistená pri žiadateľoch o prácu, kde dosiahla až 58,3%. Pri prechodnej situácii je prudký pokles príjmu zvládnuiteľný na úrovni jednotlivca aj rodiny. Znepokojuje nás však, že podľa zistení ŠÚ SR, až 9% pracujúcich ľudí čelí riziku ohrozenia chudobou, pričom neboli zistené významné rozdiely medzi mužmi a ženami. Miera rizika ohrozenia chudobou pri rodičoch s deťmi v roku 2018 bola 18,9%. A ako percentuálne uvádza ŠÚ SR pretrvávajúca chudoba u detí do 18 rokov je dvakrát vyššia ako v celej populácii. V posledných rokoch rástlo aj riziko chudoby domácností s tromi a viac deťmi, pričom za rok 2018 bola jeho miera stanovená na 35,4%. V tejto kategórii domácnosti SR opakovane vykazuje vyššiu mieru rizika ako je európsky priemer. Tieto údaje sú zisťované v súvislosti s príjmovou chudobou, t. j. s jedincami a rodinami, ktoré majú zabezpečený pravidelný príjem či už formou mzdy, príspevku v nezamestnanosti, materskej či rodičovskej dávky, alebo niektorou formou dôchodkového zabezpečenia. Narastajúca miera nezamestnanosti sa následne premieta do miery ohrozenia chudobou a následne aj s nárastom sociálnej exklúzie.

V roku 2014, kedy sme tvorili I. koncepciu na roky 2015 - 2020, bola miera evidovanej nezamestnanosti v TTSK na úrovni 8,03%. V nasledovných rokoch sa tento ukazovateľ výrazne znižoval vďaka investíciám do tvorby pracovných miest na území TTSK.

K zmene prichádza postupne od marca 2020. V období pred pandémiou spôsobenou COVID-19 bola evidovaná miera uchádzačov o zamestnanie v TTSK 2,94% (k 31.03.2020). K 31.06.2020 uvádzajú štatistiky ÚPSVR celkovú mieru evidovaných nezamestnaných v TTSK na úrovni 5,22% čo predstavuje oproti 31.03. 2020 nárast o 2,28%. O miere nezamestnanosti na úrovni jednotlivých okresov TTSK informuje tabuľka 7.

Tabuľka 7 Aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti k 31.06.2020

Okres	Evidovaná miera uchádzačov o zamestnanie
Dunajská Streda	5,62
Galanta	4,57
Hlohovec	4,20
Piešťany	4,49
Senica	7,30
Skalica	5,15
Trnava	5,07
TTSK	5,22

Zdroj: ÚPSVaR 2020

Najvyššiu mieru evidovanej nezamestnanosti má v súčasnosti okres Senica, po ktorom nasledujú okresy Dunajská Streda a Skalica. Najnižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti má aktuálne okres Hlohovec. Okresy Galanta, Trnava a Piešťany majú mieru evidovanej nezamestnanosti nižšiu ako je priemerná miera tohto ukazovateľa v TTSK. Miera evidovanej nezamestnanosti TTSK sa vo všetkých okresoch pohybuje pod celoslovenským priemerom, ktorý bol k 31.06.2020 7,65%.

Vzhľadom k skutočnosti, že v súčasnosti čelíme druhej vlne pandémie, môžeme očakávať, že negatívny vývoj v tejto oblasti ešte potrvá. V prípade, že sa potvrdia prognózy o pretrvávajúce sociálno-ekonomických problémov vyvolaných pandemiou COVID-19, môžeme očakávať, že sa tento vývoj odrazí aj v TTSK. TTSK v súčasnosti aktuálne patrí medzi 3 VÚC, ktoré majú mieru rizika nižšiu ako celorepublikový priemer. Ide o BSK, TTSK a TSK.

Vo vzťahu k tvorbe koncepcie poukazujeme na skutočnosť, že medzi osoby ohrozené chudobou okrem už spomínaných detí a rodín s tromi a viac deťmi, sú veľmi zraniteľnou skupinou seniori, ktorých časť poberá starobný dôchodok nižší ako je aktuálne stanovený minimálny dôchodok (334,30 eur). Túto skutočnosť uvádzame v kontexte toho, že seniori sú zároveň sociálnou skupinou, ktorá tvorí najväčšiu skupinu odberateľov sociálnych služieb. Pomerne veľká časť z nich tak nebude disponovať dostatočnými finančnými zdrojmi na pokrytie nákladov za sociálne služby. Do podobnej situácie sa môže dostať časť občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

Špecifickú kategóriu v tomto zmysle tvoria občania rómskej národnosti, ktorí sú nielen v TTSK označovaní ako zvlášť zraniteľná sociálna skupina. Validné údaje o celkovej situácii v oblasti marginalizovaných rómskych komunít sú zachytené v práci Atlas Rómskych komunít 2013, ktorý za tento rok uvádzal, že v TTSK žilo až 21 451 obyvateľov rómskeho etnika. Výskyt segregovaných MRK bol lokalizovaný v intraviláne mesta Dunajská Streda, v extraviláne mesta Galanta, ďalej v extraviláne obcí Topoľníky, Vrakúň, Tomášikovo, Kuklov. Vzhľadom na fakt, že novšie validné dáta nie sú k dispozícii konštatujeme, že ich v koncepcii nebudeme uvádzať. Navyše, ak rešpektujeme etnický senzitivný princíp pri tvorbe Koncepcie, potom sú občania rómskej komunity predmetom nášho záujmu z hľadiska ich veku (služby pre seniorov, výkon opatrení SPODaSK a pod.), alebo z hľadiska ich zdravotného stavu (sociálne služby pre občanov so zdravotným postihnutím).

2 Analytická časť

Trnavský samosprávny kraj v rozsahu svojej pôsobnosti:

- a) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- b) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom zariadení sociálnych služieb, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK,
- c) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak ju nemôže poskytnúť vo svojich zariadeniach a ak s tým dotknutá osoba súhlasí,
- d) zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe výberu žiadateľa.

Dáta použité pre potreby spracovania analytickej časti tohto strategického dokumentu pochádzajú z troch základných zdrojov, a to:

- a) zo zdrojov, ktoré poskytujú verejné databázy Štatistického úradu SR (ďalej len ŠÚ SR), predovšetkým databáza DATAcube a EU SILC, čo je databáza EUROSTATU ŠÚ SR sa každoročne podieľa na zbere dát pre EU SILC a následne pracuje s aktuálnymi údajmi, ktoré sú za ostatné sledované obdobie v databáze spracované,
- b) zo zdrojov TTSK, ktorý má vlastnú evidenciu o počte zariadení poskytujúcich sociálne služby. Sú buď v priamej zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK alebo majú u tejto inštitúcie registračnú povinnosť, prípadne sú im prostredníctvom TTSK poskytované dotácie na činnosť. TTSK disponuje tiež evidenciou žiadateľov o poskytnutie sociálnej služby,
- c) z komunitných plánov miest a obcí, ktoré sa nachádzajú na území TTSK.

V rámci platnej legislatívy majú obce povinnosť predkladať komunitné plány VÚC. Z 251 obcí, ktoré patria do TTSK, si túto povinnosť splnilo len 192 obcí, čo predstavuje 76,49%. Na základe ich analýzy VÚC vypracováva koncepciu rozvoja sociálnych služieb vo svojom kraji.

Cieľom analýzy komunitných plánov bolo:

- a) posúdiť, či a ako sa plnia odporúčania, ktoré sú pre jednotlivé okresy zapracované v koncepcii pre roky 2015-2020,
- b) identifikovať reflektované potreby rozvoja okresov v oblasti sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK,
- c) na základe zistených skutočností navrhnúť odporúčania pre rozvoj sociálnych služieb na území TTSK pre ďalšie obdobie.

Na základe analýzy všetkých nám dostupných zdrojov konštatujeme, že v čase prípravy Koncepcie pre roky 2021 – 2023 na území TTSK medzi zriaďovateľov a poskytovateľov sociálnych služieb a realizátorov výkonov opatrení SPODaSK patria:

- a) TTSK
- b) obce a mestá TTSK
- c) ÚPSVaR a jeho pracoviská
- d) verejní poskytovatelia
- e) neverejní poskytovatelia
- f) subjekty, vykonávajúce svoju činnosť v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z.

Pre lepšiu prehľadnosť sme hodnotili situáciu v čase prípravy koncepcie pre roky 2021-2023 zvlášť pre oblasť sociálnych služieb a zvlášť pre oblasť výkonov opatrení SPODaSK.

2.1 Oblasť sociálnych služieb

V TTSK poskytujú sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z. verejní a neverejní poskytovatelia. V zákone sa stretávame s viacerými termínmi, ktoré v ďalšom texte primerane objasníme. Vzhľadom k tomu, že koncepcia rozvoja sociálnych služieb má byť verejne dostupným dokumentom, pokladáme za vhodné stručne vysvetliť termíny, ktoré používame v nasledovnom texte.

Zariadenie sociálnych služieb (ďalej len ZSS) je všeobecné pomenovanie pre poskytovateľov sociálnych služieb v zariadeniach bez špecifikácie konkrétneho druhu poskytovania sociálnej služby.

Zriaďovateľ/zakladateľ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sociálnu službu dáva zapísať do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Tomuto úkonu predchádza celková príprava (finančná, materiálna, personálna atď.) sociálnej služby.

Poskytovateľ je konkrétna právnická alebo fyzická osoba, ktorá priamo poskytuje jednu alebo viac sociálnych služieb užívateľom sociálnych služieb.

Prijímateľ sociálnych služieb je konkrétny jedinec, ktorý na základe zmluvy s poskytovateľom využíva niektorú zo sociálnych služieb. Pred uzavretím písomnej zmluvy musí prijímateľ splniť legislatívne stanovené podmienky.

Sociálne služby na území TTSK sa budujú kontinuálne, pričom reagujú na potreby jednotlivých skupín prijímateľov sociálnych služieb. Údaje o aktuálnom stave v oblasti poskytovania sociálnych služieb v TTSK budeme uvádzať podľa druhu poskytovanej sociálnej služby.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame počty všetkých poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacitu v TTSK. Údaje v tabuľke sú členené podľa okresu, v ktorom poskytovateľ služby poskytuje.

Tabuľka 8 Počet poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacity v TTSK registrovaných k 30.09.2020

	Poskytovateľ							
	Neverejní		Verejní		OvZP TTSK		Spolu	
Okres	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita
Dunajská Streda	10	357	36	641	6	391	52	1389
Galanta	13	507	14	582	5	278	32	1367
Hlohovec	5	206	8	396	1	30	14	632
Piešťany	4	206	15	254	0	0	19	460
Senica	5	161	16	266	5	638	26	1065
Skalica	8	215	12	585	2	198	22	998
Trnava	32	520	9	1233	2	194	43	1947
Trnavský kraj	77	2172	110	3957	21	1729	208	7858

Zdroj : TTSK

K 30.09.2020 pôsobilo v TTSK 208 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytovali sociálne služby celkovo 7858 prijímateľom sociálnych služieb. V tabuľke sú zahrnutí poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí poskytujú terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby. Kapacity poskytovateľov sociálnych služieb v príslušných okresoch nie sú určené výhradne len pre obyvateľov okresu, sú zdieľané prijímateľmi sociálnych služieb z územia celého TTSK, prípadne aj z iných krajov SR.

Jeden poskytovateľ môže poskytovať :

- a) viacero druhov sociálnych služieb v jednom objekte (t. j. miesto poskytovania),
- b) viacero druhov sociálnych služieb vo viacerých objektoch (t. j. miesto poskytovania),
- c) jeden druh sociálnej služby vo viacerých objektoch (t. j. miesto poskytovania),
- d) viacero druhov sociálnych služieb, pričom môže ich poskytovanie realizovať ambulantnou, terénnou alebo pobytovou formou, či kombináciou uvedených foriem.

V nasledovnej časti prinášame prehľad o aktuálnom počte poskytovateľov sociálnych služieb v TTSK a ich kapacite podľa druhu poskytovanej sociálnej služby.

Domovy sociálnych služieb (DSS) sú zariadenia, ktoré poskytujú sociálne služby fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, a to v prípade, ak ide o osobu (dieťa, dospelý) so zdravotným postihnutím. Sociálna služba v DSS je poskytovaná pobytovou alebo ambulantnou formou.

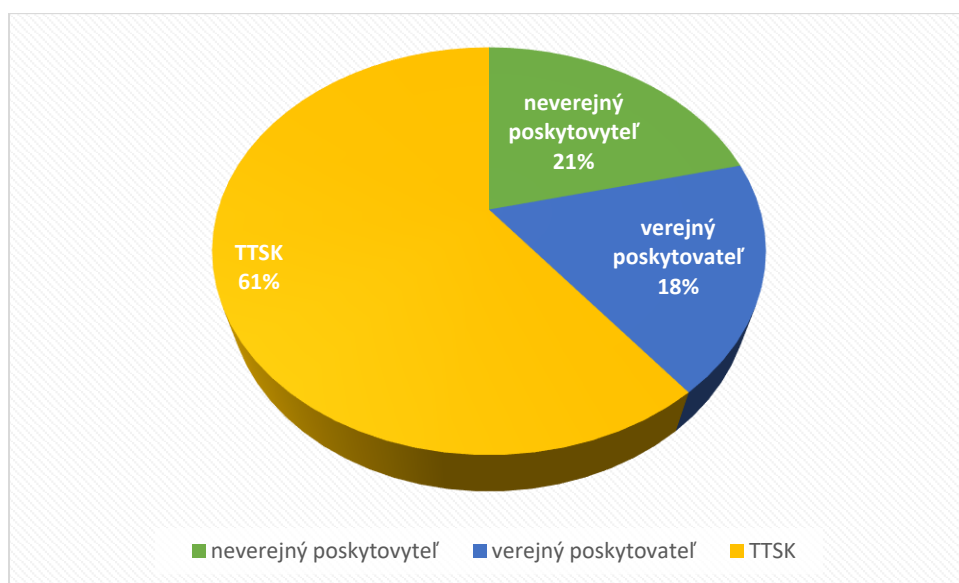
Tabuľka 9 Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v DSS k 30.09.2020

DSS	Poskytovateľ							
	Neverejní		Verejní		OvZP TTSK		Spolu	
Okres	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita
Dunajská Streda	1	10	0	0	6	319	7	329
Galanta	0	0	2	78	5	152	7	230
Hlohovec	1	16	0	0	1	30	2	46
Piešťany	1	8	1	3	0	0	2	11
Senica	2	8	1	4	5	518	8	530
Skalica	1	20	2	9	2	110	5	139
Trnava	1	5	0	0	1	118	2	123
Trnavský kraj	7	67	6	94	20	1247	33	1408

Zdroj : TTSK

Ako vidno z údajov grafu 6 TTSK (v tabuľke prezentovaný pod skratkou OvZP TTSK) sa na poskytovaní sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím podieľa až 61%. Podiel ostatných verejných poskytovateľov tvorí 18%. Podiel neverejných poskytovateľov v TTSK dosiahol 21%.

Graf 6 Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v DSS k 30.09.2020

Zdroj: TTSK

Najväčšiu skupinu užívateľov sociálnych služieb v TTSK predstavujú seniori. V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad poskytovateľov, ktorí poskytujú seniorom sociálne služby pobytovou aj ambulantnou formou v zariadení pre seniorov (ZpS).

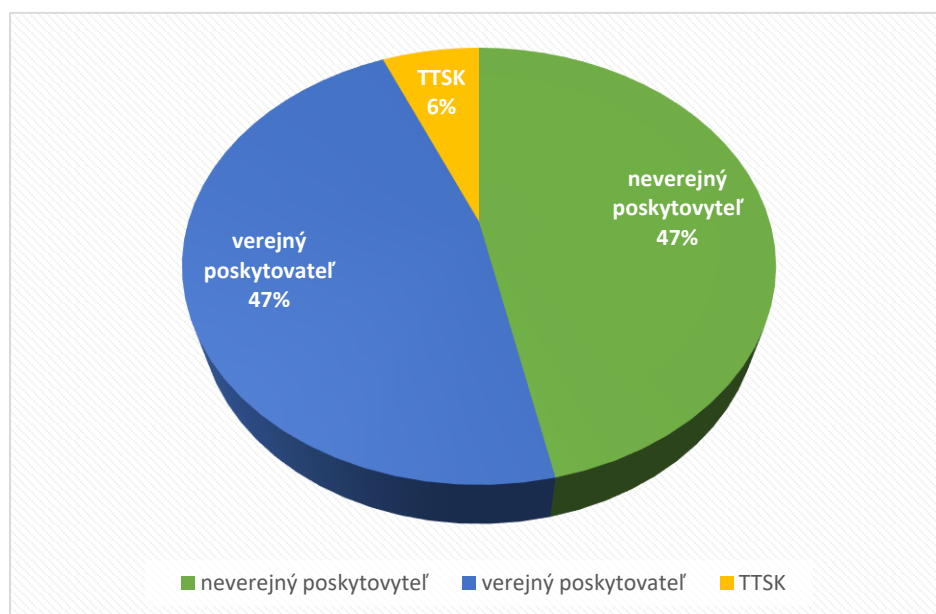
Tabuľka 10 Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v ZpS k 30.09.2020

ZpS	Poskytovateľ							
	Neverejní		Verejní		OvZP TTSK		Spolu	
Okres	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita
Dunajská Streda	4	155	3	326	0	0	7	481
Galanta	9	346	4	317	1	40	15	703
Hlohovec	1	103	1	70	0	0	2	173
Piešťany	2	80	3	117	0	0	5	197
Senica	2	131	6	147	1	80	9	358
Skalica	1	93	6	455	1	40	8	588
Trnava	7	254	3	268	0	0	10	522
Trnavský kraj	26	1162	26	1700	3	160	56	3022

Zdroj : TTSK

Podiel neverejných poskytovateľov v oblasti ZpS aktuálne predstavuje 47% a rovnaký podiel na službách poskytovaných v ZpS majú aj verejní poskytovatelia. TTSK sa podieľa na poskytovaní služieb ZpS prostredníctvom OvZP šiestimi percentami, napriek tomu, že to nie je jeho originálna kompetencia. Kapacity v ZpS sú dlhodobo naplnené, pričom pretrvávajú u žiadateľov záujem o sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Tradičnými poskytovateľmi sociálnych služieb sú zariadenia poskytujúce pobytové formy. V TTSK sa v súlade s odporúčaniami MPSVaR SR a EÚ postupne rozvíjajú aj denné a týždenné formy sociálnych služieb určené pre seniorov. Naďalej však pretrvávajú rasti záujmu o pobytovú celoročnú formu.

Graf 7 Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v ZpS k 30.09.2020

Zdroj: TTSK

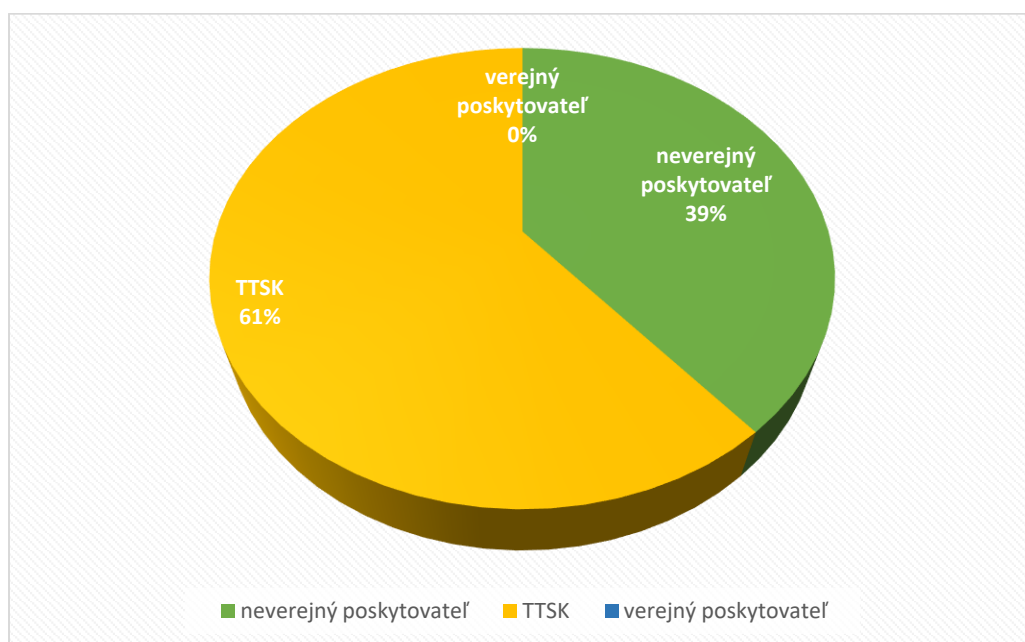
Zákon č. 448/2008 Z. z. umožnil zriaďovanie špecializovaných zariadení poskytujúcich sociálne služby pre osoby, ktoré majú napr. Parkinsonovu chorobu, Alzheimerovu chorobu, pervazívnu vývinovú poruchu, sklerózu multiplex, schizofréniu, demencie rôzneho typu etiológie, hluchoslepotu, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa. Časť týchto zariadení vznikla prekvalifikovaním existujúcich sociálnych služieb poskytovaných buď v ZpS alebo v DSS a následne sa postupne budujú nové zariadenia.

Tabuľka 11 Počet poskytovateľov sociálnej služby v TTSK poskytujúcich službu v ŠZ k 30.09.2020

ŠZ	Poskytovateľ							
	Neverejní		Verejní		OvZP TTSK		Spolu	
Okres	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita	Počet poskytovateľov	Kapacita
Dunajská Streda	2	99	0	0	3	72	5	171
Galanta	3	68	0	0	3	84	6	152
Hlohovec	0	0	0	0	0	0	0	0
Piešťany	1	115	0	0	0	0	1	115
Senica	0	0	0	0	1	40	1	40
Skalica	0	0	0	0	2	48	2	48
Trnava	1	15	0	0	2	66	3	81
Trnavský kraj	7	297	0	0	11	310	18	607

Zdroj: TTSK

Graf 8 Percentuálny podiel poskytovateľov sociálnej služby v ŠZ k 30.09.2020

Zdroj : TTSK

Ako vidno z grafu 8 na poskytovaní sociálnych služieb v ŠZ sa TTSK (v tabuľke označený ako OvZP TTSK) podieľa až 61%. Podiel neverejných poskytovateľov dosiahol 39%. Trnavský samosprávny kraj je zároveň jediným verejným poskytovateľom na území TTSK, ktorý tento druh sociálnych služieb prostredníctvom organizácií, ktoré sú v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, zriaďuje a poskytuje vzhľadom k tomu, že tento druh služby je jeho originálnou kompetenciou.

TTSK je zriaďovateľom viacerých druhov sociálnych služieb, ktoré poskytuje v 21 zariadeniach sociálnych služieb s právnou subjektivitou. V tabuľke 12 prinášame prehľad subjektov v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK k 30.09.2020.

Tabuľka 12 Prehľad poskytovateľov a ich kapacít v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK
k 30.09.2020

Zariadenie	Druh a forma poskytovanej služby	Kapacita	Spolu
DSS pre dospelých v Borskom Svätom Juri	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	50	50
DSS pre dospelých Bojková	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	37	37
DSS pre deti a dospelých Galanta	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	15	25
	domov sociálnych služieb - ambulantná	5	
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	5	
Domov dôchodcov a DSS pre dospelých v Holíči	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	40	163
	špecializované zariadenie - ambulantná	5	
	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	78	
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	40	
DSS pre dospelých v Hornom Bare	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	60	99
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	39	
DSS pre deti a dospelých v Jahodnej	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	74	74
	odľahčovací služba		
DSS pre dospelých Košúty	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	20	69
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	49	
DSS pre dospelých Lehnice	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	40	63
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	23	
	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	36	46

DSS pre deti a dospelých v Medveďove	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	10	
DSS pre dospelých v Moravskom Svätom Jáne	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	100	100
DSS pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	65	66
	domov sociálnych služieb - ambulantná	1	
DSS pre deti a dospelých v Pastuchove	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	30	30
DSS pre deti a dospelých v Rohove	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	120	120
	odľahčovací služba		
DSS a zariadenie pre seniorov SENICA	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	200	320
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	40	
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	80	
	odľahčovací služba	*	
Domov dôchodcov a DSS pre dospelých v Seredi	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	45	115
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	30	
	zariadenie pre seniorov – celoročná pobytová	40	
ZSS Zelený dom Skalica	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	7	35
	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	9	
	domov sociálnych služieb - ambulantná	16	
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová	2	
	špecializované zariadenie – týždenná pobytová	1	

DSS pre deti a dospelých v Šintave	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	6	14
	domov sociálnych služieb – týždenná pobytová	6	
	domov sociálnych služieb - ambulantná	2	
	odľahčovacia služba	*	
DSS pre deti a dospelých Šoporňa-Štrkovec	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	53	55
	domov sociálnych služieb - ambulantná	2	
	odľahčovacia služba	*	
DSS pre dospelých vo Veľkom Mederi	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová	43	43
DSS pre dospelých v Zavare	domov sociálnych služieb – celoročná pobytová (Zavar)	80	120
	špecializované zariadenie – celoročná pobytová (Zavar)	40	
	Satelitné pracovisko I (DSS pre dospelých v Trnave)	DSS - týždenná	39
		DSS - ambulantná	
		ŠZ - týždenná	
	Satelitné pracovisko II (CSS v Galante)	RS - ambulantná	20
		ŠZ – ambulantná	
		Prepravná služba	
Špecializované zariadenie v Trnave	špecializované zariadenie – ambulantná	15	15
	služba včasnej intervencie - terénna		

* bez udania kapacity (podľa možnosti)

Zdroj: TTSK

V TTSK poskytuje sociálne služby 208 poskytovateľov, pričom tieto služby využíva 7858 prijímateľov sociálnych služieb. Napriek pribúdajúcim kapacitám určeným pre jednotlivé druhy sociálnych služieb TTSK stále eviduje vysoké počty žiadateľov o niektorý druh sociálnej služby, ktoré z kapacitných dôvodov nevie uspokojiť. Do zariadení, ktoré sú v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, sú preto prijímaní prednostne žiadatelia, u ktorých by v dôsledku neprijatia mohlo prísť k ohrozeniu života. **Počet čakateľov** (t. j. evidovaných žiadostí fyzických osôb v poradovníku TTSK) bol

k dátumu 31.08.2020 **896**. Údaje o počte evidovaných žiadostí podľa druhu poskytovanej sociálnej služby uvádzame v tabuľke 13.

Tabuľka 13 Prehľad počtu evidovaných žiadateľov podľa druhu sociálnej služby k 31.08.2020

Druh zariadenia	Počet poskytovateľov soc. služieb	Kapacita	Počet evidovaných žiadostí (čakateľov)
DSS	33	1408	393
ZpS	56	3022	222
ŠZ	17	592	281
Spolu:	106	5047	896

Zdroj : TTSK

V súčasnosti (k 31.08.2020) TTSK eviduje **896 čakateľov na poskytovanie sociálnej služby**. Kapacita existujúcich zariadení, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK je však dlhodobo naplnená. Kapacita nových ZSS je legislatívne obmedzená v závislosti od druhu služby, pričom najvyššia povolená kapacita je limitovaná počtom 40 miest v jednom ZSS. Vzhľadom na nevyhnutnosť splniť priestorové štandardy na prijímateľa sociálnej služby a stanovený maximálny počet prijímateľov sociálnej služby v ZSS v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. bude potrebné, aby sa do poskytovania sociálnych služieb v čoraz väčšej miere zapájali obce a mestá. Nové ZSS by mali byť v súlade s národnými prioritami, a preto by sa zriaďovatelia mali zamerať na budovanie sociálnych služieb na komunitnej úrovni, napr. formou terénnej alebo ambulantnej sociálnej služby ako je napr. opatrovateľská služba, odľahčovací služba a iné. Napriek tomu je potrebné tiež budovať ZSS pobytového charakteru, pretože vždy budú existovať jedinci, ktorí budú potrebovať, prípadne uprednostňovať túto formu sociálnej služby.

Pre dokreslenie situácie v TTSK v oblasti sociálnych služieb je potrebné uviesť tiež informácie o tých poskytovateľoch, ktorí poskytujú sociálne služby tzv. nepravidelným klientom. Ide o poskytovateľov poskytujúcich napr. základné sociálne poradenstvo, alebo ktorí požičiavajú kompenzačné pomôcky a pod. Spôsob ich evidencie sa však líši od evidencie iných poskytovateľov pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb vykazovaním svojej činnosti v počte kontaktov, prípadne kontaktných hodín atď.

Ďalej sú poskytovatelia poskytujúci sociálne služby opakovane občanom na základe potvrdenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Napríklad :

- a)** Trnavská asociácia sluchovo postihnutých (TASPO) – občianske združenie, ktoré poskytuje tlmočnícku službu pre všetky okresy TTSK,
- b)** Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých TTSK poskytuje tlmočnícku službu – artikulačné tlmočenie pre všetky okresy TTSK.

Treba však spomenúť poskytovateľov, ktorí síce nie sú registrovaní v územnom obvode TTSK, avšak poskytujú sociálnu službu aj na jeho území. Patria medzi nich aj poskytovatelia služby včasnej intervencie. TTSK poskytuje finančný príspevok na prevádzku všetkým 3 poskytovateľom, z ktorých jeden je registrovaný ako poskytovateľ v Trnavskom kraji a ďalší dvaja poskytovatelia sú registrovaní mimo územia TTSK:

- a)** Centrum včasnej intervencie Trnava, n. o.
- b)** Raná starostlivosť Bratislava, n. o.
- c)** Centrum včasnej intervencie Bratislava, n. o.

Okrem neverejných poskytovateľov službu včasnej intervencie poskytuje aj Špecializované zariadenie Trnava v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.

Ďalej existujú poskytovatelia poskytujúci špecializované sociálne poradenstvo alebo vykonávajúci sociálnu rehabilitáciu ako samostatnú odbornú činnosť na základe akreditácie MPSVaR SR :

- a)** Centrum pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska, n. o., ktoré poskytuje špecializované sociálne poradenstvo a vykonáva sociálnu rehabilitáciu
- b)** Trnavská arcidiecézna charita - poskytuje špecializované sociálne poradenstvo
- c)** Slovenský Červený kríž, územný spolok Senica - poskytuje špecializované sociálne poradenstvo
- d)** Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska - občianske združenie, ktoré poskytuje špecializované sociálne poradenstvo a vykonáva sociálnu rehabilitáciu pre všetky okresy TTSK, aj keď je registrovaná mimo jeho územia

2. 2 Oblasť SPODaSK

Zákon č. 305/2005 Z. z. rieši závažné situácie v živote dieťaťa, ale aj dospelého človeka. Ide o situácie, ktoré zásadným spôsobom zasahujú do ich životov.

K najzávažnejším z nich patria:

- a) náhradná rodinná starostlivosť (všetky formy),
- b) sanácia rodinného prostredia,
- c) poruchy správania - výchovné opatrenia,
- d) prevencia porúch správania - preventívne programy.

Tabuľka 14 Veková štruktúra detí a mládeže v TTSK k 31.12.2019

Veková kategória	Muži	Ženy	Spolu
0-2	8 704	8 145	16 849
3-4	5 868	5 434	11 302
5	2 861	2 750	5 611
6-9	11 472	10 837	22 309
10-14	13 461	12 823	26 284
15	2 655	2 410	5 065
16-17	4 866	4 554	9 420
18-19	5 133	4 815	9 948
20-24	14 361	13 775	28 136
Spolu	69 381	65 543	134 924

Zdroj: ŠÚ SR

Novelizácia zákona č. 305/2005 Z. z. priniesla viacero zmien. Jednou z nich je, že oblasť resocializácie prešla do výlučnej pôsobnosti štátu. Vo výlučnej pôsobnosti štátu aj naďalej zostala celá oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti.

Zmeny v zákone č. 305/2005 Z. z. z pohľadu kompetencií VÚC v oblasti sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK spôsobili, že v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov nezostali krízové centrá poskytujúce starostlivosť ohrozeným deťom a ani resocializačné zariadenia určené pre závislé osoby. Z tohto dôvodu TTSK pristúpil k reprofilizácii Krízového centra, ktoré bolo v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti pretransformované na špecializované zariadenie, ktoré okrem služby

v špecializovanom zariadení pre deti poskytuje aj službu včasnej intervencie, ktorá v TTSK v predchádzajúcom období chýbala. Zriadením služby včasnej intervencie bola zároveň rozšírená sociálna sieť o nový druh sociálnej služby.

Napriek zmenám v oblasti kompetencií MPSVaR SR, VÚC a obcí a neverejných poskytovateľov pokladáme za vhodné, aby pri popise aktuálnej situácie v TTSK boli spomenuté aj inštitúcie a subjekty pôsobiace v tejto oblasti na území TTSK. Z tohto dôvodu uvádzame len stručné údaje o zariadeniach a organizáciách pracujúcich v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z., aby sme tým doplnili celkový obraz realizovanej sociálnej ochrany na území TTSK.

Tabuľka 15 Prehľad Centier pre deti a rodiny (CpDaR) v TTSK

Okres	Zariadenie	Mesto	Zriaďovateľ
Dunajská Streda	CpDaR Nezábudka	Dunajská Streda	štátne zariadenie
Galanta	CpDaR Nádej	Sereď	štátne zariadenie
	CpDaR Dom Dobrého Pastiera	Jelka	Dobry pastier n.o.
Hlohovec	CpDaR „Compas“	Hlohovec	Teen Challenge Slovakia n. o.
Piešťany	CpDaR Opора	Pečeňady	štátne zariadenie
	CpDaR	Piešťany	štátne zariadenie
Skalica	CpDaR	Skalica	štátne zariadenie
	CpDaR	Holíč	štátne zariadenie
Trnava	CpDaR	Trnava	štátne zariadenie
	CpDaR Rodinný detský domov	Trnava	Nezisková organizácia

Zdroj: ÚPSVaR, 2020

2. 2. 1 Výkon opatrení sociálnej kurately

Výkon opatrení sociálnej kurately sa v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. vzťahuje nielen na deti, ale aj na dospelých, preto aktivity, prostredníctvom ktorých sa má výkon týchto opatrení realizovať, musia byť rovnako zamerané na deti, mládež aj na mladých dospelých.

V súčasnosti na území TTSK pôsobí 17 subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPOaSK), ktoré poskytujú svoje služby ambulantnou formou. V jednom prípade ide o subjekt, ktorý sa priamo zameriava na služby sociálnej prevencie poskytované priamo v teréne (streetwork).

V TTSK pracujú subjekty, ktoré sa zameriavajú na *pomoc obetiam domáceho násillia, na sanáciu rodiny, preventívne aktivity zamerané na podporu rodiny, opatrenia zamerané na prevenciu nárastu sociálno-patologických javov, komunitné centrá zamerané na podporu rómskych detí a pod.* Prehľad týchto subjektov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 16 Prehľad subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK) k 31.07.2020

Názov subjektu	Výkon opatrení
OZ Otvorené srdce, Ambulantné krízové centrum, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ STORM, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo, terénna sociálna práca - streetwork
OZ Návrat, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti (NRS)

OZ Spoločnosť priateľov detí z detských domovov, Úsmev ako dar, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo pre rómske rodiny
Trnavská arcidiecézna charita, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Ain Karim, Šamorín	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Trnave	komplexná psychologická, špeciálno-pedagogická, diagnostická, výchovná, poradenská a preventívna starostlivosť deťom okrem detí so zdravotným postihnutím najmä v oblasti optimalizácie ich osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania
Centrum pomoci pre rodinu, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Pomoc obetiam násilia, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ SAMARIA, Hlohovec	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Familia Vitae, Veľký Meder	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane

	detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
Laura, združenie mladých, Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
Centrum Koburgovo n.o., Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Tenenet Senec, Jánovce (Galanta)	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Pomoc ohrozenému dieťaťu, Piešťany	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
OZ Materské centrum Úsmev, Piešťany	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo
Rodinný detský domov, n.o. Trnava	programy a aktivity podľa § 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a špecializované sociálne poradenstvo

Zdroj: TTSK

Medzi inštitúcie úzko prepojené s oblasťou SPODaSK patria aj reedukačné centrá (ďalej len ReC). V TTSK máme dve ReC a to v Hlohovci a Trstíne. Do ReC sú na základe súdneho rozhodnutia umiestňované deti s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, u ktorých boli zistené také závažné poruchy správania a nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, ktoré spôsobujú to, že ich výchova sa nedá zvládnuť

bežnými metódami a prostriedkami v iných školách a zariadeniach. Pre dosiahnutie zmeny v ich správaní je potrebné použiť cielené reedukačno-terapeutické intervencie. Pri ReC sú preto organizované aj školy, ktoré zabezpečujú pre svojich klientov povinnú školskú dochádzku a následné vzdelávanie.

V záverečnej správe za rok 2019 sa uvádza, že v ReC Hlohovec²⁴ bolo 60 chlapcov, ktorí navštevovali 6 tried, organizovaných podľa potrieb týchto žiakov.

ReC Trstín²⁵ je zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré poskytuje starostlivosť o dievčatá s mentálnym postihnutím, u ktorých sa dlhší čas manifestovali závažné poruchy správania. ReC Trstín má kapacitu 55 miest a aktuálne sú v centre umiestnené dievčatá vo vekovom rozpätí od 13-18 rokov.

Na území TTSK naďalej vykonávajú činnosť akreditované subjekty zamerané na resocializáciu závislých osôb, ktoré boli v minulom období finančne podporované aj TTSK. Ide o nasledovné subjekty:

- a) Teen Challenge Slovakia, n.o., ktorá má sídlo v Seredi a poskytuje sociálne služby v domove na pol ceste, v ňom poskytuje služby mladým mužom nad 18 rokov, ktorí majú problém so závislosťou na alkohole, drogách a patologickom hráčstve. Tímto klientom je poskytovaný komplexný resocializačný program pobytovou formou založený na kresťanských hodnotách. Kapacita zariadenia je 15 miest.
- b) ROAD, n.o so sídlom v obci Tomky poskytuje komplexný resocializačný program pobytovou formou pre deti vo veku od 15 -18 rokov. Kapacita zariadenia je 26 miest.
- c) CpDaR Adam – v zmysle novely zákona č. 305/2005 Z. z. prišlo k zmene názvu organizácie O.z. Adam, ktorá má sídlo v Adamove, čo je časť mesta Gbely. CpDaR Adam je zariadenie s resocializačným programom, ktoré poskytuje služby deťom a rodinám.
- d) Rodinný detský domov, n.o., so sídlom v Trnave s kapacitou 18 miest poskytuje v zmysle § 45 zákona č. 305/2005 Z. z. výkon opatrení pobytovou formou.
- e) CpDaR Compass, n.o., so sídlom v Hlohovci s kapacitou 13 miest poskytuje v zmysle § 45 zákona č. 305/2005 Z. z. výkon opatrení pobytovou formou.

2.3 Situácia v okresoch TTSK

Pri spracovávaní analytickej časti Konceptie sme vychádzali najmä z komunitných plánov miest a obcí TTSK, keďže tak ukladá zákon č. 448/2008 Z. z. Získané dáta sme následne komparovali s odporúčaniami pre konkrétne okresy, ktoré sa nachádzajú v I. koncepcii, dodatku č. 1 a dodatku č. 2, a tiež s aktuálnymi údajmi, ktoré má k dispozícii OSV TTSK v svojich databázach.

2.3.1 Okres Dunajská Streda

Okres Dunajská Streda, ktorý tvorí spolu 67 miest a obcí, je svojou rozlohou najväčším okresom TTSK, čomu zodpovedá aj počet obyvateľov **122 825**. Bližšie vekové rozloženie uvádzame v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 17 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Dunajská Streda

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.)	rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	4 797	4 911
4- 6 rokov	3 564	3 607
7-15 rokov	10 052	10 489
16- 18 rokov	3 277	3 107
19-25 rokov	9 209	8 581
26-65 rokov	73 779	73 962
66 – 75 rokov	10 553	11 827
76 – 85 rokov	4 680	5 120
86 -95 rokov	1 064	1 138
96 – 100 rokov	38	62
101-109 rokov	15	20
110 a viac rokov	0	1
Spolu	121 028	122 825

Zdroj: ŠÚ SR

Komunitné plány doručené na TTSK na základe jeho opakovaných výziev dodali nasledovné obce *Baka, Baloň, Bellova Ves, Blahová, Bodíky, Bohelov, Čakany, Čenkovce, Čiližská Radvaň, Dobrohošť, Dolný Bar, Dolný Štál, Dunajská Streda, Dunajský Klátov, Gabčíkovo, Holice, Horný Bar, Hviezdoslavov, Jahodná, Jurová, Kľúčovec, Kráľovičove Kračany, Kvetoslavov, Lehnice, Lúč na Ostrove, Macov, Mad, Medved'ov, Michal na Ostrove, Mierovo, Nárad, Nový Život, Ohrady, Okoč, Oľdza, Orechová Potôň, Padáň, Pataš, Povoda, Rohovce, Sap, Šamorín, Topolníky, Trhová Hradská, Trstená na Ostrove, Veľká Paka, Veľké Blahovo, Veľký Meder, Vojka nad Dunajom, Vrakúň*. Celkovo tak komunitné plány odovzdalo 50 zo 67 obcí, čo je 74,63%.

V I. Konceptii je uvedené, že v okrese Dunajská Streda boli poskytované sociálne služby v 30 obciach, pričom až v 28 obciach išlo o poskytovanie opatrovateľskej služby. V okrese sa v menšom zastúpení nachádzali aj iné druhy sociálnych služieb. Celkovo bolo v okrese Dunajská Streda poskytovaných 12 druhov sociálnych služieb. V uvedenom období na území okresu boli poskytované sociálne služby v 16 zariadeniach pre 1136 prijímateľov.

V súčasnosti na území okresu Dunajská Streda poskytuje sociálne služby 52 poskytovateľov vo všetkých formách (ambulantná, pobytová). V okrese prevažujú sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje až 69,23%. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda podieľa 11,54%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú až 80,77% sociálnych služieb. Podiel neverejných poskytovateľov v tomto okrese tvorí 19,23%.

Tabuľka 18 Počet poskytovateľov a ich kapacita v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK (OvZP)	6	391
Verejný poskytovateľ	36	641
Neverejný poskytovateľ	10	357
Spolu	52	1389

Zdroj: TTSK

Z celkového počtu 1389 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby 46,16% prijímateľom. Počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK tvorí 28,14%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až 74,3% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby pre 25,7% prijímateľov. V nasledovnej časti uvádzame aktuálny prehľad sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda podľa poskytovateľa (verejní, neverejní, OvZP).

Tabuľka 19 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Dunajská Streda

Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Ad usum, n. o., Poľovnícka 39/B, 932 01 Veľký Meder	Poľovnícka 3428/39/B, 932 01 Veľký Meder – budova „B“	DSS	pobytová - celoročná	10
			ZOS	pobytová - celoročná	2
			ZpS	pobytová - celoročná	13
		Poľovnícka 3702/39, 932 01 Veľký Meder – budova „C“	ZpS	pobytová - celoročná	36
		úz. kraja Trnavského, Nitrianskeho a Bratislavského	Opatrovateľská služba	terénna	
2.	SENIOR PARK., n. o., 930 30 Rohovce 169 Rohovce 169, 930 30 Rohovce	930 30 Rohovce 169	ŠZ	pobytová - celoročná	64
		930 30 Rohovce 460,461,462,463	ZpS	pobytová - celoročná	57
3.	SENIOR, n. o., 930 31 Vojka nad Dunajom 220	Penzión LYDA, 930 31 Vojka nad Dunajom 220	ZpS	pobytová - celoročná	5
			ŠZ	pobytová - celoročná	35
			Jedáleň	ambulantná	
4.	VITALITA, n. o. LEHNICE, 930 37 Lehnice 113	Pavilón A, 930 37 Lehnice 113	ZOS	pobytová - celoročná	48
			ZpS	pobytová- celoročná	44

5.	Domus, n. o., Ďatelinná ulica 544/8, 930 21 Jahodná	Ďatelinná ulica 544/8, 930 21 Jahodná	Denný stacionár	ambulantná	43
6.	Komunitné Centrum RIAN, Železničná 7, 930 11 Topoľníky	Železničná 718/7, 930 11 Topoľníky	Komunitné centrum	ambulantná	
				terénna	
7.	Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku, cirkevný zbor Veľký Meder, Stará 13, 932 01 Veľký Meder	úz. mesta Veľký Meder	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	Občianske združenie Pro Bono, Cintorínska 605/8, 930 05 Gabčíkovo	úz. kraja Trnavského, Bratislavského a Nitrianskeho	Opatrovateľská služba	terénna	
		úz. Trnavského kraja	Prepravná služba	terénna	
9.	Slovenský Červený kríž, územný spolok Dunajská Streda, Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda	Alžbetínske námestie 1203, 929 01 Dunajská Streda	Základné soc. poradenstvo	ambulantná	
			Krízová pomoc – telekomunikačné technológie	telefonicky	
10.	Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku, Cirkevný zbor Šamorín, Cintorínska 554/16, 931 01 Šamorín	Materská škola a detské jasle - KISKAKAS BÖLCSÖDE ÉS ÓVODA, 931 01 Šamorín, Strelecká ul. 2921/9	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	30

Zdroj: TTSK

Tabuľka 20 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda
k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Dunajská Streda					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Dunajská Streda	Kukučínova 4028, 929 01 Dunajská Streda	Nocľaháreň	pobytová - celoročná	12
		úz. mesta Dunajská Streda	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	terénna	
			Opatrovateľská služba	terénna	
2.	Zariadenie pre seniorov, Ulica generála Svobodu 1948/10, 929 01 Dunajská Streda	Ulica generála Svobodu 1948/10, 929 01 Dunajská Streda	ZpS	pobytová - celoročná	90
		Nám. Priateľstva 2201/37, 929 01 Dunajská Streda	ZpS	pobytová - celoročná	90
3.	Centrum sociálnej starostlivosti Dunajská Streda (CSS), Komenského 359/33, 929 01 Dunajská Streda	Komenského 359/33, 929 01 Dunajská Streda	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	30
			Denný stacionár	ambulantná	10
			Jedáleň	ambulantná	
		Trhovisko 825/8, 929 01 Dunajská Streda	Denné centrum	ambulantná	160
4.	Mesto Šamorín, Hlavná 37, 931 01 Šamorín	úz. mesta Šamorín	Opatrovateľská služba	terénna	
			Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	terénna	
5.	Domov seniorov AMBRÓZIA Idősek	Kasárenská 1/A, 931 01 Šamorín	ZpS	pobytová – celoročná	36

	otthona, Kasárenská 1/A, 931 01 Šamorín				
6.	Mesto Veľký Meder	Komunitné centrum Veľký Meder – Ižop, Hlavná 1864/31, 932 01 Veľký Meder – Ižop	Komunitné centrum	ambulantná	65
		úz. mesta Veľký Meder	Opatrovateľská služba	terénna	
7.	Mesto Gabčíkovo, Hlavná 1039/21, 930 05 Gabčíkovo	úz. mesta Gabčíkovo	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	Zariadenie pre seniorov, Športová 568/14, 930 05 Gabčíkovo	Športová 568/14, 930 05 Gabčíkovo	ZpS	pobytová - celoročná	110
			Denný stacionár	ambulantná	8
			Prepravná služba	terénna	
9.	Obec Sap, 930 06 Sap 48	930 06 Sap 163	Denný stacionár	ambulantná	15
		úz. obce Sap	Opatrovateľská služba	terénna	
			Prepravná služba	terénna	
10.	Obec Vrakúň, Nám. sv. Štefana 474/1, 930 25 Vrakúň	Detské jasle Vrakúň, Dvojrad 471, 930 25 Vrakúň	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
		úz. obce Vrakúň	Opatrovateľská služba	terénna	
11.	Obec Baka, 930 04 Baka 262	úz. obce Baka	Opatrovateľská služba	terénna	
12.	Obec Baloň, 930 08 Baloň 22	úz. obce Baloň	Opatrovateľská služba	terénna	
13.	Obec Boheľov, Boheľov 12, 929 01 Dunajská Streda	úz. obce Boheľov	Opatrovateľská služba	terénna	
14.	Obec Čiližská Radvaň 930 08 Čiližská Radvaň 285	úz. obce Čiližská Radvaň	Opatrovateľská služba	terénna	
15.	Obec Dolný Bar, 930 14 Dolný Bar 30	úz. obce Dolný Bar	Opatrovateľská služba	terénna	
16.	Obec Dolný Štál, Mateja Korvína	úz. obce Dolný Štál	Opatrovateľská služba	terénna	

	676/2, 930 10 Dolný Štál				
17.	Obec Holice, Póšfa 151, 930 34 Holice	úz. obce Holice	Opatrovateľská služba	terénna	
18.	Obec Horná Potôň, 930 36 Horná Potôň 1	úz. obce Horná Potôň	Opatrovateľská služba	terénna	
19.	Obec Horný Bar, 930 33 Horný Bar 184	úz. obce Horný Bar	Opatrovateľská služba	terénna	
20.	Obec Hubice, 930 39 Hubice 28	úz. okresu Dunajská Streda	Opatrovateľská služba	terénna	
21.	Obec Jahodná, Námestie Svätej Trojice 294/3, 930 21 Jahodná	úz. obce Jahodná	Opatrovateľská služba	terénna	
22.	Obec Kľúčovec, 930 07 Kľúčovec 38	úz. obce Kľúčovec	Opatrovateľská služba	terénna	
23.	Obec Kostolné Kračany, Šipošovské Kračany 149, 930 03 Kostolné Kračany	úz. obce Kostolné Kračany	Opatrovateľská služba	terénna	
24.	Obec Kráľovičove Kračany, 930 03 Kráľovičove Kračany 109	úz. obce Kráľovičove Kračany	Opatrovateľská služba	terénna	
25.	Obec Mad, 930 14 Mad 200	úz. obce Mad	Opatrovateľská služba	terénna	
26.	Obec Medveďov, 930 07 Medveďov č. 90	úz. obce Medveďov	Opatrovateľská služba	terénna	
27.	Obec Ňarad, 930 06 Ňarad 78	úz. obce Ňarad	Opatrovateľská služba	terénna	
			Prepravná služba	terénna	
28.	Obec Nový Život, Eliášovce 55, 930 38 Nový Život	úz. obce Nový Život	Opatrovateľská služba	terénna	
29.	Obec Ohrady, Nový rad 267/8, 930 12 Ohrady	úz. obce Ohrady	Opatrovateľská služba	terénna	
30.	Obec Okoč, Hlavná 833/57, 930 28 Okoč	úz. obce Okoč	Opatrovateľská služba	terénna	
31.	Obec Orechová Potôň, 930 02 Orechová Potôň 281	úz. obce Orechová Potôň	Opatrovateľská služba	terénna	

32.	Obec Padáň, 929 01 Padáň 289	úz. obce Padáň	Opatrovateľská služba	terénna	
33.	Obec Pataš, Pataš 87, 929 01 Dunajská Streda	úz. obce Pataš	Opatrovateľská služba	terénna	
34.	Obec Rohovce, 930 30 Rohovce 164	úz. obce Rohovce	Opatrovateľská služba	terénna	
35.	Obec Vydrany, 930 16 Vydrany 71	úz. obce Vydrany	Opatrovateľská služba	terénna	
36.	Obec Lúč na Ostrove, 930 03 Lúč na Ostrove 20	úz. obce Lúč na Ostrove	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 21 Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Dunajská Streda k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Dunajská Streda					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Domov sociálnych služieb pre dospelých v Hornom Bare, 930 33 Horný Bar 226	930 33 Horný Bar 226	DSS	pobytová – celoročná	60
			ŠZ	pobytová - celoročná	39
2.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Jahodnej, Mlynská ulica 240/75, 930 21 Jahodná	Mlynská ulica 240/75, 930 21 Jahodná	DSS	pobytová - celoročná	74
3.	Domov sociálnych služieb pre dospelých Lehnice, Hlavná 588, 930 37 Lehnice	Hlavná 588, 930 37 Lehnice	DSS	pobytová - celoročná	40
			ŠZ	pobytová - celoročná	23
4.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Medveďove, 930 07 Medveďov 111	930 07 Medveďov 111	DSS	pobytová - celoročná	36
		Vila Viktória, 930 07 Medveďov 254	ŠZ	pobytová - celoročná	10
5.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Okoči – Opatovský Sokolec, SNP 767/6, 930 28 Okoč	Kaštieľska 46, 930 28 Okoč – Opatovský Sokolec	DSS	pobytová - celoročná	40
			DSS	ambulantná	1
		Dlhá 12, 930 28 Okoč –	DSS	pobytová - celoročná	14

		Opatovský Sokolec			
		Kvetná 119/1, 930 28 Okoč – Opatovský Sokolec	DSS	pobytová - celoročná	11
6.	Domov sociálnych služieb pre dospelých vo Veľkom Mederi, Ižop Pusta 1936/1, 932 01 Veľký Meder	Ižop Pusta 1936/1, 932 01 Veľký Meder	DSS	pobytová - celoročná	43

Zdroj: TTSK

V okrese Dunajská Streda zaznamenávame progresívny rast poskytovateľov sociálnych služieb. Aktuálny počet poskytovateľov sociálnych služieb v okrese je 52. Títo poskytovatelia spolu poskytujú sociálne služby celkovo 1389 prijímateľom. Nárastu počtu poskytovateľov v okrese nezodpovedá nárast počtu prijímateľov. Tento fakt je okrem iného aj výsledkom postupujúcej transformácie, ktorej finálnym cieľom je deinštitucionalizácia, teda prechod z veľkokapacitných ZSS na malé ZSS, ktoré svojou kapacitou a spôsobom práce sa čo najviac približujú starostlivosti v domácom prostredí.

V I. koncepcii na roky 2015 - 2020 bolo okresu Dunajská Streda odporučené, aby sa obce prioritne zamerali na vybudovanie nasledovných druhov sociálnych služieb:

- a) odľahčovacia služba,
- b) zariadenie podporovaného bývania (vzhľadom na počet domovov sociálnych služieb určených pre ľudí s mentálnym postihnutím),
- c) denné centrum,
- d) nocľaháreň,
- e) niektorú zo služieb určených jedincom so zrakovým, sluchovým, prípadne telesným postihnutím.

Okresu Dunajská Streda bolo v I. koncepcii tiež odporučené rozšírenie opatrovateľskej služby aj do ostatných obcí okresu. V súčasnosti je poskytovaná opatrovateľská služba v 34 obciach. V roku 2015 bola poskytovaná v 28 obciach. Z komunitných plánov, ktoré má TTSK k dispozícii vieme, že obec Ňárad zriadila prepravnú službu, ktorá v predchádzajúcom období v okrese chýbala.

V komunitných plánoch obcí na území okresu Dunajská Streda sme identifikovali záujem v budúcom období zamerať sa na budovanie nasledovných druhov sociálnych služieb.

Tabuľka 22 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie (Veľké Blahovo – nešpecifikovali)	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Šamorín
	Nízkoprahové denné centrum	Šamorín
	Komunitné centrum	Dunajská Streda, Veľký Meder, Vrakúň
	Útulok	Dunajská Streda, Šamorín (rozšírenie služby)
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Blahová
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Dunajská Streda
	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Dunajská Streda
	Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	Gabčíkovo, Vrakúň
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Gabčíkovo, Vrakúň
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu	Zariadenie podporovaného bývania	Blahová, Lúč na Ostrove
	Zariadenie pre seniorov	Dunajská Streda (skvalitnenie služby), Lúč na Ostrove, Veľký Meder, Ohrady (alternatíva - Denný stacionár) Dunajský Klátov (alternatíva -

dovršená dôchodkového veku		Denný stacionár), Lúč na Ostrove
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Šamorín
	Domov sociálnych služieb	Blahová
	Špecializované zariadenie	Horný Bar
	Denný stacionár	Blahová, Dunajská Streda (skvalitnenie služby), Gabčíkovo, Lehnice, Vrakúň, Ohrady (alternatíva ZpS), Dunajský Klátov (alternatíva ZpS), Šamorín, Horný Bar
	Opatrovateľská služba	Bodíky, Holice (rozšírenie), Lehnice (rozšírenie), Orechová Potôň (rozšírenie a skvalitnenie), Veľké Blahovo, Bellova Ves, Povoda (rozšíriť), Trstená na Ostrove, Trhová Hradská, Jurová, Pataš, Nový Život (udržať kvalitu), Ohrady, Dunajský Klátov, Čakany, Rohovce, Kvetoslavov, Dolný Štál, Dobrohošť, Kráľovičove Kračany, Michal na Ostrove, Medvedov, Okoč, Čiližská Radvaň, Boheľov, Nárad, Dolný Bar, Oľdza, Lúč na Ostrove (rozšírenie kapacity), Holice, Topoľníky, Veľká Paka, Macov, Hviezdoslavov, Mierovo
	Prepravná služba	Gabčíkovo, Lehnice, Šamorín, Horný Bar
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Šamorín

Podporné služby	Odľahčovacia služba	Veľký Meder
	Denné centrum	Lehnice, Orechová Potôň
	Jedáleň	Baka, Bodíky, Kľúčovec, Veľké Blahovo, Bellova Ves, Trstená na Ostrove, Trhová Hradská, Horný Bar, Jurová, Jahodná, Pataš, Čakany, Rohovce, Kvetoslavov, Dolný Štál, Dobrohošť, Kráľovičove Kračany, Macov, Mad, Michal na Ostrove, Medved'ov, Okoč, Čiližská Radvaň, Bohel'ov, Nárad, Dolný Bar, Oľdza, Lúč na Ostrove, Šamorín (rozšírenie), Topoľníky, Veľká Paka, Macov, Mierovo, Hviezdoslavov
	Stredisko osobnej hygieny	Šamorín

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V KP jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Dunajská Streda je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov :

- Nízkoštandardné bývanie (Blahová),
- Chránené dielne (Lúč na Ostrove, Veľký Meder, Povoda, Lúč na Ostrove),
- Preventívne aktivity zamerané na osoby ohrozené závislosťami (Šamorín),
- Aktivity zamerané na obete zneužívania alebo zlého zaobchádzania (Šamorín).

K už existujúcim sociálnym službám v okrese Dunajská Streda (útulok, denný stacionár, ZpS, opatrovateľská služba, jedáleň, prepravná služba) by tak mohli v budúcnosti pribudnúť zariadenie podporovaného bývania a odľahčovacia služba. Viaceré obce okresu Dunajská Streda signalizovali vo svojich komunitných plánoch potrebu rozširovať existujúcu kapacitu, prípadne zlepšiť kvalitu už poskytovaných sociálnych služieb. Najfrekvencovanejšou je opatrovateľská služba a za ňou nasleduje

sociálna služba poskytovaná v jedálni. Konštatujeme, že niektoré z tých sociálnych služieb, ktoré boli okresu odporúčené v I. koncepcii pre roky 2015 - 2020 už boli v okrese Dunajská Streda zriadené a iné obce plánujú ich zriadiť.

V prípade realizácie všetkých komunitných plánov, by sa sociálna sieť v okrese Dunajská Streda výrazne skvalitnila. Stále by však ešte nebola komplexná. Prehľad chýbajúcich sociálnych služieb po realizácii komunitných plánov obcí je uvedený v nasledovnej tabuľke 23.

Tabuľka 23 Prehľad sociálnych služieb v okrese Dunajská Streda, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
integračné centrum
domov na pol ceste
zariadenie núdzového bývania
rehabilitačné stredisko
sprostredkovanie osobnej asistencie
požičiavanie pomôcok
pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
podpora samostatného bývania
práčovňa

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.2 Okres Galanta

Okres Galanta tvorí 36 obcí s celkovým počtom obyvateľov **94 147**. Bližšie informácie o vekovom rozložení obyvateľov okresu uvádzame v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 24 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Galanta

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.)	rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	3 621	3 694
4- 6 rokov	2 682	2 709
7-15 rokov	7 445	7 739
16- 18 rokov	2 510	2 313
19-25 rokov	7 468	6 835
26-65 rokov	53 445	56 283
66 – 75 rokov	11 933	9 381
76 – 85 rokov	3 892	4 158
86 -95 rokov	887	945
96 – 100 rokov	53	66
101-109 rokov	16	24
110 a viac rokov	0	0
Spolu	93 952	94 147

Zdroj: ŠÚ SR

TTSK obdržal z okresu Galanta komunitné plány z nasledovných obcí : *Čierny Brod, Dolná Streda, Dolné Saliby, Dolný Chotár, Galanta, Gáň, Horné Saliby, Jánovce, Jelka, Kajal, Kráľov Brod, Malá Mača, Matúškovo, Mostová, Pata, Pusté Sady, Sered', Sládkovičovo, Šintava, Šoporňa, Tomášikovo, Trstice, Veľké Úľany, Veľký Grob, Vinohrady nad Váhom, Vozokany, Zemianske Sady*. Spolu tak TTSK odovzdalo svoje komunitné plány 27 obcí z 36, ktoré tvoria okres Galanta, čo je 75%.

V tabuľke 25 uvádzame prehľad o počtoch poskytovateľov a ich kapacite v okrese Galanta, pričom sú údaje usporiadané podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 25 Počet poskytovateľov a ich kapacita v okrese Galanta k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK (OvZP)	5	278
Verejný poskytovateľ	14	582
Neverejný poskytovateľ	13	507
Spolu	32	1367

Zdroj: TTSK

Podobne, ako v okrese Dunajská Streda, aj v okrese Galanta prevažujú sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje 43,75%. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Galanta podieľa 15,63%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú 59,38% sociálnych služieb. Podiel neverejných poskytovateľov okrese Galanta tvorí až 40,63%. Z celkového počtu 1367 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby 42,57% prijímateľom. Počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK predstavuje 20,34%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až pre 62,91% prijímateľov. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby v okrese Galanta pre 37,09% prijímateľov.

V nasledovnej časti prinášame prehľad poskytovateľov sociálnych služieb v okrese Galanta.

Tabuľka 26 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Galanta
k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Galanta					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Pohoda seniorov, n. o., Hodská 360/33, 924 01 Galanta	Hodská 360/33, 924 01 Galanta	ŠZ	pobytová - celoročná	30
			ZpS	pobytová - celoročná	50
2.	Senior Care Galanta, n. o., Hodská 2378/85, 924 01 Galanta	Hodská 2378/85, 924 01 Galanta	ZpS	pobytová - celoročná	24
			ZOS	pobytová - celoročná	24
			ŠZ	pobytová - celoročná	23
3.	Služby pre seniorov, n. o., P. Pázmáňa 49/3, 927 01 Šaľa	Kaskády, 925 92 Kajal 623	ZpS	pobytová - celoročná	80
4.	TEEN CHALLENGE SLOVAKIA, n. o., Vážska 1876/38, 926 01 Sered'	Domov na pol ceste Progress, Vážska 1876/38, 926 01 Sered'	Domov na polceste	pobytová - celoročná	4
5.	PROVIDENTIA, Seredská 308/5, 925 21 Sládkovičovo	Antonius senior centrum, Seredská 308/5, 925 21 Sládkovičovo	ZpS	pobytová - celoročná	58
			ŠZ	pobytová - celoročná	15
			Denný stacionár	ambulantná	10
6.	Svätá Terézia z Lisieux, o. z., 925 22 Jánovce 218	Zariadenie pre seniorov Svätá Terézia, 925 22 Jánovce 218	ZpS	pobytová - celoročná	40
7.	Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Horné Saliby Domov sociálnych služieb, 925 03 Horné Saliby 505	925 03 Horné Saliby 505	ZpS	pobytová - celoročná	20
			Jedáleň	ambulantná	
8.	Centrum sociálnych služieb	Centrum sociálnych	ZpS	pobytová - celoročná	34

	pre starších občanov „Samaritán“, Clementisove sady 903, 924 01 Galanta	služieb pre starších občanov Samaritán, Clementisove sady 903, 924 00 Galanta	Opatrovateľská služba	terénna	
			Jedáleň	ambulantná a terénna	
		Zariadenie pre seniorov Simeon, Višňová 1, 925 92 Kajaľ	ZpS	pobytová - celoročná	11
9.	SENIOR CARE SEREĎ, Fraňa Kráľa 1326/2, 926 01 Sereď	ASTORIA, Horný Čepeň 4834/130A, 926 01 Sereď	ZpS	pobytová - celoročná	29
10.	Mgr. Petra Bartušová, Javorinka 118, 924 01 Galanta	Súkromné detské jasle Medulienka, Hodská 350/13, 924 01 Galanta	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
11.	SVETLUŠKA, n. o., Topoľová 2769/15, 924 01 Galanta	Súkromné jasle Svetluška, n. o., Revolučná štvrť 1574/30, 924 01 Galanta	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	20
12.	DOC STONOŽKA, o. z., Jesenského 2936, 926 01 Sereď	DOC STONOŽKA, Jesenského 2936, 926 01 Sereď	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	20
13.	SpecialCare, 925 09 Košúty 129	úz. TTSK	Základné sociálne poradenstvo	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 27 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Galanta k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Galanta					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Galanta, Mierové námestie 940/1, 924 01 Galanta	Denné centrum „Hody“ Ul. Hodská 1237, 924 01 Galanta	Denné centrum	ambulantná	
		Denné centrum „Švermova“, Ul. Švermova 270/15, 924 01 Galanta	Denné centrum	ambulantná	
		Denné centrum „Javorinka“, Javorinka 42, 924 01 Galanta	Denné centrum	ambulantná	
		Denné centrum „Kpt. Nálepku“, Ul. Kpt. Nálepku 732/21, 924 01Galanta	Denné centrum	ambulantná	
		Denné centrum Michala Dočolomanského „Nebojsa“, Nebojsa 8, 925 31 pošta Gáň	Denné centrum	ambulantná	
2.	Patria – Domov dôchodcov v Galante, Švermova 1457/16, 924 01 Galanta	Švermova 1457/16, 924 01 Galanta	ZpS	pobytová - celoročná	160
			ZOS	pobytová - celoročná	4
		úz. mesta Galanta	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	terénna	
			Opatrovateľská služba	terénna	
			Odľahčovací služba	terénna	
				pobytová	
3.	Mesto Sereď, Námestie	úz. mesta Sereď	Opatrovateľská služba	terénna	

	republiky 1176/10, 926 01 Sereď	Denné centrum, Jesenského 3015, 926 01 Sereď	Denné centrum	ambulantná	150
4.	Mesto Sládkovičovo, Fučíkova 329, 925 21 Sládkovičovo	úz. mesta Sládkovičovo	Opatrovateľská služba	terénna	
			Základné sociálne poradenstvo	terénna	
5.	Obec Šintava, 925 51 Šintava 244	Seredská 102, 925 51 Šintava	ZOS	pobytová – celoročná	23
		úz. obce Šintava	Opatrovateľská služba	terénna	
6.	Domov dôchodcov Dolné Saliby, 925 02 Dolné Saliby 786	925 02 Dolné Saliby 786	ZpS	pobytová - celoročná	58
7.	Nezábudka Pata n. o., Lipová 995/50 A, 925 53 Pata	Lipová 995/50 A, 925 53 Pata	ZpS	pobytová – celoročná	22
			DSS	pobytová – celoročná	2
		Lazová 703, 925 53 Pata	Denné centrum	ambulantná	
			Jedáleň	ambulantná terénna	
		úz. obce Pata	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	TOLERANCIA n. o., 925 42 Trstice 659	Zdravotno- sociálne centrum Sv. Alžbety I., Trstice 659	DSS	pobytová- celoročná	43
			ZpS	pobytová – celoročná	25
			Požičiavanie pomôcok	ambulantná	
			Opatrovateľská služba	terénna	
		Zdravotno- sociálne centrum Sv. Alžbety II., Trstice 1277	DSS	pobytová – celoročná	33
			ZpS	pobytová – celoročná	28
			Denný stacionár	ambulantná	10

			monitorovanie a signalizácia pomoci	terénna	
			krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	iná forma	
		Zdravotno- sociálne centrum Sv. Alžbety II., Trstice 317	ZpS	pobytová – celoročná	24
9.	Obec Gáň, Hlavná 27, 925 31 Gáň	úz. obce Gáň	Opatrovateľská služba	terénna	
10.	Obec Horné Saliby, 925 03 Horné Saliby 297	úz. obce Horné Saliby	Opatrovateľská služba	terénna	
11.	Obec Matúškovo, Cintorínska 138, 925 01 Matúškovo	úz. obce Matúškovo	Opatrovateľská služba	terénna	
12.	Obec Šoporňa, 925 52 Šoporňa 1179	úz. obce Šoporňa	Opatrovateľská služba	terénna	
13.	Obec Veľké Úľany, Hlavná 578, 925 22 Veľké Úľany	úz. obce Veľké Úľany	Opatrovateľská služba	terénna	
14.	Obec Vinohrady nad Váhom, 925 55 Vinohrady nad Váhom 355	úz. obce Vinohrady nad Váhom	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 28 Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK
v okrese Galanta k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Galanta					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Galanta, Krásna 1083, 924 01 Galanta	Krásna 1083, 924 01 Galanta	DSS	pobytová - týždenná	15
			DSS	ambulantná	5
		Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Galanta – špecializované zariadenie, Priečna 1102, 924 01 Galanta	ŠZ	pobytová – celoročná	5
2.	Domov sociálnych služieb pre dospelých Košúty, Hlavná 10, 925 09 Košúty	Hlavná 10, 925 09 Košúty	DSS	pobytová - celoročná	20
			ŠZ	pobytová - celoročná	49
3.	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých v Seredi, Dolnočepenská 1620/27, 926 01 Sereď	Dolnočepenská 1620/27, 926 01 Sereď	DSS	pobytová - celoročná	45
			ZpS	pobytová - celoročná	40
			ŠZ	pobytová - celoročná	30
4.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Šintave, Nové domy 160, 925 51 Šintava	Nové domy 160, 925 51 Šintava	DSS	pobytová - celoročná	6
			DSS	pobytová - týždenná	6
			DSS	ambulantná	2
5.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Šoporňa – Štrkovec, 925 52 Šoporňa - Štrkovec 10	925 52 Šoporňa - Štrkovec 10	DSS	pobytová - celoročná	53
			DSS	ambulantná	2

Zdroj: TTSK

Ako priority pre okres Galanta boli v I. koncepcii pre roky 2015 - 2020 vybrané nasledovné druhy sociálnych služieb a to aj v nadväznosti na odporúčanie začať s procesom deinštitucionalizácie vo vybraných DSS:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie na podporu samostatného bývania,
- c) sprostredkovanie osobnej asistencie,
- d) nízkoprahové denné centrum,
- e) odľahčovacia služba.

Tiež bolo okresu odporúčené rozšírenie opatrovateľskej služby aj do niektorých z 21 obcí okresu, v ktorých táto služba v tom čase nebola poskytovaná. I. Koncepcia tiež odporúčala, aby sa v okrese zvýšil počet denných stacionárov pre osoby, ktorých zdravotný stav si vyžaduje pomoc inej fyzickej osoby. Tieto odporúčania sú v súlade s komunitnými plánmi obcí okresu Galanta, ktoré zaslali na TTSK.

V okrese počas sledovaného obdobia pribudli dva nové druhy sociálnych služieb, a to konkrétne požičiavanie pomôcok a monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, ktoré v službe zabezpečuje nezisková organizácia TOLERANCIA, n. o, ktorá sídli v obci Trstice.

V nasledovnej Tabuľke 29 uvádzame prehľad o plánovaných sociálnych službách v okrese Galanta. Údaje v tabuľke sme získali z komunitných plánov jednotlivých miest a obcí okresu.

Tabuľka 29 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Galanta podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Pata
	Nízkoprahové denné centrum	Sereď
	Komunitné centrum	Matúškovo, Pata, Šoporňa, Veľké Úľany, Galanta
	Nocľaháreň	Sereď, Sládkovičovo
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Sereď
	Zariadenie núdzového bývania	Šoporňa, Galanta
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Galanta, Sereď
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenie pre seniorov	Jelka, Sládkovičovo, Sereď, Zemianske Sady, Kráľov Brod, Čierny Brod, Jánovce
	Rehabilitačné stredisko	Galanta (ambulantnou formou)
	Domov sociálnych služieb	Dolná Streda, Tomášikovo, Vozokany, Mostová, Sládkovičovo
	Špecializované zariadenie	Galanta (ambulantná forma)
	Denný stacionár	Pata (rozšírenie), Sereď (rozšíriť), Šintava, Šoporňa, Sládkovičovo, Veľký Grob, Galanta
	Opatrovateľská služba	Mostová, Dolné Saliby, Matúškovo (rozšíriť), Pusté Sady, Sereď (posilnenie), Vinohrady nad Váhom (rozšírenie a skvalitnenie služby), Tomášikovo, Malá Mača, Vozokany, Kajal, Zemianske

		Sady, Dolný Chotár, Veľký Grob, Kráľov Brod, Čierny Brod, Galanta (rozšírenie), Horné Saliby
	Prepravná služba	Dolná Streda, Gáň, Pata, Sered', Šintava (rozšírenie služby), Šoporňa, Galanta
	Sprievodcovská služba a predčitateľská služba	Šintava
	Sprostredkovanie osobnej asistencie	Šintava
	Požičiavanie pomôcok	Galanta
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Sered', Galanta
Podporné služby	Odľahčovacia služba	Galanta
	Denné centrum	Sered'
	Jedáleň	Mostová, Dolné Saliby, Jánovce, Matúškovo, Tomášikovo, Malá Mača, Vozokany, Kajal, Zemianske Sady, Dolný Chotár, Mostová, Čierny Brod, Horné Saliby
	Práčovňa	Pata
	Stredisko osobnej hygieny	Pata, Šintava

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V komunitných plánoch jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Galanta je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov :

- a) Výstavba sociálnych nájomných bytov (Pata, Sládkovičovo, Galanta),
- b) Chránené dielne (Sered').

O zavedení opatrovateľskej služby uvažuje až 14 obcí a ďalšie obce avizujú rozšírenie, alebo skvalitnenie tejto služby. V okrese má prísť k otvoreniu 5 nových denných stacionárov a 2 už existujúce denné stacionáre chcú svoje služby rozširovať a skvalitňovať. V prípade, že obce a mestá naplnia všetky svoje zámery uvedené v ich komunitných plánoch, v sociálnej sieti okresu Galanta budú absentovať služby, ktoré uvádzame v nasledovnej Tabuľke 30.

Tabuľka 30 Prehľad sociálnych služieb v okrese Galanta, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
integračné centrum
útulok
služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
zariadenie podporovaného bývania
pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností
podpora samostatného bývania

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.3 Okres Hlohovec

V koncepcii sa uvádza, že Hlohovec je rozlohou druhým najmenším okresom TTSK, čomu prirodzene zodpovedá aj počet obyvateľov okresu. Podľa údajov ŠÚ SR k 30.6. 2020 bol počet obyvateľov okresu Hlohovec **44 943**. V súčasnosti je okres Hlohovec okresom s najmenším počtom obyvateľov v TTSK. Bližšie informácie o vekovom zložení obyvateľov okresu sa nachádzajú v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 31 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Hlohovec

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.2020)	rok 2020 (30.06.2020)
0-3 roky	1 661	1 664
4- 6 rokov	1333	1 301
7-15 rokov	3 836	3 966
16- 18 rokov	1 310	1 168
19-25 rokov	3 618	3 292
26-65 rokov	26 905	26 168
66 – 75 rokov	3 920	4 632
76 – 85 rokov	2 074	2 106
86 -95 rokov	537	597
96 – 100 rokov	28	39
101-109 rokov	7	9
110 a viac rokov	0	1
Spolu	45 229	44 943

Zdroj: ŠÚ SR

TTSK obdržal KP od nasledovných obcí: *Červeník, Dolné Otrokovce, Hlohovec, Horné Otrokovce, Horné Zelenice, Jalšové, Kľačany, Leopoldov, Madunice, Pastuchov, Sasinkovo, Siladice, Tekold'any, Tepličky, Trakovice, Žlkovce*. Komunitné plány tak odovzdalo 16 obcí z 24, čo zodpovedá 66,67%.

Sociálne služby boli v roku 2015 poskytované v 13 obciach okresu Hlohovec. Čo sa týka druhu sociálnych služieb, v okrese Hlohovec sa v tom čase poskytovalo 5 druhov sociálnych služieb a to opatrovateľská služba (bola poskytovaná v 12 obciach), tlmočnická služba, útulok, zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb a denné centrum.

V tabuľke 32 uvádzame prehľad o počtoch poskytovateľov a ich kapacite v okrese Hlohovec, pričom sú údaje usporiadané podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 32 Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Hlohovec k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK (OvZP)	1	30
Verejný poskytovateľ	8	396
Neverejný poskytovateľ	5	206
Spolu	14	632

Zdroj: TTSK

Počet poskytovateľov v okrese Hlohovec zodpovedá faktu, že ide o najmenší okres TTSK s najmenším počtom obyvateľov. Adekvátne tomu sa na území okresu Hlohovec nachádza najmenší počet poskytovateľov v rámci TTSK a to 14 zariadení s celkovou kapacitou 632 miest.

Aj v tomto okrese je jednoznačná prevaha verejných poskytovateľov sociálnych služieb. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje 57,14%. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Hlohovec podieľa 7,14%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú až 64,28% sociálnych služieb. Podiel neverejných poskytovateľov v tomto okrese tvorí 35,71%. Z celkového počtu 632 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby 62,66% prijímateľom. Počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK tvorí 4,75%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až 67,41% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby pre 32,59 % prijímateľov. V nasledovnej časti uvádzame prehľad sociálnych služieb v okrese Hlohovec podľa poskytovateľa.

Tabuľka 33 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Hlohovec
k 30.09.2020

Zdroj: TTSK

Neverejní poskytovatelia – Okres Hlohovec					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Humanus, n. o., Nábřežie A. Hlinku 51, 920 01 Hlohovec	Nábřežie A. Hlinku 51, 920 01 Hlohovec	ZpS	pobytová - celoročná	103
			DSS	pobytová - celoročná	16
2.	ESTHER, R.Dilonga 127/2, 920 01 Hlohovec	Komunitný domov ESTHER, R. Dilonga 127/2, 920 01 Hlohovec	ZNB	pobytová - celoročná	32
3.	Občianske združenie POKOJ A DOBRO, Michalská 7, 920 01 Hlohovec	Útulok sv. Anny pre ženy, Kamenná 4, 920 01 Hlohovec	Útulok	pobytová - celoročná	19
		Azylový dom pre bezdomovcov, Pribinova 51, 920 01 Hlohovec	Útulok	pobytová - celoročná	21
4.	Občianske združenie SAMARIA, Radlinského 497/47, 920 01 Hlohovec	Podzámska 4, 920 01 Hlohovec	Základné soc. poradenstvo	ambulantná terénna	
			Komunitné centrum	ambulantná terénna	
5.	Čarovný Domček, s.r.o., Koperníkova 8, 920 01 Hlohovec	Čarovný Domček, s.r.o. Koperníkova 8, 920 01 Hlohovec	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15

Tabuľka 34 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Hlohovec
k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Hlohovec					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Hlohovec, M.R. Štefánika 1, 920 01 Hlohovec	úz. mesta Hlohovec	Opatrovateľská služba	terénna	
		úz. mesta Hlohovec	Prepravná služba	terénna	
		Denné centrum „Bereksek“, Seredská 608/38, 920 03 Šulekovo	Denné centrum	ambulantná	100
		Denné centrum „Peter“, Svätopeterská 1519/85, 920 01 Hlohovec	Denné centrum	ambulantná	100
		Denné centrum „Ruža“, Vinohradská 1360/9, 920 01 Hlohovec	Denné centrum	ambulantná	100
2.	Harmonia – Zariadenie pre seniorov, Hlohovec, Hollého 7, 920 01 Hlohovec	Hollého 7, 920 01 Hlohovec	ZpS	pobytová–celoročná	36
			Jedáleň	ambulantná	26
		Podzámska 16, 920 01 Hlohovec	ZpS	pobytová–celoročná	34
3.	Mesto Leopoldov, Hlohovská cesta 104/2, 920 41 Leopoldov	úz. mesta Leopoldov	Opatrovateľská služba	terénna	
4.	Obec Červeník, Kalinčiakova 26, 920 42 Červeník	úz. obce Červeník	Opatrovateľská služba	terénna	
5.	Obec Dvorníky, 920 56 Dvorníky 428	úz. obce Červeník	Opatrovateľská služba	terénna	
6.	Obec Madunice, P.O.	úz. obce Madunice	Opatrovateľská služba	terénna	

	Hviezdoslava 8/368, 922 42 Madunice				
7.	Obec Trakovice, 919 33 Trakovice 38	úz. obce Trakovice	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	Obec Žilkovce, 920 42 Žilkovce 158	úz. obce Žilkovce	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 35 Poskytovatelia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK v okrese Hlohovec k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Hlohovec					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Názov ZSS Miesto poskytovania soc. služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Pastuchov, 920 63 Pastuchov 262	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Pastuchov, 920 63 Pastuchov 262	DSS	pobytová - celoročná	30

Zdroj: TTSK

V I. koncepcii bolo odporučené, aby medzi priority okresu Hlohovec boli zaradené nasledovné druhy sociálnych služieb:

- denný stacionár – so zameraním na seniorov,
- špecializované zariadenie,
- špecializované služby ambulantného charakteru - poradenstvo
- prepravná služba,
- integračné centrum,
- domov na pol ceste.

V okrese Hlohovec bol zriadený Spoločný obecný úrad (SOÚ), ktorého súčasťou je aj oblasť sociálneho zabezpečenia a opatrovateľskej služby. Na činnosti SOÚ participuje

všetkých 24 obcí okresu, čo určite prispieva k efektívnosti pri plánovaní a realizovaní jednotlivých druhov sociálnych služieb. Nevýhodou je prílišná koncentrácia sociálnych služieb na území mesta Hlohovec, čo môže zapríčiniť sťaženie dostupnosti niektorých druhov sociálnych služieb z iných obcí okresu Hlohovec.

Počas rokov 2015 - 2020 bolo v meste Hlohovec otvorené zariadenie núdzového bývania ESTHER, ktoré má kapacitu 32 miest. V Hlohovci bolo otvorené tiež komunitné centrum SAMARIA, ktoré vykonáva aj preventívne aktivity zamerané na deti a rodinu.

Trend kumulovania sociálnych služieb práve v meste Hlohovec vidíme aj v nasledovnej tabuľke. V menšej miere vidíme, že aj mesto Leopoldov má záujem budovať viacero druhov sociálnych služieb. Za pozitívne pokladáme, že ak sa budú realizovať KP jednotlivých obcí, významne narastie počet obcí, v ktorých bude poskytovaný aspoň jeden druh sociálnej služby. Prehľad plánovaných sociálnych služieb, ktoré sú uvedené v KP miest a obcí okresu Hlohovec, uvádzame v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 36 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Hlohovec podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	Hlohovec
	Nízkoprahové denné centrum	Hlohovec
	Komunitné centrum	Hlohovec, Leopoldov
	Nocľaháreň	Hlohovec
	Útulok	Hlohovec (zvýšiť kapacitu)
	Zariadenie núdzového bývania	Siladice
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Siladice
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Siladice
	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Siladice
	Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života	Hlohovec
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Hlohovec
	Služba včasnej intervencie	Hlohovec (na základe dohody s mestom Trnava)
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenie podporovaného bývania	Siladice
	Zariadenie pre seniorov	Madunice, Červeník (40), Hlohovec (zvýšiť kapacitu ZpS Harmónia)
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Leopoldov
	Denný stacionár	Leopoldov, Hlohovec
	Opatrovateľská služba	Tepličky, Madunice, Červeník, Siladice, Sasinkovo, Horné Zelenice, Jalšové, Horné Otrokovce, Tekoldžany, Trakovice, Hlohovec (rozšírenie služby)
	Prepravná služba	Leopoldov
	Požičiavanie pomôcok	Hlohovec
Sociálne služby s použitím	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Siladice

telekomunikačných technológií		
Podporné služby	Odľahčovacia služba	Leopoldov, Hlohovec
	Denné centrum	Hlohovec (rozšírenie), Leopoldov
	Jedáleň	Madunice, Červeník, Siladice, Sasinkovo, Horné Zelenice, Jašovce, Horné Otrokovce, Tekold'any, Trakovice, Hlohovec
	Práčovňa	Hlohovec
	Stredisko osobnej hygieny	Hlohovec

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V KP jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Hlohovec je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov :

- Krátkodobé bývanie (Madunice, Červeník, Siladice),
- Chránená dielňa (Leopoldov),
- Sociálne bývanie (Hlohovec).

V KP obcí okresu Hlohovec sa nenašli viaceré druhy sociálnych služieb, ktoré budú aj naďalej na území okresu absentovať. Ich prehľad uvádzame v tabuľke 37.

Tabuľka 37 Prehľad sociálnych služieb v okrese Hlohovec, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
integračné stredisko
domov na polceste
rehabilitačné stredisko
špecializované zariadenie
sprostredkovanie osobnej asistencie
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
podpora samostatného bývania

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.4 Okres Piešťany

Okres Piešťany tvorí spolu 27 obcí. Napriek tomu, že v okrese prevažujú menšie obce, viac ako 50% obyvateľov žije v mestách. Podobne ako iné okresy, aj okres Piešťany zaznamenáva mierny pokles obyvateľstva. K 30.06.2020 klesol počet obyvateľov okresu na **62 726** obyvateľov. Bližšie informácie o vekovom zložení obyvateľov okresu sa nachádzajú v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 38 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Piešťany

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.)	Rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	2 290	2 289
4- 6 rokov	1 756	1 724
7-15 rokov	4 818	4 958
16- 18 rokov	1 627	1 524
19-25 rokov	4 599	4 187
26-65 rokov	37 081	36 537
66 – 75 rokov	6 524	7 106
76 – 85 rokov	3 237	3 397
86 -95 rokov	894	948
96 – 100 rokov	35	45
101-109 rokov	10	9
110 a viac rokov	0	2
Spolu	62 871	62 726

Zdroj: ŠÚ SR

KP odovzdali nasledovné obce: *Bašovce, Borovce, Dolný Lopašov, Drahovce, Ducové, Chtelnica, Krakovany, Moravany nad Váhom, Nižná, Ostrov, Piešťany, Rakovice, Ratnovce, Trebatice, Šípkové, Veľké Kostoľany, Veľké Orvište, Vrbové*. Do našej analýzy tak boli zaradené komunitné plány z 18 obcí z celkového počtu 27 (66,67%).

V roku 2015 na území okresu Piešťany poskytovalo svoje služby celkom 13 poskytovateľov sociálnych služieb v ZSS, pričom ich kapacita bola 561 miest. Aktuálny počet poskytovateľov sociálnych služieb v okrese je 19 a títo spolu poskytujú sociálne služby 460 prijímateľom. V okrese prišlo k poklesu kapacity o 101 miest.

V tabuľke 39 uvádzame prehľad o počtoch poskytovateľov a ich kapacite v okrese Piešťany, pričom sú údaje usporiadané podľa druhu poskytovateľa (verejný, neverejný, OvZP).

Tabuľka 39 Počty poskytovateľov a ich kapacita v okrese Piešťany k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK	0	0
Verejný poskytovateľ	15	254
Neverejný poskytovateľ	4	206
Spolu	19	460

Zdroj: TTSK

V okrese prevažujú sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje až 78,95%. Podiel neverejných poskytovateľov v tomto okrese tvorí 21,05%. Z celkového počtu 460 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby 55,22% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby pre 44,78% prijímateľov. Piešťany sú jediným okresom, v ktorom TTSK nie je zriaďovateľom žiadnej sociálnej služby. V nasledovnej časti uvádzame prehľad sociálnych služieb v okrese Piešťany podľa poskytovateľa.

Tabuľka 40 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Piešťany
k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Piešťany					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Alzheimercentrum Piešťany, n. o., Rekreačná 7, 921 01 Piešťany	Rekreačná 7, 921 01 Piešťany	DSS	pobytová – celoročná	8
			ŠZ	pobytová – celoročná	95
			ŠZ	ambulantná	20
2.	NOEMI n. o., Cypriána Majerníka 44, 922 07 Veľké Kostoľany	Cypriána Majerníka 44, 922 07 Veľké Kostoľany	ZpS	pobytová – celoročná	24
			ZOS	pobytová – celoročná	3
3.	SENIOR CLUB STRIEBORNICA, Hoštáky 41, 921 01 Piešťany	Nábřežná 806/6A, 922 21 Moravany nad Váhom	ZpS	pobytová – celoročná	56
4.	MADA – MN, s.r.o., Sládkovičova 2047/11, 921 01 Piešťany	územie SR	Opatrovateľská služba	terénna	
5.	Charita sociálnej starostlivosti a služieb pre zrakovo postihnutých občanov	úz. mesta Piešťany	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 41 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Piešťany
k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Piešťany					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Piešťany, Námestie SNP 3, 921 45 Piešťany	Zariadenie sociálnych služieb Domum, Bodona 55, 921 01 Piešťany	Nocľaháreň	ambulantná	9
			Útulok	pobytová – celoročná	27
			ZNB	pobytová – celoročná	30
			Stredisko osobnej hygieny	ambulantná	
			Práčovňa	ambulantná	
		Zariadenie pre seniorov Vila Julianna, Štefánikova 125, 921 01 Piešťany	ZpS	pobytová – celoročná	20
			jedáleň	ambulantná	
		Zariadenie opatrovateľskej služby Lumen, Staničná 22, 921 01 Piešťany	ZOS	pobytová – celoročná	8
			Jedáleň	ambulantná	
		Zariadenie opatrovateľskej služby, Kalinčiakova 12, 921 01 Piešťany	ZOS	pobytová – celoročná	16
		Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku Javorová ul. č. 27, 921 01 Piešťany	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	30
		Denné centrum „Svornosť“, Vážska 4, 921 01 Piešťany	Denné centrum	ambulantná	
		Denné centrum „Rozmarín“, Teplická 144, 921 01 Piešťany	Denné centrum	ambulantná	
2.	Mesto Vrbové, Ul. gen. M.R.	úz. mesta Vrbové	Opatrovateľská služba	terénna	

	Štefánika 15/4, 922 03 Vrbové				
3.	Domov Klas n. o., Nám. sv. Cyrila a Metoda 6/8, 922 03 Vrbové	Nám. sv. Cyrila a Metoda 6/8, 922 03 Vrbové	ZpS	pobytová – celoročná	49
			DSS	ambulantná	3
			Jedáleň	pobytová – celoročná	
		Domov Klások, P. Jantauscha 1136/19, 922 03 Vrbové	ZpS	pobytová – celoročná	10
4.	Obec Moravany nad Váhom, Kostolecká 175/4, 922 21 Moravany nad Váhom	úz. obce Moravany nad Váhom	Opatrovateľská terénna služba		
			Prepravná služba	terénna	
5.	Zariadenie pre seniorov, Kostolecká 110/2, 922 21 Moravany nad Váhom	Kostolecká 110/2, 922 21 Moravany nad Váhom	ZpS	pobytová – celoročná	38
6.	Obec Krakovany, Námestie sv. Mikuláša 406/4, 922 02 Krakovany	Zariadenie opatrovateľskej služby, Dolná 72/23, 922 02 Krakovany	ZOS	pobytová – celoročná	14
		úz. obce Krakovany	Opatrovateľská služba	terénna	
7.	Obec Banka, Topoľčianska cesta 23, 921 01 Banka	úz. obce Banka	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	Obec Dolný Lopašov, 922 04 Dolný Lopašov 79	úz. obce Dolný Lopašov	Opatrovateľská služba	terénna	
9.	Obec Drahovce, Hlavná 429/127, 922 41 Drahovce	úz. obce Drahovce	Opatrovateľská služba	terénna	
		Hlavná 428/126, Drahovce	Jedáleň	ambulantná terénna	
10.	Obec Chtelnica, Nám. 1. mája 495/52, 922 05 Chtelnica	úz. obce Chtelnica	Opatrovateľská služba	terénna	
11.	Obec Ostrov, 922 01 Ostrov 315	úz. obce Ostrov	Opatrovateľská služba	terénna	
			Sociálne poradenstvo	terénna	
12.	Obec Pečeňady, 922 07 Pečeňady 93	Reštaurácia u Tomšu, Dom kultúry 158, Pečeňady	Jedáleň	ambulantná	
				terénna	
13.	Obec Sokolovce, Piešťanská	úz. obce Sokolovce	Opatrovateľská služba	terénna	

	234/84, 922 31 Sokolovce				
14.	Obec Šterusy, 922 03 Šterusy 117	úz. obce Šterusy	Opatrovateľská služba	terénna	
15.	Obec Trebatice, Hlavná ulica 247/107, 922 10 Trebatice	úz. obce Trebatice	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

V I. koncepcii sa konštatovalo, že v okrese Piešťany boli poskytované sociálne služby vo viac ako polovici obcí, vďaka čomu bol okres vyhodnotený ako okres najlepšie pokrytý sociálnymi službami v TTSK. Nevýhodou podľa I. koncepcie bolo, že v okrese bolo poskytovaných len 13 druhov sociálnych služieb. V súvislosti s tým boli pre okres Piešťany v koncepcii uvedené nasledovné odporúčania a priority:

- rehabilitačné stredisko,
- zariadenie podporovaného bývania,
- komunitné centrum,
- sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- nízkoprahové denné centrum,
- terénna sociálna služba krízovej intervencie.

Z KP obcí okresu Piešťany vidíme, že obce čiastočne na odporúčania v koncepcii reagujú. Prehľad plánovaných druhov sociálnych služieb, ktoré chcú obce v budúcom období realizovať uvádzame v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 42 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Piešťany podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie	Nízkoprahové denné centrum	Piešťany
	Komunitné centrum	Moravany n/Váhom
	Útulok	Hlohovec
	Domov na polceste	Piešťany
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Ostrov, Moravany n/Váhom
	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Ostrov, Moravany n/Váhom

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku Rakovice, Trebatice, Chtelnica (bližšie neidentifikovali)	Zariadenie podporovaného bývania	Ostrov, Piešťany
	Zariadenie pre seniorov	Borovce (40), Drahovce, Moravany n/Váhom (rozšírenie a skvalitnenie), Piešťany (rozšírenie – 140), vybudovanie (60)
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Krakovany (rozšírenie služby), Ostrov, Piešťany (rozšírenie kapacity - 60), Trebatice
	Denný stacionár	Drahovce, Krakovany, Ducové, Trebatice, Vrbové, Kľačany
	Opatrovateľská služba	Drahovce (rozšírenie služby), Piešťany (rozšírenie), Rakovice, Ratnovce, Žlkovce, Kľačany, Šípkové, Nižná, Veľké Kostoľany
	Prepravná služba	Drahovce, Moravany nad Váhom
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Ostrov, Piešťany, Kľačany
Podporné služby	Odľahčovací služba	Piešťany
	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	Drahovce (1 pracovník)
	Denné centrum	Moravany nad Váhom
	Jedáleň	Drahovce (rozšírenie služby), Ostrov, Rakovice, Žlkovce, Chtelnica, Kľačany, Šípkové, Veľké Kostoľany
	Práčovňa	Moravany nad Váhom
	Stredisko osobnej hygieny	Moravany nad Váhom

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

Napriek snahe o rozvoj sociálnej siete, v okrese budú absentovať tie druhy sociálnych služieb, ktoré uvádzame v tabuľke 43.

Tabuľka 43 Prehľad sociálnych služieb v okrese Piešťany, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
terénna sociálna služba krízovej intervencie
integračné centrum
služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života
rehabilitačné stredisko
sprostredkovanie osobnej asistencie
požičiavanie pomôcok
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
podpora samostatného bývania

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.5 Okres Senica

V 31 obciach okresu Senica žije **60 419** obyvateľov. Počtom obyvateľstva patrí tento okres medzi tie menej početné okresy, ale podobne ako ostatné okresy TTSK, aj okres Senica zaznamenáva trvalé starnutie svojho obyvateľstva. Bližšie informácie o vekovom zložení obyvateľov okresu Senica sa nachádzajú v tabuľke 44.

Tabuľka 44 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Senica

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.)	rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	2 365	2 305
4- 6 rokov	1 789	1 765
7-15 rokov	5 157	5 302
16- 18 rokov	1 732	1 621
19-25 rokov	5 005	4 523
26-65 rokov	35 817	35 485
66 – 75 rokov	5 701	6 205
76 – 85 rokov	2 369	2 527
86 -95 rokov	592	646
96 – 100 rokov	27	36
101-109 rokov	2	3
110 a viac rokov	1	1
Spolu	60 557	60 419

Zdroj: ŠÚ SR

Z okresu Senica odovzdali komunitné plány TTSK nasledovné obce: *Borský Mikuláš, Borský Svätý Jur, Cerová, Častkov, Čáry, Dojč, Hlboké, Hradište pod Vrátnom, Jablonica, Kuklov, Kúty, Lakšárska Nová Ves, Moravský Svätý Ján, Osuské, Plavecký Peter, Podbranč, Prietrž, Prievaly, Rohov, Rybky, Sekule, Senica, Smolinské, Sobotište, Šajdíkove Humence, Šaštín – Stráže, Štefanov*. Celkovo tak bolo za okres Senica odovzdaných 27 komunitných plánov z 31 obcí, čo je 87,1% .

V okrese bolo koncom roka 2015 evidovaných 18 poskytovateľov, ktorí poskytovali služby v DSS a ZpS s celkovou kapacitou 995 miest. Aktuálny počet poskytovateľov sociálnych služieb v okrese je 26 a spolu poskytujú sociálne služby 1065 prijímateľom. Okres Senica je jediným okresom TTSK, v ktorom nemá sídlo ani jeden detský domov.

V tabuľke 45 uvádzame aktuálny prehľad o počtoch poskytovateľov a ich kapacite v okrese Senica, pričom údaje sú usporiadané podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 45 Počet poskytovateľov a ich kapacita v okrese Senica k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK	5	638
Verejný poskytovateľ	16	266
Neverejný poskytovateľ	5	161
Spolu	26	1065

Zdroj: TTSK

V okrese prevažujú sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje až 61,54%. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Senica podieľa 19,23%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú až 80,77% sociálnych služieb. Podiel neverejných poskytovateľov v tomto okrese tvorí 19,23%. Z celkového počtu 1065 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby 24,98 % prijímateľom. Počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK tvorí 59,91%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až

84,89% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby pre 15,12% prijímateľov. Zaujímavé je, že hoci sa TTSK na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Senica podieľa len 19,23%, prostredníctvom ZSS v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti poskytuje sociálne služby až 638 prijímateľom, čo je 59,91%.

V nasledovnej časti uvádzame prehľad sociálnych služieb v okrese Senica podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 46 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Senica
k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Senica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Harmónia, n. o. OCEAN, Štefánikova 3013/65B, 905 01 Senica	Harmónia, n. o. OCEAN, Štefánikova 3013/65B, 905 01 Senica	DSS	pobytová – celoročná	5
			ZpS	pobytová – celoročná	104
2.	Oáza života n. o., Štefánikova 1317/69, 905 01 Senica	Penzión Vlasta, Štefánikova 1317/69, 905 01 Senica	DSS	pobytová – celoročná	3
			ZpS	pobytová – celoročná	27
3.	PRO REGION n. o., Kunov 67, 905 01 Senica	Kunov 67, 905 01 Senica	Denný stacionár	ambulantná	18
4.	Slovenský Červený kríž, územný spolok Senica, Kalinčiakova 1396/46, 905 01 Senica	Dom Humanity, Kalinčiakova 1396/46, Senica	Špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná	
			Denný stacionár	ambulantná	4
			Opatrovateľská služba	terénna	
			Prepravná služba	terénna	
			Sprostredkovanie osobnej asistencie	ambulantná	
			Požičiavanie pomôcok	ambulantná	
			Jedáleň	ambulantná terénna	

			Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	telefón	
		Hurbanova 1379, Senica	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	terénna ambulantná	
5.	EMOTRANS, spol. s r.o., Štefánikova 699, 905 01 Senica	úz. kraja Trnavského a Trenčianskeho	Prepravná služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 47 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Senica k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Senica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Senica, Štefánikova 1408/56, 905 25 Senica	Hurbanova 1378/36, Senica	Nocľaháreň	pobytová – celoročná	7
		Továrenská 530, Senica	Denné centrum	ambulantná	40
		Štefánikova 1408/56, Senica	Požičiavanie pomôcok	ambulantná	
		úz. mesta Senica	Opatrovateľská služba	terénna	
		Mestské jasle, SNP 784/2, Senica	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	30
2.	Mestské kultúrne stredisko Senica, Námestie oslobodenia 11/17, 905 01 Senica	Denné centrum pre organizácie tretieho sektora „HVIEZDOSLAVOVA“, Hviezdoslavova 323/51, 905 01 Senica	Denné centrum	ambulantná	60
3.	Zariadenie sociálnych	Štefánikova 1598/11 B, 905 01 Senica	ZOS	pobytová– celoročná	11

	služieb Senica, n. o., Štefánikova 1598/11 B, 905 01 Senica		ZpS	pobytová– celoročná	31
		Hurbanova 1378/36, 905 01 Senica	Útulok	pobytová – na určitý čas	8
4.	Mesto Šaštín - Stráže, Alej 549, 908 41 Šaštín - Stráže	úz. mesta Šaštín - Stráže	Opatrovateľská služba	terénna	
5.	Zariadenie pre seniorov, Nádražná 1259, 908 41 Šaštín - Stráže	Nádražná 1259, 908 41 Šaštín – Stráže	ZpS	pobytová – celoročná	24
6.	Obec Borský Mikuláš, Smuha 1/2, 908 77 Borský Mikuláš	úz. obce Borský Mikuláš	Opatrovateľská služba	terénna	
7.	Domov dôchodcov Borský Mikuláš, Na dereši 1089/17, 908 77 Borský Mikuláš	Na dereši 1089/17, 908 77 Borský Mikuláš	ZpS	pobytová– celoročná	26
			Opatrovateľská služba	terénna	
			jedáleň	ambulantná	
			práčovňa	ambulantná	
8.	Obec Kúty, Nám. Radlinského 981, 908 01 Kúty	úz. obce Kúty	Opatrovateľská služba	terénna	
9.	Nezábudka Kúty, n. o., Dr. Š. Heska 921/14, 908 01 Kúty	Dr. Š. Heska 921/14, 908 01 Kúty	DSS	pobytová – celoročná	1
			DSS	ambulantná	3
			ZpS	pobytová – celoročná	27
			ZpS	ambulantná	2
10.	Domov MUDr. Dallosa, n. o., 908 71 Moravský Svätý Ján 5	908 71 Moravský Svätý Ján 5	ZpS	pobytová – celoročná	18
11.	Obec Prievaly, 906 34 Prievaly 189	LÁSKAVÉ DLANE, 906 34 Prievaly 139	ZOS	pobytová – celoročná	19
			ZpS	pobytová – celoročná	19

		úz. obce Prievaly	Opatrovateľská služba	terénna	
12.	Obec Borský Svätý Jur, 908 79 Borský Svätý Jur 690	úz. obce Borský Svätý Jur	Opatrovateľská služba	terénna	
13.	Obec Rybky, 906 04 Rybky 110	úz. obce Rybky	Opatrovateľská služba	terénna	
14.	Obec Sekule, 908 80 Sekule 570	úz. obce Sekule	Opatrovateľská služba	terénna	
15.	Obec Štefanov, 906 45 Štefanov 347	úz. obce Štefanov	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 48 Sociálne služby v okrese Senica v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Senica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Domov sociálnych služieb pre dospelých v Borskom Svätom Juri, Hviezdoslavova 264, 908 79 Borský Svätý Jur	908 79 Borský Svätý Jur	DSS	pobytová – celoročná	50
2.	Domov sociálnych služieb pre dospelých v Moravskom Svätom Jáne, 908 71 Moravský Svätý Ján 11	908 71 Moravský Svätý Ján 11	DSS	pobytová – celoročná	100
3.	Domov sociálnych služieb pre deti	906 04 Rohov 27	DSS	pobytová – celoročná	120

	a dospelých v Rohove, 906 04 Rohov 27		Odľahčovacia služba		
4.	Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov SENICA, Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica	Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica	ŠZ	pobytová – celoročná	40
			DSS	pobytová celoročná –	200
			ZpS	pobytová celoročná –	80
5.	Domov sociálnych služieb pre dospelých Bojková, Rozbehy 74, 906 33 Cerová	Rozbehy 74, 906 33 Cerová	DSS	pobytová – celoročná	48

Zdroj: TTSK

Podobne ako v iných okresoch, ani v okrese Senica nie je vybudovaná komplexná sieť sociálnych služieb. I. koncepcia preto odporúčala pre okres Senica ako hlavnú prioritu dobudovanie sociálnej siete, pričom pre obdobie 2015 - 2020 odporúčala, aby sa okres Senica zameral na nasledovné úlohy:

- a) začať proces deinštitucionalizácie
- b) zriadiť špecializované zariadenie,
- c) rozšíriť poskytovanie opatrovateľskej služby, pretože v roku 2015 bola táto služba registrovaná len pre 10 obcí okresu,
- d) zaviesť odľahčovaciu službu,
- e) zaviesť terénnu službu krízovej intervencie,
- f) zriadiť komunitné centrum,
- g) zriadiť zariadenie podporovaného bývania (vzhľadom na počet domovov sociálnych služieb určených pre ľudí s mentálnym postihnutím).

Na základe analýzy KP konštatujeme, že sociálna sieť v okrese Senica by sa v prípade ich realizácie významne rozšírila. Plánované druhy sociálnych služieb sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 49 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Senica podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie	Nízkoprahové denné centrum	Senica, Štefanov
	Komunitné centrum	Prietrž, Častkov, Čáry, Osuské, Štefanov
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Štefanov
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	Smolinské
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Smolinské
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku Jablonica, Sobotište, Šaštín – Stráže (bližšie neidentifikovali)	Zariadenie pre seniorov	Kúty (rozšírenie kapacity o 10), Smolinské, Cerová,
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Smolinské
	Domov sociálnych služieb	Kúty (rozšírenie kapacity o 1), Čáry
	Špecializované zariadenie	Kúty
	Denný stacionár	Prievaly, Prietrž, Častkov, Borský Mikuláš, Osuské, Štefanov
	Opatrovateľská služba	Jablonica, Prievaly, Senica (rozšírenie poskytovania sociálnej služby v popoludňajších a večerných hodinách), Hlboké, Sobotište, Sekule, Borský Sv. Jur (rozšírenie), Lakšárska Nová Ves, Šajdíkove Humence, Rybky, Smolinské, Hradište pod Vrátnom, Cerová, Čáry, Moravský Sv. Ján, Rohov, Hlboké, Podbranč, Dojč, Štefanov
	Prepravná služba	Prievaly
	Požičiavanie pomôcok	Smolinské, Štefanov

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Senica
Podporné služby	Denné centrum	Smolinské, Čáry, Štefanov
	Jedáleň	Jablonica, Sobotište, Šaštín –Stráže, Sekule, Kuklov, Lakšárska Nová Ves, Šajdíkove Humence, Rybky, Hradište pod Vrátnom, Moravský Sv. Ján, Rohov, Podbranč, Dojč

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V KP jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Senica je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov:

- a) Centrum pre deti a rodiny (Smolinské),
- b) Pomoc rodinám ohrozených chudobou (Smolinské),
- c) Podpora bývania pre občanov so zdravotným postihnutím (Smolinské),
- d) Podpora bývania/obnova bytového fondu pre mladú generáciu (Kuklov),
- e) Ubytovňa pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov (Borský Mikuláš),
- f) Chránené dielne (Smolinské, Štefanov).

V sociálnej sieti v okrese Senica budú aj pri naplnení KP naďalej absentovať služby uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 50 Prehľad sociálnych služieb v okrese Senica, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
terénna služba krízovej intervencie
integračné centrum
útulok
domov na pol ceste
zariadenie núdzového bývania
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života
zariadenie podporovaného bývania
rehabilitačné stredisko
sprievodcovská služba a predčitateľská služba
pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
podpora samostatného bývania
práčovňa
stredisko osobnej hygieny

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.6 Okres Skalica

Okres Skalica tvorí 21 miest a obcí s celkovým počtom **47 078** obyvateľov. Je teda po okrese Hlohovec druhým okresom s najmenším počtom obyvateľov TTSK. Demografické zloženie obyvateľov okresu Skalica uvádzame v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 51 Veková štruktúra obyvateľov v okrese Skalica

Vek	Počet obyvateľov	
	Rok 2017 (31.12.)	Rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	1 934	1 868
4- 6 rokov	1 501	1 502
7-15 rokov	4 003	4 131
16- 18 rokov	1 346	1 257
19-25 rokov	3 871	3 489
26-65 rokov	27 671	27 459
66 – 75 rokov	4 376	4 804

76 – 85 rokov	1 915	2 043
86 -95 rokov	452	490
96 – 100 rokov	19	28
101-109 rokov	3	7
110 a viac rokov	0	0
Spolu	47 091	47 078

Zdroj: ŠÚ SR

KP TTSK odovzdali nasledovné obce: *Brodské, Gbely, Holíč, Chropov, Kopčany, Koválovec, Letničie, Lopašov, Mokrý Háj, Oreské, Petrova Ves, Popudinské Močidl'any, Radimov, Skalica, Trnovec, Unín, Vrádište*. Z celkového počtu 21 obcí tvoriacich okres Skalica tak spolu odovzdalo KP 17 obcí, čo je 80,95%.

V okrese Skalica v roku 2015 bolo 17 poskytovateľov, ktorí poskytovali služby v ZSS s celkovou kapacitou 1 046. Aktuálny počet poskytovateľov sociálnych služieb v okrese je 22. Spoločne poskytujú sociálne služby 998 prijímateľom.

V tabuľke 52 uvádzame prehľad o počtoch poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacite v okrese Skalica, pričom údaje sú usporiadané podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 52 Počet poskytovateľov a ich kapacita v okrese Skalica k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK	2	198
Verejný poskytovateľ	12	585
Neverejný poskytovateľ	8	215
Spolu:	22	998

Zdroj: TTSK

V okrese prevažujú sociálne služby poskytované verejnými poskytovateľmi. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje 54,55 %. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Skalica podieľa 9,09%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú až 63,64% sociálnych služieb. Podiel neverejných poskytovateľov v tomto okrese tvorí 36,36%. Z celkového počtu 998 prijímateľov sociálnych služieb, verejní

poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby 58,62% prijímateľom. Počet prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK tvorí 19,84%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až 78,46% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby pre 21,54% prijímateľov.

V nasledovnej časti uvádzame prehľad sociálnych služieb v okrese Skalica rozdelených podľa druhu poskytovateľa.

Tabuľka 53 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Skalica
k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Skalica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	KRIŽOVATKY n. o., Záhradná 3, 909 01 Skalica	Azylový dom EMAUZY, J.Čabelku 3, 908 51 Holíč	ZnB	pobytová – celoročná	41
		Azylové centrum BETÁNIA, Ľudovíta Fullu 16, 901 01 Malacky	Útulok (mimo úz. TTSK)	pobytová – celoročná	45
2.	Senior dom Terézia n. o., Zámocká ul. č. 390, 908 51 Holíč	Zámocká ul. č. 390, 908 51 Holíč	DSS	pobytová – celoročná	20
			ZpS	pobytová celoročná –	93
3.	Mikádo, Pri potoku 12, 909 01 Skalica	Pri potoku 12, 909 01 Skalica	Denný stacionár	ambulantná	12
4.	Beáta Medlenová, Pelíškova 677/22, 909 01 Skalica	Detský domček Kvietok, Pivovarská 21, 909 01 Skalica	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	13
5.	Materská škola a detské jasle	Materská škola a detské jasle Slniečko, n.o.,	Zariadenie starostlivosti o deti do troch	ambulantná	6

	Slniečko, n. o., Skalica	Pod Kalváriou 22, Skalica	rokov veku dieťaťa		
6.	SLNIEČKOVO s.r.o., Nám. sv. Martina 407, 908 51 Holíč	SLNIEČKOVO s.r.o., Bratislavská 20/D, 908 51 Holíč	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
7.	Mgr. Veronika Rosová, 908 49 Vrádište č. 82	Detské jasle LIENKA, Budovateľská 3232, 908 51 Holíč	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
8.	Materská škola a detské jasle Slniečko n. o., L. Svobodu 1226/18, 909 01 Skalica	Materská škola a detské jasle Slniečko n. o., Pod Kalváriou 22, 909 01 Skalica	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	6
9.	Natália Kučeríková, Priečna 1780/15, 909 01 Skalica	Priečna 1780/15, 909 01 Skalica	Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	ambulantná	3

Zdroj: TTSK

Tabuľka 54 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Skalica k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Skalica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Mesto Holíč, Bratislavská 5, 908 51 Holíč	Svätojánska 1778, 908 51 Holíč	Nocľaháreň	pobytová – celoročná	6
		Zariadenie sociálnych služieb Senior Klub, Kátovská 11, 908 51 Holíč	Denné centrum	ambulantná	60
		úz. mesta Holíč	Opatrovateľská služba	terénna	

2.	Mesto Skalica, Nám. Slobody 10, 909 01 Skalica	Kráľovská 9, 909 01 Skalica	Jedáleň	ambulantná	
		úz. mesta Skalica	opatrovateľská služba	terénna	
3.	JESÉŇIA SKALICA zariadenie pre seniorov, Pod hájkom č. 2824/36A, 909 01 Skalica	Pod hájkom č. 2824/36A, 909 01 Skalica	ZpS	pobytová – celoročná	76
4.	Zariadenie pre seniorov Skalica, Pod hájkom 36, 909 01 Skalica	Pod hájkom 36, 909 01 Skalica	ZpS	pobytová – celoročná	168
5.	Štíbor - Mestské centrum sociálnych služieb n. o., Kráľovská č. 9, 909 01 Skalica	Nádražná 33/E, 909 01 Skalica	Nocľaháreň	pobytová – na určitý čas	10
			Práčovňa	ambulantná	
			Stredisko osobnej hygieny	ambulantná	
		Útulok CESTA, Nádražná 33, 909 01 Skalica	Útulok	pobytová – na určitý čas	45
		Kráľovská 9, 909 01 Skalica	Denné centrum	ambulantná	
6.	Obec Brodské, Školská 1030, 908 85 Brodské	úz. obce Brodské	Opatrovateľská služba	terénna	
		Pohostinstvo Anna, Nám. SNP 23, 908 85 Brodské	Jedáleň	terénna	
7.	Dom seniorov Brodské, n. o., Školská 1086/8, 908 85 Brodské	Školská 1086/8, 908 85 Brodské	ZpS	pobytová- celoročná	18
8.	Dom pokojnej staroby n. o., Gbely, Prof. Čárskeho 291/14, 908 45 Gbely	Dom pokojnej staroby I., Prof. Čárskeho 291/14, 908 45 Gbely	ZpS	pobytová – celoročná	45
			DSS	ambulantná	3
			Jedáleň	ambulantná	
				terénna	
			Opatrovateľská služba	terénna	

		Dom pokojnej staroby II., Hudecova 1471/45, 908 45 Gbely	ZpS	pobytová – celoročná	58
			DSS	pobytová – celoročná	4
9.	Domov Barborka Unín, n. o., 908 46 Unín 401	908 46 Unín 401	ZpS	pobytová – celoročná	26
			DSS	pobytová – celoročná	2
10.	Zariadenie pre seniorov Mokrý Háj, 908 65 Mokrý Háj 203	908 65 Mokrý Háj 203	ZpS	pobytová – celoročná	64
11.	Obec Oreské, 908 63 Oreské 7	úz. obce Oreské	Opatrovateľská služba	terénna	
12.	Obec Petrova Ves, 908 44 Petrova Ves 53	úz. obce Petrova Ves	Opatrovateľská služba	terénna	
13.	Obec Radošovce, 908 63 Radošovce 188	úz. obce Radošovce	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 55 Sociálne služby v okrese Skalica v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Skalica					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Zariadenie sociálnych služieb Zelený dom Skalica, Čulenova 3, 909 01 Skalica	Zariadenie sociálnych služieb Zelený dom Skalica, Čulenova 3, 909 01 Skalica	DSS	pobytová – celoročná	7
			DSS	pobytová - týždenná	9
			DSS	ambulantná	16
			ŠZ	pobytová – celoročná	2
			ŠZ	pobytová - týždenná	1
2.	Domov dôchodcov a domov sociálnych	Kátovská 21, 908 51 Holíč	DSS	pobytová – celoročná	78

	služieb pre dospelých v Holíči, Kátovská 21, 908 51 Holíč		ZpS	pobytová – celoročná	40
			ŠZ	pobytová – celoročná	40
			ŠZ	ambulantná	5

Zdroj: TTSK

Z I. koncepcie vieme, že začiatkom roku 2015 v okrese Skalica poskytovalo nejaký druh sociálnej služby len 9 obcí, pričom v celom okrese bolo poskytovaných len 13 druhov sociálnych služieb. Zároveň sa v I. koncepcii uvádza, že v okrese Skalica sa nachádza 7 obcí s rómskymi komunitami: Kopčany, Brodské, Holíč, Skalica, Popudinské Močidlňany, Gbely a Dubovce. Rozvoj sociálnych služieb v okrese by preto mal akceptovať aj túto skutočnosť.

Vzhľadom k špecifikám okresu bolo v I. koncepcii pre okres Skalica odporučené, okrem rozšírenia druhu poskytovaných služieb, prioritne sa zamerať na budovanie nasledovných druhov sociálnych služieb:

- a) služba včasnej intervencie,
- b) terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- c) prepravná služba,
- d) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- e) odľahčovacia služba.

Rozvoj sociálnych služieb v okrese Skalica reaguje len v minimálnej miere na odporúčania uvedené v I. koncepcii pre roky 2015 – 2020. V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad plánovaných sociálnych služieb, ktoré vo svojich KP uvádzajú jednotlivé obce okresu Skalica.

Tabuľka 56 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Skalica podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Sociálne služby krízovej intervencie	Nízkoprahové denné centrum	Skalica (pre seniorov)
	Komunitné centrum	Popudinské Močidl'any, Skalica, Trnovec, Brodské (integračné centrum)
	Nocľaháreň	Skalica, Holíč (dobudovanie)
	Útulok	Skalica
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Brodské
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	Holíč
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Skalica
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku Lopašov (bližšie neidentifikoval)	Zariadenie podporovaného bývania	Skalica
	Denný stacionár	Skalica
	Opatrovateľská služba	Lopašov, Mokrá Háj, Letničie, Unín, Koválovec, Radimov, Chropov, Oreské, Petrova Ves, Vrádište, Skalica, Holíč, Brodské
	Prepravná služba	Skalica
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Požičiavanie pomôcok	Skalica
	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Skalica, Brodské
Podporné služby	Denné centrum	Skalica, Holíč
	Jedáleň	Lopašov, Letničie, Unín, Koválovec, Radimov, Chropov, Oreské, Kopčany, Petrova Ves, Vrádište, Skalica
	Práčovňa	Skalica, Holíč
	Stredisko osobnej hygieny	Skalica, Holíč

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V KP jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Skalica je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov :

- a) Byty pre mladé rodiny a pre osamelých rodičov (Skalica),
- b) Chránené bývanie (Brodské),
- c) Chránené dielne (Kopčany, Skalica).

Koncepcia I. odporučila rozšíriť sieť sociálnych služieb v okrese Skalica o 5 ďalších druhov sociálnych služieb. Z navrhovaných sociálnych služieb sa v KP objavila prepravná služba (Skalica) a monitorovanie a signalizácia pomoci (Skalica, Brodské). Zvyšné 3 druhy: služba včasnej intervencie, terénna sociálna služba krízovej intervencie a odľahčovacia služba sa v KP obcí okresu Skalica nenachádzajú.

Prehľad sociálnych služieb, ktoré budú v okrese Skalica chýbať aj po realizácii KP jednotlivých obcí uvádzame v tabuľke 57.

Tabuľka 57 Prehľad sociálnych služieb v okrese Skalica, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
terénna služba krízovej intervencie
integračné centrum
domov na pol ceste
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti
zariadenie opatrovateľskej služby
rehabilitačné stredisko
sprievodcovská služba a predčitateľská služba
sprostredkovanie osobnej asistencie
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
odľahčovacia služba
pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
podpora samostatného bývania

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.3.7 Okres Trnava

Okres Trnava s **132 779** obyvateľmi je najpočetnejším okresom TTSK, tvorí ho 45 obcí. Veková štruktúra obyvateľov okresu Trnava je zachytená v tabuľke 58.

Tabuľka 58 Veková štruktúra obyvateľov okresu Trnava

Vek	Počet obyvateľov	
	rok 2017 (31.12.)	rok 2020 (30.06.)
0-3 roky	5 594	5 873
4- 6 rokov	4 083	4 048
7-15 rokov	19 106	11 575
16- 18 rokov	3 425	3 226
19-25 rokov	12 197	8 927
26-65 rokov	67 938	78 139
66 – 75 rokov	12 370	13 452
76 – 85 rokov	5 601	5 923
86 -95 rokov	1 248	1 492
96 – 100 rokov	68	97
101-109 rokov	14	26
110 a viac rokov	0	1
Spolu	131 644	132 779

Zdroj: ŠÚ SR

TTSK obdržal KP od nasledovných obcí: *Biely Kostol, Bíňovce, Bohdanovce nad Trnavou, Boleráz, Borová, Brestovany, Bučany, Cífer, Dechtice, Dlhá, Dobrá Voda, Dolná Krupá, Dolné Dubové, Dolné Lovčice, Dolné Orešany, Horná Krupá, Horné Dubové, Horné Orešany, Hrnčiarovce nad Parnou, Jaslovské Bohunice, Kátlovce, Križovany nad Dudváhom, Malženice, Naháč, Pavlice, Ružindol, Šelpice, Špačince, Trnava, Trstín, Vlčkovce, Voderady, Zavar, Slovenská Nová Ves, Smolenice, Suchá nad Parnou a Zvončín*. Na TTSK poslalo svoje KP 37 obcí z celkového počtu 45, čo je 82,22%.

V roku 2015 bolo v okrese Trnava 23 poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí mali spolu kapacitu 881 miest. Aktuálny počet poskytovateľov sociálnych služieb v okrese je 43. Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Trnava poskytujú spolu sociálne služby pre 1974 prijímateľov. Nárast počtu prijímateľov sociálnych služieb v okrese

Trnava v rokoch 2015-2020 o 1066 miest bol spôsobený tým, že pôvodné kluby dôchodcov nepatrili do sociálnych služieb. Až s účinnosťou zákona o sociálnych službách boli v legislatíve prekvalifikované na denné centrá. V Trnave existovala široká dôchodcovská základňa, ktorej členovia zostali aj naďalej aktívni. Zmenou názvu a charakteru klubu dôchodcov tak prišlo k nárastu počtu poskytovateľov sociálnych služieb a hlavne k nárastu prijímateľov sociálnych služieb v meste Trnava a tým aj nárastu v okrese.

V tabuľke 59 uvádzame prehľad o počtoch poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacite v okrese Trnava, pričom sú údaje usporiadané podľa druhu poskytovateľa

Tabuľka 59 Počet poskytovateľov a ich kapacita v okrese Trnava k 30.09.2020

Poskytovateľ		
Druh	Počet	Kapacita
TTSK	2	194
Verejný poskytovateľ	9	1233
Neverejný poskytovateľ	32	520
Spolu	43	1947

Zdroj: TTSK

V okrese je vyšší počet neverejných poskytovateľov. Ich podiel tvorí v okrese Trnava 74,42%. Podiel verejných poskytovateľov bez TTSK predstavuje 20,93%. TTSK sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese Trnava podieľa 4,65%. Spolu tak verejní poskytovatelia realizujú len 25,58% sociálnych služieb. Z celkového počtu 1947 prijímateľov sociálnych služieb, verejní poskytovatelia (bez TTSK) poskytujú sociálne služby až 63,33% prijímateľom. Podiel prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK tvorí 9,96%. Spolu tak verejní poskytovatelia poskytujú sociálne služby až 73,29% prijímateľom. Neverejní poskytovatelia realizujú sociálne služby pre 26,71% prijímateľov. Okres Trnava je jediným okresom TTSK s tak vysokým počtom neverejných poskytovateľov sociálnych služieb (32), ktorí sa na poskytovaní sociálnych služieb v okrese podieľajú 74,42%, pričom poskytujú sociálne služby len pre 26,71% prijímateľov.

V nasledovnej časti uvádzame prehľad sociálnych služieb v okrese Trnava podľa druhu poskytovateľa sociálnej služby.

Tabuľka 60 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Trnava k 30.09.2020

Neverejní poskytovatelia – Okres Trnava					
Pora dové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapa cita
1.	Stredisko Evanjelickej DIAKONIE so sídlom v Trnave, Nám. SNP 7, 917 01 Trnava	Evanjelický Diakonický domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Kalinčiakova 45, 917 01 Trnava	DSS	pobytová – celoročná	5
			ZpS	pobytová - celoročná	40
2.	Trnavská arcidiecézna charita, Hlavná č. 43, 917 01 Trnava	Trnavská arcidiecézna charita, Hlavná 43, 917 01 Trnava	Nízkoprahové denné centrum	ambulantná	35
		Dom pokojnej staroby, Pavetitšova 17, 919 43 Cífer	ZpS	pobytová - celoročná	39
		Centrum pomoci človeku Piešťany, A.Hlinku 41, 921 01 Piešťany	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	ambulantná	
				terénna	
		Trnavská arcidiecézna charita, Hlavná 43, 917 01 Trnava	Špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná	
		Centrum pomoci človeku Piešťany, A.Hlinku 41, 921 01 Piešťany			
		úz. mesta Piešťany úz. mesta Trnava		terénna	
		úz. mesta Trnava	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	terénna	
		Trnavský kraj	Požičiavanie pomôcok	terénna	
		úz. Trnavského kraja	Opatrovateľská služba	terénna	
3.	DOM SENIOROV KAROLÍNA, n. o.,	DOM SENIOROV KAROLÍNA, n. o.,	ZpS	pobytová - celoročná	40

	Trnavská cesta 525, 919 43 Cífer	Trnavská cesta 525, 919 43 Cífer			
4.	Stacionár NÁŠ DOM n. o., Beethovenova 20, 917 08 Trnava	Beethovenova 20, 917 08 Trnava	Denný stacionár	ambulantná	16
5.	Pokoj n. o., 919 42 Voderady 205	Zariadenie pre seniorov Pokoj n. o., 919 42 Voderady 205	ZpS	pobytová - celoročná	20
6.	Pokora, n. o., Trstínska 9, 917 01 Trnava	Zariadenie pre seniorov Sv. Martina, Sv. Martina 2, 919 35 Hrnčiarovce nad Parnou	ZpS	pobytová - celoročná	25
		Zariadenie pre seniorov Sv. Ján, 919 09 Šelpice 214	ZpS	pobytová - celoročná	40
		Zariadenie pre seniorov Sv. Urban, 919 03 Horné Orešany 551	ZpS	pobytová - celoročná	17
7.	SATIS, n. o., 919 03 Horné Orešany 345	Dom seniorov Mária, 919 03 Horné Orešany 345	ZpS	pobytová - celoročná	9
8.	SVETLO n. o., Františkánska 2, 917 01 Trnava	SVETLO – Domov pre seniorov, Františkánska 2, 917 01 Trnava	ZpS	pobytová - celoročná	24
			ZOS	pobytová - celoročná	3
			Požičiavanie pomôcok	ambulantná	
9.	Občianske združenie – DOBROTA SV. ALŽBETY, Nám. 1. mája 1, 811 06 Bratislava – Staré Mesto	Zariadenie núdzového bývania pre ženy – JOZEFÍNUM, Nám. L. van Beethovena 556/9, 919 65 Dolná Krupá	ZNB	pobytová (určitý čas)	20
10.	Občianske združenie ISKIERKA, Ludvika van Beethovena 5650/20, 917 08 Trnava	Denný stacionár COMITAS, Ludvika van Beethovena 5650/20, 917 08 Trnava	Denný stacionár	ambulantná	25
11.	Na trati, o. z., Špačinská cesta 654/40, 917 01 Trnava	Špecializované zariadenie pre deti s poruchou autistického spektra Na trati Sv. Martina 69, 919 35 Hrnčiarovce nad Parnou	ŠZ	ambulantná	15

12.	Záujmové združenie Rodina, Okružná 20, 917 01 Trnava	Azylový dom Tamara, Okružná 20, 917 01 Trnava	Útulok	pobytová – určitý čas	10
			ZNB	pobytová – určitý čas	2
		Denný stacionár pre dôchodcov, Okružná 20, 917 01 Trnava	Denný stacionár	ambulantná	15
13.	Spolok sv. Jána Almužníka, o. z., Hlavná Bohunice 35/2, 919 30 Jaslovské Bohunice	Útulok u sv. Martina, Hlavná Bohunice 33/4, 919 30 Jaslovské Bohunice	Útulok	pobytová - celoročná	10
14.	Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Trnave, Hlavná 17, 917 01 Trnava (SPOSA-T)	Ôsmy svetadiel DS, Borová 8, pošta 919 61 Ružindol	Denný stacionár	ambulantná	10
15.	Naše stacko, Ulica Slnecná 978/43, 917 01 Trnava	Denný stacionár Naše stacko, Kalinčiakova 45A, 917 01 Trnava	Denný stacionár	ambulantná	12
16.	Javorry, n. o., Veterná 6490/13, 917 01 Trnava	územie SR	Opatrovateľská služba	terénna	
17.	KRUH n.o., Slovenská 26, 917 01 Trnava	Ružindolská 11, 917 01 Trnava	Sociálne poradenstvo	ambulantná	
18.	Katolícka jednota Slovenska, Oblastné centrum Trnava, Novosadská 4, 917 01 Trnava	úz. mesta Trnava	Opatrovateľská služba	terénna	
19.	Organizácia postihnutých chronickými chorobami Región Trnava, Vančurova 1, 917 01 Trnava	úz. miest: Trnava, Senica, Šamorín, Hlohovec, Piešťany	Sociálne poradenstvo	ambulantná	
20.	Poradensko – rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých Trnavského kraja, Ružindolská 14, 917 01 Trnava	Ružindolská 14, 917 01 Trnava	Špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná	
			Sociálna rehabilitácia		
			Tlmočnícka služba		
		územie TTSK	Špecializované sociálne poradenstvo	terénna	

			Sociálna rehabilitácia		
			Tlmočnícka služba		
21.	Slovenský zväz telesne postihnutých, Krajské centrum Trnava, Vančurova 1, 917 01 Trnava	úz. mesta Trnava	Základné sociálne poradenstvo	ambulantná	
				terénna	
22.	Trnavská asociácia sluchovo postihnutých, Hlavná 22, 917 01 Trnava	úz. TTSK	Tlmočnícka služba	terénna	
		Hlavná 22, 917 01 Trnava		ambulantná	
		úz. TTSK	pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	ambulantná	
				terénna	
23.	Centrum pre nevidiacich a slabozrakých Slovenska, n. o., Hlavná 57, 919 26 Zavar	Hlavná 57, 919 26 Zavar	Špecializované sociálne poradenstvo	ambulantná	
			Sociálna rehabilitácia		
		územie TTSK	Špecializované sociálne poradenstvo	terénna	
			Sociálna rehabilitácia		
24.	Centrum včasnej intervencie Trnava, n. o., Ulica Trhová 189/3, 917 01 Trnava	Mozartova 10, 917 01 Trnava	Služba včasnej intervencie	ambulantná	
		územie TTSK		terénna	
25.	Sociálne centrum ANJEL, n. o., Zvončín 226, 919 01 Suchá nad Parnou	Zvončín 83, 919 01 Suchá nad Parnou	Denné centrum	ambulantná	
26.	Ing. Ivana Karellová, Hlohovská 777/22, 919 25 Šúrovce	Detské centrum – jasle Sovička, Ľudová 10, 917 01 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	25
27.	Katarína Lamošová, Športová 204/30, 919 21 Zeleneč	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – Jolie, Pekárska 14, 917 01 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	13

28.	Monika Svrčková, Ulica Bedřicha Smetanu 2785/2, 917 08 Trnava	Detské centrum Jolie, Pekárska 12, 917 01 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
29.	VIDÍM SRDCOM, o. z., Markovičova 2300/40, 917 02 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa „Detské jasle Tulipán“, Markovičova 44, 917 02 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	22
30.	Detské COOL centrum, s.r.o., Hospodárska 760/12A, 919 51 Špačince	Detské COOL centrum, s.r.o. A.Sládkoviča 2, 917 01 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	10
31.	Detské opatrovateľské centrum s.r.o., J. Bottu 74, 917 08 Trnava	Detské opatrovateľské centrum s.r.o., J. Bottu 74, 917 08 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	15
32.	NOVÝ DEŇ, n. o., 900 83 Čataj 111	900 83 Čataj 111	ŠZ	pobytová - celoročná	22

Zdroj: TTSK

Tabuľka 61 Verejní poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Trnava k 30.09.2020

Verejní poskytovatelia – Okres Trnava					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Zariadenie pre seniorov v Trnave, T. Vansovej 5, 917 01 Trnava	T. Vansovej 5, 917 01 Trnava	ZpS	pobytová - celoročná	150
2.	Stredisko sociálnej starostlivosti, Vladimíra Clementisa 51, 917 01 Trnava	Nocľaháreň, Coburgova 27, 917 02 Trnava	Nocľaháreň	pobytová – celoročná	30
		Zariadenie opatrovateľskej služby – Zariadenie pre sociálne núdznych, Coburgova 24, 917 02 Trnava	ZOS	pobytová – celoročná	24

		Zariadenie opatrovateľskej služby, Hospodárska 62, 917 01 Trnava	ZOS	pobytová – celoročná	32
		Denné centrum, Ľudová 14, 917 01 Trnava	Denné centrum	ambulantná	52
		Denné centrum, Novosadská 4, 917 01 Trnava	Denné centrum	ambulantná	170
		Denné centrum, Beethovenova 24, 917 08 Trnava	Denné centrum	ambulantná	85
		Denné centrum, Limbová 11, 917 02 Trnava	Denné centrum	ambulantná	85
		Denné centrum, Kollárova 24, 917 01 Trnava	Denné centrum	ambulantná	120
		Denné centrum, VI. Clementisa 51, 917 01 Trnava	Denné centrum	ambulantná	80
		Denné centrum, Hlavná 17, 917 01 Trnava	Denné centrum	ambulantná	52
		Vývarovňa a výdaj jedál pre seniorov, Mozartova 10, 917 08 Trnava	Jedáleň	ambulantná	150
		Jedáleň, VI. Clementisa 51, 917 01 Trnava	Jedáleň	ambulantná	40
		Hodžova 38, 917 01 Trnava	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	ambulantná	45
		úz. mesta Trnava	Opatrovateľská služba	terénna	
3.	Zariadenie pre seniorov Križovany nad Dudváhom, 919 24	919 24 Križovany nad Dudváhom 54	ZpS	pobytová – celoročná	80

	Križovany nad Dudváhom 54				
4.	Zariadenie pre seniorov BOHUNKA, Hlavná Bohunice 1/70, 919 30 Jaslovské Bohunice	Hlavná Bohunice 1/70, 919 30 Jaslovské Bohunice	ZpS	pobytová – celoročná	38
5.	Obec Bohdanovce nad Trnavou, 919 09 Bohdanovce nad Trnavou 268	úz. obce Bohdanovce nad Trnavou	Opatrovateľská služba	terénna	
6.	Obec Borová, 919 61 Borová 56	úz. obce Borová	Opatrovateľská služba	terénna	
7.	Obec Smolenice, SNP 52, 919 04 Smolenice	úz. obce Smolenice	Opatrovateľská služba	terénna	
8.	Obec Trstín, 919 05 Trstín 95	úz. obce Trstín	Opatrovateľská služba	terénna	
9.	Obec Zeleneč, Školská 224/5, 919 21 Zeleneč	úz. obce Zeleneč	Opatrovateľská služba	terénna	

Zdroj: TTSK

Tabuľka 62 Sociálne služby v okrese Trnava v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK
k 30.09.2020

OvZP TTSK – Okres Trnava					
Poradové číslo	Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania sociálnej služby	Druh služby	Forma služby	Kapacita
1.	Špecializované zariadenie v Trnave, Ulica Ľudmily Podjavorinskej 36, 917 01 Trnava	Ulica Ľudmily Podjavorinskej 36, 917 01 Trnava	ŠZ	ambulantná	15
			služba včasnej intervencie		
		územie TTSK	služba včasnej intervencie	terénna	
2.	Domov sociálnych služieb pre dospelých v Zavare, Hlavná 1, 919 26 Zavar	Hlavná 1, 919 26 Zavar	DSS	pobytová - celoročná	80
			ŠZ	pobytová - celoročná	40
		Stromová 35, 917 01 Trnava	DSS	pobytová týždenná	8
			DSS	ambulantná	30

			ŠZ	pobytová – týždenná	1
		Centrum sociálnych služieb v Galante, Hodská 1228, 924 00 Galanta	RS	ambulantná	10
			ŠZ	ambulantná	10
		úz. okresu Galanta	Prepravná služba	terénna	

Zdroj TTSK

V I. koncepcii sa vo vzťahu k okresu Trnava konštatovalo, že ide o okres, v ktorom je sídlo TTSK a to prirodzene do okresného mesta Trnava priťahuje rôzne ekonomické, politické, kultúrne a sociálne inštitúcie. V dôsledku tejto tendencie sa v okrese rozvíjajú aj sociálne služby rýchlejšie ako v niektorých iných častiach TTSK. V roku 2015 sa v okrese Trnava poskytovalo až 20 druhov sociálnych služieb z celkového počtu 34.

Ako priority boli v I. koncepcii pre okres Trnava odporučené nasledovné druhy sociálnych služieb:

- a) služba včasnej intervencie,
- b) terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- c) rehabilitačné stredisko,
- d) zariadenie podporovaného bývania,
- e) prepravná služba,
- f) domov na pol ceste,
- g) odľahčovacia služba,
- h) práčovňa,
- i) stredisko osobnej hygieny.

V rámci I. koncepcie bolo okresu Trnava odporučené rozšíriť sieť sociálnych služieb o ďalších 9 druhov. V I. koncepcii boli navrhnuté aj také druhy sociálnych služieb, ktoré jednotlivé obce do ich KP nezakomponovali. V okrese sa podarilo realizovať zavedenie služby včasnej intervencie. I. koncepcia tiež odporučila, aby sa v okrese posilnili 2 existujúce sociálne služby, a to opatrovateľská služba a sociálna služba poskytovaná v dennom stacionári. Takisto I. koncepcia odporúčala

posilnenie sociálnych služieb poskytovaných v špecializovanom zariadení, pretože tieto služby absentujú v celom TTSK a výrazne absentujú aj v SR.

Tabuľka 63 Plánované druhy sociálnych služieb v okrese Trnava podľa aktuálnych KP

Druh sociálnej služby		Názov obce
Služby krízovej intervencie	Nízkoprahové denné centrum	Trnava
	Komunitné centrum	Trnava
	Nocľaháreň	Trnava
	Útulok	Jaslovské Bohunice– Útulok sv. Martina, Trnava
Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	Pavlice
	Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	Pavlice
	Služba na podporu zosúladžovania rodinného života a pracovného života	Trnava, Dolné Orešany
	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Trnava, Dolné Orešany
	Služba včasnej intervencie	Trnava
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (Šelpice – bližšie neidentifikovali)	Zariadenie podporovaného bývania	Pavlice
	Zariadenie pre seniorov	Jaslovské Bohunice ZpS „Bohunka“, Horné Orešany SATIS, n. o.
	Zariadenie opatrovateľskej služby	Trnava, Voderady
	Domov sociálnych služieb	Špačince, Horné Dubové
	Špecializované zariadenie	Trnava
	Denný stacionár	Malženice, Pavlice, Ružindol, Hrnčiarovce n. Parnou, Trnava (mladí dospelí so ZP), Zvončín, Dolné Orešany, Boleráz, Slovenská Nová Ves
	Opatrovateľská služba	Horná Krupá, Kátlovce,

		Hrnčiarovce nad Parnou, Zvončín, Trstín, Naháč, Borová, Horné Dubové, Dlhá (rozšírenie), Slovenská Nová Ves, Horné Orešany, Cífer, Pavlice, Suchá nad Parnou, Dolné Dubové, Bíňovce, Zeleneč, Bučany
	Prepravná služba	Horná Krupá, Kátlovce, Ružindol, Voderady
Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	Pavlice
Podporné služby	Odľahčovacia služba	Trnava
	Jedáleň	Jaslovské Bohunice, Ružindol, Zavar (rozšíriť), Hrnčiarovce nad Parnou, Borová, Naháč, Horné Dubové, Dolné Orešany, Horné Orešany, Cífer, Pavlice, Suchá nad Parnou, Dolné Dubové, Bíňovce, Bučany, Vlčkovce
	Stredisko osobnej hygieny	Trnava - Charita

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

V KP jednotlivých obcí sa nachádzali aj plánované aktivity v sociálnej oblasti, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť k určitému druhu sociálnej služby. Aj tieto plánované aktivity však prispievajú k vytvoreniu komplexnej siete sociálnych služieb. V KP obcí okresu Trnava je snaha o vytvorenie nasledovných subjektov :

- a) Chránené dielne/chránené pracovné miesta (Horná Krupá, Kátlovce, Trnava, Dolné Dubové, Zeleneč Trnava),

- b) Centrum pre matky s deťmi (Pavlice),
- c) Sociálne bývanie (Trnava),
- d) Materské centrum (Voderady),
- e) Centrum pre seniorov a mladých (Trstín),
- f) Chránené bývanie (Pavlice).

V aktuálnych KP sa zvažuje zavedenie odľahčovacej služby (Trnava) a zriadenie strediska osobnej hygieny (Trnava). V KP si 17 obcí naplánovalo zriadenie opatrovateľskej služby, 15 obcí chce zaviesť alebo rozšíriť už poskytovanú sociálnu službu v jedálni. V 9 KP je naplánované otvorenie denného stacionára.

V prípade, že sa podarí naplniť všetky KP, bude mať okres Trnava najširšiu sieť sociálnych služieb. V nasledovnej tabuľke 64 uvádzame chýbajúce sociálne služby.

Tabuľka 64 Prehľad sociálnych služieb v okrese Trnava, ktoré budú absentovať aj po realizácii KP

Absentujúci druh sociálnej služby
integračné centrum
domov na pol ceste
rehabilitačné stredisko
pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života
sprostredkovanie osobnej asistencie
krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií
práčovňa
podpora samostatného bývania

Zdroj: TTSK podľa KP obcí

2.4 Vyhodnotenie analytickej časti

Na základe realizovanej analýzy konštatujeme, že sociálne služby v jednotlivých okresoch TTSK sa v období 2015 - 2020 rozvíjali:

- a) v súlade s históriou okresu viazanou na oblasť sociálnych služieb,
- b) v súlade s geopolitickým postavením okresu,
- c) v súlade s demografiou okresu.

V okresoch, v ktorých sa už pred rokom 1990 nachádzal väčší počet poskytovateľov, prirodzene nachádzame aj dnes väčší počet poskytovateľov sociálnych služieb.

Lokalizácia konkrétneho okresu a jeho geopolitický význam ovplyvňuje tiež rozvoj jeho sociálnej siete. Najväčší počet poskytovateľov poskytujúcich sociálne služby je lokalizovaný v okresoch Dunajská Streda (52) a Trnava (43).

K čiastkovým cieľom uvedeným v I. koncepcii na roky 2015 - 2020 patrilo aj podporiť rozšírenie sociálnej siete o ďalších neverejných poskytovateľov. Na základe získaných dát konštatujeme, že tento cieľ sa v TTSK podarilo dosiahnuť.

Percentuálny podiel neverejných poskytovateľov aktuálne predstavuje 37,02%. Títo poskytovatelia poskytujú sociálne služby 2172 prijímateľom, čo predstavuje 27,64% podiel. V TTSK však výrazne dominujú verejní poskytovatelia, ktorí spolu disponujú 62,98% podielom a spolu poskytujú sociálne služby 72,36% prijímateľom sociálnych služieb.

Tabuľka 65 Prehľad počtu poskytovateľov sociálnych služieb a ich kapacity v TTSK k 30.09.2020

Poskytovateľ				
Druh	Počet	Podiel počtu [%]	Kapacita	Podiel kapacity [%]
TTSK (OvZP)	21	10,10%	1729	22,00%
Verejný poskytovateľ	110	52,88%	3957	50,36%
Neverejný poskytovateľ	77	37,02%	2172	27,64%

Zdroj: TTSK

Hlavným zámerom I. koncepcie na roky 2015 - 2020 bolo vybudovať komplexnú sieť sociálnych služieb na území TTSK. Cieľom bolo, aby sa v tejto sieti nachádzali všetky druhy sociálnych služieb uvedené v zákone č. 448/2008 Z. z., a aby poskytovatelia sociálnych služieb poskytovali všetky formy sociálnych služieb. Konštatujeme, že v okresoch TTSK sa v uplynulom období rozvíjali všetky formy sociálnych služieb: ambulantná, terénna a pobytová aj iná forma – najmä telefonická alebo forma s použitím telekomunikačných technológií.

Poskytovatelia poskytujú svoje služby v súlade so zámermi TTSK, ktoré vychádzajú z dokumentov *Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 a Európa 2020*. V skladbe druhov a foriem sociálnych služieb sa jednoznačne odrážajú základné princípy, na ktorých bola budovaná aj I. koncepcia na roky 2015 - 2020 a ktoré pokladáme za východiskové aj pri tvorbe koncepcie na roky 2021 - 2023. **Princíp inklúzie** sa odráža pri preferovaní terénnych foriem sociálnych služieb, kde dominuje poskytovanie opatrovateľskej služby, ktorá sa poskytuje priamo v domácnostiach užívateľov sociálnych služieb. V súlade s týmto princípom sme zaznamenali tiež nárast ambulantných foriem sociálnych služieb.

Princíp inštitucionálnej diverzity nachádzame v rozširujúcej sa sociálnej sieti TTSK, do ktorej za sledované obdobie pribudlo viacero druhov sociálnych služieb.

Princíp spolupráce nachádzame na viacerých úrovniach:

- a) v spolupráci TTSK s jednotlivými subjektami pôsobiacimi v oblasti sociálnych služieb a výkonov SPODaSK,
- b) v spolupráci TTSK s mestami a obcami TTSK – hlavne v oblasti komunitného plánovania a komunitného rozvoja,
- c) v spolupráci TTSK so štátnou správou, a počas pandémie vyvolanej koronavírusom COVID-19 aj s podnikateľským sektorom a neziskovým sektorom,
- d) v spolupráci zamestnancov ZSS s prijímateľmi sociálnych služieb a ich rodinnými príslušníkmi a pod.

Ďalším princípom, ktoré sme uviedli v prvej kapitole koncepcie, bola zo strany TTSK venovaná mimoriadna pozornosť, keďže tieto princípy sú predpokladom kvalitných, adresných, efektívnych a zodpovedných sociálnych služieb dostupných pre všetkých

obyvateľov TTSK, ktorí sú v zmysle platnej legislatívy na niektorú sociálnu službu odkázaní.

V rámci I. koncepcie na roky 2015 - 2020 boli pre jednotlivé okresy TTSK vytýčené priority, na ktoré by sa okresy mali pri rozvíjaní sociálnej siete zamerať. V čase pripravovanej koncepcie (teda v roku 2014) nemali obce a mestá legislatívne stanovenú povinnosť zasielať svoje komunitné plány na TTSK. Priority rozvoja sociálnych služieb pre jednotlivé okresy uvedené v I. Koncepcii vychádzali z potreby rozvíjať komplexnú sociálnu sieť na území TTSK. Priority uvedené v I. Koncepcii nemali záväzný, ale len odporúčajúci charakter. Situácia sa zmenila v roku 2018, keď novela zákona č. 448/2008 Z.z. uložila obciam a mestám komunitné plány predkladať na VÚC. Následne v rámci evaluačného procesu I. koncepcie pre roky 2015 - 2020 sme sledovali súlad medzi zámermi TTSK uvedenými v tejto koncepcii a plánmi na rozvoj sociálnych služieb, ktoré jednotlivé obce a mestá uvádzali vo svojich KP.

Konštatujeme, že v období rokov 2015 - 2020 sa oblasť sociálnych služieb v TTSK rozvíjala prevažne v súlade so zámermi uvedenými v I. koncepcii na roky 2015-2020. V TTSK sa tak vybudovalo viac ako polovica tých druhov sociálnych služieb, ktoré boli v I. koncepcii označené ako významné. V nasledovnej tabuľke uvádzame prehľad o zmenách, ktoré v TTSK za sledované obdobie nastali.

Tabuľka 66 Vývoj v oblasti absentujúcich a nedostatočných sociálnych služieb v TTSK v rokoch 2015-2020

Sociálna služba		
Úplne absentujúce	Terénna sociálna služba krízovej intervencie	už zavedená
	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	už zavedená
	Integračné centrum	nezavedená
	Služba včasnej intervencie	už zavedená
	Podpora samostatného bývania	nezavedená
	Rehabilitačné stredisko	už zavedená
	Zariadenie podporovaného bývania	nezavedená
Ojedinele existujúce	Zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa	posilnená
	Prepravná služba	posilnená
	Odľahčovacia služba	

	Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	posilnená
	Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	posilnená
	Stredisko osobnej hygieny	
	Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	posilnená
	Požičiavanie pomôcok	posilnená
	Programy/aktivity na predchádzanie sociálno-patologických javov	posilnená
	Programy a aktivity na posilnenie rodičovských kompetencií	
	Nízkoprahové denné centrum	posilnená
	Domov na polceste	posilnená
	Jedáleň	výrazne posilnená
Existujúce, ale nedostatočné	Nocľaháreň	
	Komunitné centrum	
	Útulok	
	Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	
	Podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života	

Zdroj: TTSK

Zo 7 druhov sociálnych služieb, ktoré úplne absentovali v TTSK (a neboli obsiahnuté ani ako plánované zámery v KP miest a obcí TTSK) boli v kraji zavedné 4 druhy, a to terénna sociálna služba krízovej intervencie, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, služba včasnej intervencie a rehabilitačné stredisko.

Zo skupiny ojedinele existujúcich sociálnych služieb v TTSK boli posilnené nasledovné sociálne služby: prepravná služba, monitorovanie a signalizácia pomoci, požičiavanie pomôcok, domov na pol ceste, nízkoprahové denné centrum, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií. Počas pandémie vyvolanej ochorením COVID-19 zaviedol TTSK vlastnú telefonickú linku pod názvom **Linka psychologickej podpory pre obyvateľov TTSK**. Cieľom tejto služby bolo pomôcť prekonať občanom stres zo vzniknutej situácie, poskytnúť im základné

poradenstvo, nasmerovať ich pri riešení problémov, zdieľať s nimi problémové situácie.

Pribudli aj sociálne služby, ktoré sme zaradili do skupiny „existujúce, ale nedostatočné“. V tejto skupine prišlo k posilneniu nasledovných sociálnych služieb: pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, sprostredkovanie osobnej asistencie, služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života, pracovňa, stredisko osobnej hygieny. K výraznému posilneniu prišlo pri poskytovaní sociálnej služby v jedálni.

Okrem týchto sociálnych služieb sa zrealizovali aj ďalšie sociálne služby, ktoré boli uvedené v KP miest a obcí. Z málo frekventovaných sociálnych služieb to boli nocľaháreň, komunitné centrum, zariadenie núdzového bývania. Arcibiskupská charita v TTSK poskytuje službu, ktorú pomenovala ako pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, ktorú chápeme ako alternatívu k sociálnej službe pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností. K výraznému posilneniu prišlo aj pri poskytovaní opatrovateľskej služby, čo súvisí aj s demografickou situáciou TTSK.

3 Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK

Strategický rámec poskytovania sociálnych služieb a výkon opatrení SPODaSK v TTSK predstavuje previazaný systém princípov, vízie a cieľov, ktoré sú odpoveďou TTSK na identifikované nedostatky a výzvy. Bol vypracovaný partnerským spôsobom s významným príspevom pracovníkov TTSK, zástupcov miest a obcí ako aj riaditeľov a zamestnancov zariadení sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.

Vychádza tiež z odporúčaní národných stratégií zameraných na jednotlivé oblasti poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK. Najvýznamnejšími z nich sú medzinárodné dokumenty vymenované v prvej časti koncepcie. K najvýznamnejším z nich patria Národné priority rozvoja sociálnych služieb

2015-2020, Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016-2020, Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike a Národný program aktívneho starnutia na roky 2014–2020. Všetky spomínané dokumenty boli vypracované v gescii MPSVaR SR. Ako sme uviedli v prvej časti koncepcie, pri tvorbe tohto dokumentu boli rešpektované všetky relevantné medzinárodné dokumenty, k plneniu ktorých sa zaviazala SR.

V časti 1.2 sú uvedené a objasnené základné princípy v oblasti poskytovania humánnych sociálnych služieb, ktoré sme od začiatku rešpektovali aj pri spracovávaní tejto Koncepcie. Len stručne pripomíname, o ktoré princípy ide:

- a) kvalita,
- b) spolupráca,
- c) inklúzia,
- d) inštitucionálna diverzita,
- e) efektívnosť a zodpovednosť,
- f) hrdosť,
- g) slušnosť,
- h) bezpečnosť,
- i) nulová tolerancia násilia,
- j) rešpektovanie rodovo senzitívneho prístupu,
- k) rešpektovanie etnicky senzitívneho prístupu.

3.1 Dlhodobá vízia

Vízia rozvoja sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji je formulovaná pre roky 2021 až 2023. V roku 2023 bude v Trnavskom kraji stabilizovaná sieť sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, ktoré budú prispôsobené požiadavkám a potrebám prijímateľov sociálnych služieb ako aj demografickému vývoju populácie TTSK. Vďaka ich vysokej kvalite a modernému vybaveniu budú poskytovať kvalitné a dostupné služby pre všetky skupiny prijímateľov sociálnej

pomoci, zodpovedajúce ich potrebám a požiadavkám. Sociálne služby budú územne i finančne dostupné pre všetkých obyvateľov TTSK, ktorí sa budú môcť slobodne rozhodnúť, ktorý druh služby/zariadenia využijú.

Budeme sa usilovať, aby sociálne služby boli prednostne poskytované v prirodzenom rodinnom prostredí formou terénnej či ambulantnej starostlivosti. Sociálne služby poskytované pobytovou formou budú poskytované v zariadeniach rodinného typu. Jednotlivé zariadenia budú presne profilované z hľadiska diagnóz a iných špecifických skupín prijímateľov sociálnej pomoci. Sieť zariadení sociálnych služieb bude doplnená o zariadenia, v ktorých bude okrem sociálnej starostlivosti poskytovaná aj zdravotná starostlivosť na primeranej úrovni kvalifikovaným personálom.

Zariadenia sociálnych služieb, resp. subjekty pre výkon opatrení SPODaSK, budú príjemným, rodinným a bezpečným prostredím pre prijímateľov sociálnej služby aj pre samotných zamestnancov. Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK budú aktívne integrovať svojich klientov do spoločenského či pracovného života. Seniorom budú poskytované sociálne služby predovšetkým v denných centrách a prostredníctvom opatrovateľskej služby v ich prirodzenom prostredí. Pobytové zariadenia sociálnych služieb určené pre seniorov budú dôstojným prostredím, v ktorom budú môcť aktívne prežiť jeseň svojho života.

Predpokladáme, že počet týraných ľudí (detí, žien, mužov, seniorov), opustených ľudí, bezdomovcov, finančne odkázaných skupín, či obyvateľov na okraji spoločenského záujmu v Trnavskom kraji sa bude medziročne znižovať. K naplneniu tejto vízie výraznou mierou prispeje práve komplexná, regionálne pokrytá sieť zariadení sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK.

Spoločnosť si bude viac vážiť zamestnancov pracujúcich v sociálnej oblasti, čo sa prejaví aj na ich odmeňovaní. Povolanie opatrovateľa, sociálneho pracovníka, zdravotnej sestry (a mnohých iných) sa stane zaujímavou alternatívou pre absolventov odborov stredných a vysokých škôl zameraných na sociálnu prácu, resp. na

zdravotníctvo. Zmodernizuje sa ich pracovné prostredie aj metódy poskytovania sociálnych služieb, sociálnej či zdravotnej rehabilitácie a budú využívať aktuálne postupy a procesy, v ktorých bude zohľadnený najnovší vývoj v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, vzdelávania či zdravotnej a rehabilitačnej starostlivosti.

Sieť zariadení a poskytovateľov sociálnych služieb a subjektov na výkon opatrení SPODaSK bude v plnej miere integrovaná. Prepojenie zainteresovaných strán (štát, VÚC, obce, zariadenia/poskytovatelia sociálnych služieb a subjekty na výkon opatrení SPODaSK, prijímatelia sociálnych služieb), bude sledovať spoločný cieľ, ktorým je komplexnosť, kvalita a individuálny prístup poskytovania služieb každému.

3.2 Ciele

Čo je cieľom poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK? Na túto otázku existuje niekoľko rozdielnych pohľadov.

Pre poskytovateľov sociálnych služieb a subjekty pre výkon opatrení SPODaSK je hlavným cieľom poskytovať služby v požadovanej kvalite a kvantite s dostatočnou efektívnosťou a rentabilitou, reagujúc včas na ich potrebu.

Systém poskytovania sociálnych služieb a služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK musí byť zároveň zadefinovaný v kontexte demografických, spoločenských zmien a požiadaviek, t. j. musí zabezpečovať komplexnú sociálnu infraštruktúru dostupnú pre všetky skupiny obyvateľstva.

Pre prijímateľov je cieľom poskytovania sociálnych služieb územná, časová a finančná dostupnosť potrebných typov sociálnych služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK, ako aj kvalita služieb zabezpečovaná kvalifikovaným personálom.

Pre príbuzných prijímateľov sociálnej služby je dôležité, aby poskytovateľ, resp. zariadenie sociálnych služieb zabezpečili ich najbližším príjemné a bezpečné

prostredie, v ktorom bude o ich najbližších postarané s dôrazom na kvalitu a profesionalitu.

Pre zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK je cieľom pri realizácii ich poslania podávať profesionálny výkon vyvážený empatiou, za ktorý budú adekvátne finančne a spoločensky ohodnotení. Súčasne by malo byť pracovné prostredie týchto zamestnancov bezpečné, príjemné a motivujúce podávať čo najlepšie výkony.

Pre spoločnosť je cieľom poskytovania sociálnych služieb prispieť k zlepšeniu a skvalitneniu životných a spoločenských podmienok skupín obyvateľstva, ktoré sú odkázané na niektorú zo sociálnych služieb.

Na dosiahnutie vízie pre oblasť poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v Trnavskom kraji boli pre rok 2023 stanovené tri hlavné ciele, ktoré kombinujú vyššie uvedené požiadavky a očakávania:

- 1)** Zvýšenie kvality, kapacity a finančného zabezpečenia existujúcich poskytovateľov sociálnych služieb a subjektov na výkon opatrení SPODaSK tak, aby garantovali primeranú odbornú starostlivosť a kvalitu života všetkým obyvateľom Trnavského kraja.
- 2)** Rozšírenie siete sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK, ktoré osobám odkázaným na tieto služby poskytnú potrebnú odbornú starostlivosť.
- 3)** Eliminácia násilia a skvalitnenie monitoringu osôb ohrozených násilím.

K naplneniu hlavných cieľov prispeje realizácia konkrétnych opatrení, ktoré sú rozčlenené do troch oblastí: Poskytovanie sociálnych služieb, Výkon opatrení SPODaSK a Prevencia a eliminácia násilia. Následne sú v Implementačnej časti tieto cieľové oblasti rozpracované do konkrétnych prioritných oblastí.

4 Implementačná časť

Analýza súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb a výkonov opatrení SPODaSK v TTSK, ktorá je základom tejto koncepcie, odhaľuje rozdielne úrovne vývoja jednotlivých prvkov systému sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK v TTSK. Jeho aktuálne nedostatky vnímame zároveň ako príležitosti pre ďalší rozvoj. Aby poskytovatelia sociálnych služieb a subjekty pre výkon opatrení SPODaSK dosiahli požadovanú úroveň a poskytovali služby v dostatočnej kvantite a kvalite, sú v rámci navrhovanej stratégie prioritné nasledovné oblasti:

Oblasť poskytovania sociálnych služieb

- a) Rozvoj siete sociálnych služieb
- b) Posilnenie sociálnych služieb určených pre seniorov
- c) Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb
- d) Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
- e) Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

- a) Vytvorenie komplexnej siete služieb a subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- b) Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK
- c) Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologických javov
- d) Zvýšenie kvality poskytovania služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a informovanosti o možnostiach využívania týchto služieb

Oblasť prevencie a eliminácie násilia

- a) Predchádzanie vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia.
- b) Zabezpečenie rýchlej a efektívnej pomoci všetkým, ktorí sú vystavení násiliu alebo hrozbe násilia.

V ďalšom texte sú prioritné oblasti rozpracované na konkrétne ciele a opatrenia, ktoré musia byť implementované v nasledujúcom období.

4.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb

4.1.1 Rozvoj siete sociálnych služieb

Cieľom rozvoja siete sociálnych služieb je vytvoriť systém, v ktorom poskytovatelia, resp. zariadenia sociálnych služieb budú poskytovať kvalitné služby každej skupine obyvateľstva. Sieť zariadení sociálnych služieb musí byť efektívna a hospodárna, musí reagovať na potreby a požiadavky okresov a regiónu, a to všetko s ohľadom na územnú, časovú a finančnú dostupnosť. Mala by tiež podporovať zdravú súťaživosť medzi jednotlivými poskytovateľmi. Prijímateľ sociálnej služby by mal mať slobodný výber, ktorý druh služby, zariadenie alebo poskytovateľa si vyberie.

Hlavnými úlohami TTSK pre roky 2021 – 2023 je zabezpečiť typovo a regionálne vyváženú sieť zariadení sociálnych služieb, stabilizovať výsledný systém a priebežne vylepšovať štruktúru jednotlivých služieb a zariadení v kraji tak, aby zodpovedali demografickému a spoločenskému vývoju. Úlohou zainteresovaných subjektov (štát, VÚC, obce, zariadenia/poskytovatelia sociálnych služieb a subjekty na výkon opatrení SPODaSK, prijímatelia sociálnych služieb) by malo byť prepojenie a integrácia do fungujúceho celku, ktorý bude zabezpečovať komplexné a na seba nadväzujúce služby a výkony v oblasti SPODaSK.

Pri formulovaní opatrení a cieľov pre nasledovné obdobie sme sa usilovali o ich zosúladenie s prioritami a cieľmi pre túto oblasť obsiahnutými v dokumente Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015–2020. Tento dokument je stále aktuálny.

V koncepcii sme stanovili nasledovné prioritné oblasti a vytýčili nasledovné ciele:

Cieľ AA1: Dobudovanie siete sociálnych služieb a zvýšenie ich dostupnosti
--

Stanovenie tohto cieľa vychádza nielen z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020, ale aj zo samotnej potreby TTSK, nakoľko niektoré druhy sociálnych služieb, resp. zariadení sociálnych služieb (predovšetkým formou terénnych, ambulantných a nízkokapacitných pobytových sociálnych služieb) sú v TTSK nedostatočne rozvinuté alebo úplne absentujú.

V dôsledku týchto faktov sú v niektorých oblastiach v obmedzenej miere vytvorené podmienky pre komplexné a dostupné poskytovanie sociálnych služieb ako aj pre zotrvanie občanov v prirodzenom, t. j. domácom alebo komunitnom prostredí. Zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v medzinárodných ľudsko-právnych dokumentoch, ale aj s princípmi Európskeho spoločenstva o rozvoji sociálnych služieb orientovaných na občana.

Vzhľadom na nevyhnutnosť splniť priestorové štandardy vzťahujúce sa na prijímateľa sociálnej služby a stanovený maximálny počet prijímateľov sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách bude, potrebné, aby sa do poskytovania sociálnych služieb v čoraz väčšej miere zapájali obce a mestá a predovšetkým neverejní poskytovatelia, ktorí by zabezpečili rozšírenie druhov služieb a ich kapacít v porovnaní so súčasným stavom.

- 1) Priebežne podporovať rozvoj nedostatočných alebo absentujúcich druhov sociálnych služieb a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.
- 2) Priebežne zriaďovať sieť špecializovaných zariadení, ktoré by boli špecifikované pre jednotlivé psychiatrické, mentálne, telesné a iné poruchy a postihnutia.
- 3) Spolupracovať s poskytovateľmi sociálnych služieb v TTSK za účelom budovania komplexnej a efektívnej sociálnej siete.

Cieľ AA2: Posilnenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov

Vzhľadom na trend starnutia obyvateľstva TTSK a zvýšený záujem o sociálne služby určené seniorom, je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť rozvoju sociálnych služieb zameraných na túto cieľovú skupinu. Pre spoločnosť aj pre samotných seniorov je veľmi dôležité, aby seniori prežívali obdobie staroby čo možno najviac aktívne a vo svojom rodinnom prostredí. Preto koncept aktívneho starnutia dnes predstavuje vo vyspelých krajinách dôležitú súčasť vyrovnávania sa s procesom starnutia obyvateľstva.

V tejto súvislosti je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- 1) Priebežne dopĺňať absentujúce druhy sociálnych služieb a zabezpečovať ich dostatočnú kapacitu v zariadeniach sociálnych služieb zameraných na cieľovú skupinu seniorov, ktorými sú:
 - Zariadenie pre seniorov,
 - Zariadenie opatrovateľskej služby,
 - Denný stacionár,
 - Denné centrum,
 - Opatrovateľská služba,
 - Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
 - Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 - Prepravná služba,
 - Jedáleň.

- 2) Priebežne podporovať poskytovateľov, ktorí budú situovať poskytovanie sociálnych služieb so zameraním na seniorov do menších obcí, resp. do spádových obcí.
- 3) Priebežne zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré spoločnosti prinášajú starší ľudia, podnecovať zodpovedných za tvorbu politík, aby prijímali opatrenia na podporu aktívneho starnutia a podporu solidarity medzi generáciami. Podnecovať zodpovedných a ďalšie zainteresované subjekty na všetkých úrovniach, aby budovali spoločnosť priaznivú pre staršie osoby.

Cieľ AA3: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb

Jednou z kľúčových priorít, v snahe o zabezpečenie kvality a efektivity poskytovaných sociálnych služieb a zároveň v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí, je deinštitucionalizácia sociálnych služieb.

Deinštitucionalizácia sociálnych služieb je nástrojom na skvalitnenie sociálnych služieb a vytvorenie podmienok blízkyh rodinnému prostrediu. Zvlášť potrebné je zamerať tento proces na zariadenia, ktoré sú najviac ohrozené inštitucionálnou kultúrou. Ide o zariadenia s celoročným pobytom s kapacitou, ktorá výrazne presahuje 40 miest, a to zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb a špecializované zariadenia. Deinštitucionalizácia je jednou z oblastí celkovej transformácie sociálnych služieb. Deinštitucionalizácia predpokladá, že týmto procesom postupne prejdú všetky druhy pobytových sociálnych služieb. Deinštitucionalizácia ako proces kvalitatívnej premeny zariadení poskytujúcich sociálne služby sa prioritne bude zameriavať na zariadenia, ktoré poskytujú služby deťom, mládeži a dospelým so zdravotným postihnutím, duševnou poruchou a na zariadenia pre deti, ktoré poskytujú služby v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V tejto oblasti sme vytýčili nasledovné ciele:

- 1) Pokračovať v procese deinštitucionalizácie podľa vypracovaného harmonogramu zriaďovateľom
- 2) Priebežne budovať a podporovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcej nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania, podpora samostatného bývania). Existencia dostatočného počtu takýchto služieb v regióne je predpokladom deinštitucionalizácie.

Cieľ AA4: Stabilizácia siete zariadení sociálnych služieb

Zariadenie sociálnych služieb je z ekonomického pohľadu zložitá organizácia, ktorej efektívne fungovanie vyžaduje dlhodobú perspektívu ekonomickej životaschopnosti. Prevádzkové náklady zariadení sociálnych služieb nie vždy dokážu pružne reagovať na meniaci sa počet klientov, resp. na meniace sa ekonomické podmienky v rámci celej SR, takže zvyšovanie prevádzkových nákladov ohrozuje nielen kvalitu poskytovaných služieb, ale aj samotnú existenciu zariadenia. V súlade s potrebami obyvateľstva bude TTSK aktívne podporovať dobudovanie potrebnej kapacity zariadení a služieb určených pre seniorov a pre ľudí so špecifickými potrebami. V tomto kontexte je potrebné:

- 1) Do roku 2023 stabilizovať optimálnu sieť zariadení sociálnych služieb v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov, predovšetkým v oblasti zazmluvnenia poskytovateľov sociálnych služieb vždy na jeden rok.

4.1.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb

Poskytovanie sociálnych služieb musí byť komplexným a efektívnym systémom, ktorý zabezpečí dostupnosť a kvalitu sociálnej pomoci všetkým skupinám obyvateľstva. Zároveň by mali byť zariadenia sociálnych služieb spoločenským, rehabilitačným, kultúrnym, výchovným, vzdelávacím a pomocným centrom, poskytujúcim služby aj pre okolitú komunitu. Aby zariadenia sociálnych služieb mohli úspešne skĺbiť ich rôznorodé úlohy, musia byť tieto zariadenia neustále rozvíjané, k čomu prispievajú nasledovné ciele a opatrenia.

Cieľ AB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov

Kvalita poskytovania sociálnych služieb závisí v prvom rade od ľudí, ktorí ich poskytujú. Je preto nevyhnutné, aby zariadenia sociálnych služieb na svojej pôde predchádzali kríze profesií pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb, ktorá vyplýva predovšetkým z nízkeho finančného ohodnotenia, zvyšujúcich sa pracovných nárokov či zhoršenia pracovných podmienok. Zariadenia sociálnych služieb by si mali vyberať a udržiavať kvalitných a motivovaných zamestnancov, vynakladať úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých odborných, ale aj ostatných pracovníkov, aby mohli fungovať podľa moderných manažérskych a ekonomických zásad. So zámerom posilniť túto oblasť sme vytýčili nasledovné ciele:

- 1) Priebežne vytvárať vhodné podmienky na kontinuálne vzdelávanie odborných a riadiacich pracovníkov, a to nielen v oblasti ich špecializácie, ale aj v oblastiach medziľudských vzťahov, riešenia konfliktov a pod.
- 2) Raz ročne verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb.

Cieľ AB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu zariadení sociálnych služieb

Aby sa zamestnanci, prijímatelia sociálnej služby a ich príbuzní v zariadení sociálnych služieb cítili dobre, musia byť priestory zariadenia na primeranej stavebno-technickej a estetickej úrovni. Medzi prioritné opatrenia patria:

- 1) Do roku 2023 odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých zariadeniach, kde bol identifikovaný.
- 2) V rokoch 2021-2023 pokračovať vo zvyšovaní energetickej efektívnosti budov zariadení sociálnych služieb.
- 3) Do roku 2023 debarierizovať všetky zariadenia sociálnych služieb, ktoré deklarujú potrebu tejto stavebnej úpravy a tým umožniť pohyb prijímateľov sociálnej služby v ich zariadení.

Cieľ AB3: Modernizácia materiálo-technického vybavenia

Prirodzeným trendom zriaďovateľov sociálnych služieb je ich snaha o permanentnú obnovu materiálo-technického vybavenia svojich zariadení. Moderné zariadenie zvýši nielen estetický dojem, ale prijímateľom sociálnych služieb ponúka vyšší komfort, zvyšuje ich bezpečnosť a zamestnancom môže výrazne uľahčiť ich fyzicky náročnú prácu. Predpokladom dosiahnutia takéhoto stavu je priebežná obnova a modernizácia zariadenia poskytujúceho sociálne služby. V tejto oblasti by sa mali poskytovatelia spolu so zriaďovateľom zamerať na nasledovné ciele.:

- Vybavenie ubytovacích priestorov
- Vybavenie kuchýň a stravovacích priestorov
- Modernizácia elektroniky
- Zdravotnícke a rehabilitačné zariadenia a pomôcky (predovšetkým zdvíhacie zariadenia, polohovateľné postele, rehabilitačné prístroje a pomôcky, výťahy, dopravné prostriedky uspokojené na prepravu vozíčkarov – so zdvíhacími plošinami)
- Vybavenie pre pracovné a iné aktivity
- Vybavenie pre voľnočasové aktivity a vzdelávanie

Cieľ AB4: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb

Na plnenie cieľov AB1, AB2 a AB3 musí byť vytvorený efektívny mechanizmus získavania finančných prostriedkov, potrebných na obstarávanie požadovaných tovarov, služieb a prác. Poskytovatelia v spolupráci so zriaďovateľom budú vedieť vytvárať a predkladať projekty, prostredníctvom ktorých bude možné získať ďalšie finančné prostriedky na udržanie a rozvoj poskytovaných sociálnych služieb. Vzhľadom k administratívnej, finančnej a personálnej náročnosti, sme pre túto oblasť stanovili nasledovné ciele:

- 1) Pre zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK každoročne alokovať finančné prostriedky na spolufinancovanie projektov z fondov EÚ.
- 2) Do roku 2023 TTSK pripraví a podá aspoň jednu projektovú žiadosť na veľký regionálny projekt zameraný na rozvoj a skvalitnenie sociálnych služieb.

4.1.3 Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej reprodukovanej chudoby

Táto cieľová skupina podlieha viacnásobnému znevýhodneniu a sociálnemu vylúčeniu, čoho dôsledkom je zvýšená miera ohrozenia. Preto vzniká pre tieto osoby zvýšená potreba poskytovania sociálnych služieb, ku ktorým je však značne sťažený prístup.

Cieľ AC1: Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre obyvateľov z MRK

Úlohou TTSK v tejto oblasti by malo byť podporovanie rozvoja a posilnenia využívania dostupných sociálnych služieb v obciach, ktoré majú priestorovo segregované komunity s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

- 1) Počas rokov 2021-2023 priebežne podporovať zriaďovanie komunitných centier v obciach s výrazným zastúpením obyvateľov z MRK.
- 2) Priebežne zintenzívňovať poskytovanie vybraných druhov služieb (prevencia, terénne programy a pod.) v priestorovo segregovaných komunitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

4.1.4 Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb

Zariadenia sociálnych služieb sa musia rozvíjať, aby zvýšili svoj význam v očiach prijímateľov sociálnych služieb, potenciálnych prijímateľov sociálnych služieb a verejnosti a posilnili svoj imidž nástroja sociálnej inklúzie, starostlivosti a pomoci. V tomto kontexte musí fungovať systém, ktorý je otvorený všetkým skupinám obyvateľov. Zariadenia sociálnych služieb musia byť príjemným a bezpečným miestom a priestorom pre sociálnu inklúziu a pracovnú rehabilitáciu.

Cieľ AD1: Riadenie kvality

Popri špičkových odborných pracovníkoch a modernom vybavení je súčasťou zvyšovania kvality poskytovania sociálnych služieb aj vytvorenie systému pravidelného sledovania a vyhodnocovania ich kvality. Zabezpečenie kvality by malo, ako neoddeliteľná súčasť riadenia poskytovania sociálnych služieb v Trnavskom kraji, integrovať národné aj krajské mechanizmy. Cieľom je zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť poskytovateľov v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK a tým zvyšovať prínos sociálnych služieb k rastu životnej úrovne obyvateľov Trnavského kraja. Systém riadenia kvality by mal byť podporovaný realizáciou týchto opatrení:

- 1) V rokoch 2021-2023 pokračovať v rozvoji manažérstva kvality v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb.

Cieľ AD2: Posilnenie integračnej a motivačnej funkcie zariadení sociálnych služieb

Zariadenia sociálnych služieb ako integračné, ale často aj ako motivačné inštitúcie musia vedome reagovať na spoločenské zmeny uplynulých desaťročí, ktoré sa prejavili zmenou hodnôt, správania, ekonomickej či spoločenskej situácie.

Cieľom poskytovateľov v zriaďovateľskej pôsobnosti je aktivizovať vnútorné schopnosti prijímateľov sociálnej služby na prekonanie osobnostných a sociálnych dôsledkov ich zdravotného postihnutia, veku či ekonomickej situácie. Zariadenia im tak umožňujú ľahšie sa integrovať do spoločnosti a participovať aktívnejšie na jej živote.

- 1) Priebežne v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) realizovať programy na aktívnu sociálnu inklúziu prijímateľov sociálnej služby s dôrazom na individuálny prístup.
- 2) Priebežne organizovať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity, ktoré by prispeli nielen k informovanosti verejnosti o aktivitách zariadenia, ale by prispeli aj k integrácii klientov zariadenia do spoločenského života.

- 3) Priebežne realizovať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) kultúrne a spoločenské podujatia a výlety (návštevy divadla, knižnice a pod.).
- 4) Priebežne vytvárať v zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) priestory pre kultúru a umeleckú činnosť.

4.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

4.2.1 Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Zmenou legislatívy v oblasti SPODaSK prišlo aj k zmene kompetencií samosprávnych krajov vo vzťahu k subjektom SPODaSK. Keďže štát prevzal do svojej výlučnej pôsobnosti oblasť náhradnej rodinnej starostlivosti a tiež resocializačné zariadenia, samosprávne kraje nemôžu byť zodpovedné za dobudovanie komplexnej sociálnej siete a jej stabilizáciu. Úlohou TTSK v období rokov 2021-2023 v tomto zmenenom legislatívnom prostredí preto bude podporovať tvorbu komplexnej, regionálne vyváženej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a tým prispievať k poskytovaniu kvalitných služieb a výkonov opatrení v oblasti SPODaSK. Podporou týchto subjektov prispeje TTSK k stabilizácii existujúcej siete. TTSK sa bude v nadchádzajúcom období usilovať o priebežné zlepšovanie štruktúry subjektov z oblasti SPODaSK tak, aby zodpovedali demografickému a spoločenskému vývoju v TTSK. Úlohou zainteresovaných a kompetentných subjektov špecializujúcich sa na oblasť výkonu opatrení SPODaSK by malo byť prepojenie a integrácia štátu, VÚC, obcí, subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a sociálnych služieb do fungujúceho celku, ktorý bude prijímateľom sociálnych služieb poskytovať komplexné a na seba nadväzujúce služby. V rámci tejto prioritnej oblasti by mali byť zrealizované nasledovné opatrenia a dosiahnuté nasledovné ciele.

Cieľ BA1: Kompletizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK mimo výlučnej pôsobnosti MPSVaR

Cieľom výkonu opatrení SPODaSK je predchádzať krízovým situáciám v rodine, zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov detí, predchádzať prehĺbovaniu a opakovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a zamedziť nárast sociálno-patologických javov. Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné, aby na území TTSK fungovala komplexná sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK, úzko spolupracujúca s miestnymi ÚPSVaR a inými kompetentnými inštitúciami.

- 1) Priebežne podporovať rozvoj nedostatočných alebo absentujúcich druhov služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.

Cieľ BA2: Stabilizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK mimo výlučnej pôsobnosti MPSVaR

Predpokladom stabilizácie siete subjektov pre výkon opatrení v oblasti SPODaSK sú tri skutočnosti: stabilná a kvalitná legislatíva, včasné, stabilné a dostatočné financovanie subjektov a podpora týchto subjektov v personálnej a metodologickej oblasti. V rámci pôsobnosti TTSK pokladáme za prvoradý cieľ:

- 1) Do roku 2023 stabilizovať sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov. Stabilizáciu siete subjektov pôsobiach v oblasti SPODaSK podporí TTSK finančným príspevkom na vykonávanie opatrení SPODaSK, ak to bude v súlade s potrebami obyvateľov TTSK.

Cieľ BA3: Prepojenie subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Systém musí plniť svoje úlohy kvalitne a efektívne, musí poskytovať služby v oblasti výkonu opatrení SPODaSK komplexne, a to nielen z hľadiska pokrytia celého územia a všetkých skupín obyvateľstva, ale predovšetkým z hľadiska komplexného, t. j. systémového riešenia sociálnych otázok spoločnosti v TTSK. Pre splnenie tohto cieľa musia byť splnené tieto opatrenia:

- 1) Priebežne podporovať spoluprácu jednotlivých subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a ich vzájomnú informovanosť o službách a činnostiach, ktoré poskytujú.

4.2.2 Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Predpokladom na to, aby subjekty SPODaSK poskytovali kvalitný výkon opatrení na požadovanej úrovni, musia mať tieto subjekty dostatok finančných zdrojov a personálnych kapacít.

Cieľ BB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov

Kvalita poskytovania výkonu opatrení v oblasti SPODaSK závisí predovšetkým od personálu. Je preto nevyhnutné, aby si subjekty pre výkon opatrení SPODaSK vybrali a udržiavali kvalitných a motivovaných zamestnancov a vynakladali úsilie na neustále zvyšovanie kvalifikácie všetkých odborných pracovníkov. Dôležité je taktiež, aby subjekty pre výkon opatrení SPODaSK na svojej pôde predchádzali kríze profesií pôsobiacich v tejto oblasti, ktorá vyplýva predovšetkým z nízkeho finančného ohodnotenia, zvyšujúcich sa pracovných nárokov či zhoršujúcich sa pracovných podmienok.

- 1) Priebežne vyhodnocovať a verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti výkonu opatrení SPODaSK.

4.2.3 Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologických javov

Prevenencia predstavuje systém opatrení zameraných na znižovanie, prípadne vylúčenie rizika výskytu určitých životných situácií, stavov, procesov a javov negatívne pôsobiacich na človeka alebo skupiny ľudí, pod vplyvom existujúcich životných, sociálno-ekonomických, pracovných podmienok a spôsobu života. Vo vzťahu k sociálno-patologickým javom sa prevenencia vymedzuje ako zámerné, komplexné, koordinované a kontinuálne uplatňovanie psychologických, psychoterapeutických, resocializačných a výchovných metód.

Cieľ BC1: Rozvoj prevencie na predchádzanie sociálno-patologických javov

Sociálno-patologické javy sa v súčasnej spoločnosti vyskytujú v oveľa väčšej miere ako v minulosti. Z tohto dôvodu sa musí prevenencia stať prioritou a priestorom pre rozvoj spolupráce, tvorbu a realizáciu spoločných stratégií a postupov. Významným prvkom v rámci prevencie je aj kvalitne a efektívne nadstavený výchovno-vzdelávací proces, ktorý by mal byť zameraný na podporu kvality života, prosociálnu orientáciu jednotlivca a zdravý životný štýl.

- 1) Priebežne v spolupráci so subjektmi pre výkon opatrení SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu primárnej (univerzálnej) prevencie, ktorá napomáha predchádzaniu ohrozujúcim javom a preventívne pôsobí na objekty, ktoré ešte neprišli do kontaktu so sociálnou patológiou.
- 2) Priebežne v spolupráci so subjektmi pre výkon opatrení SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu sekundárnej (selektívnej) prevencie zameranej na populáciu v podmienkach zvýšeného rizika, na rizikové skupiny alebo rizikové javy.
- 3) Priebežne podporovať aktívnu prácu s deťmi a mládežou na základných a stredných školách, predovšetkým v oblastiach prevencie pred užívaním návykových látok, záškoláctvom, šikanou, kriminalitou, materstvom mladistvých dievčat a pod.

4. 3 Oblasť prevencie a eliminácie násilia

Národný akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019, ktorý spomíname v úvode, konštatuje, že aj napriek priebežnému plneniu úloh predchádzajúcich akčných plánov a nespornému posunu v problematike násilia na ženách za ostatné roky, je stále nutné konštatovať, že na Slovensku chýba systémový prístup a koordinované zabezpečenie jednak pomoci ženám zažívajúcim násilie, ale i systematická primárna prevencia zameraná na predchádzanie násilia. Konštatujeme, že relevantné údaje o násilí páchanom na deťoch, mužoch, starších občanoch ani zdravotne postihnutých občanoch nie sú k dispozícii.

Napriek chýbajúcim údajom si TTSK uvedomuje existenciu a závažnosť interpersonálneho násilia páchaného nielen v rodinách, ale tiež v inštitúciách a v širších celospoločenských rámcoch. Pri tvorbe a realizácii príslušných politík TTSK spolupracuje s Koordinačným výborom pre horizontálne princípy Rovnosť mužov a žien a Nediskriminácia (ďalej len KV pre HP) pre rodovo podmienené a domáce násilie, ktoré vzniklo v roku 2015 v rámci Inštitútu pre výskum práce a rodiny MPSVaR SR. TTSK tiež spolupracuje s Odborom rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí pri príprave strategických dokumentov. TTSK sa aktívne zapojil do Národného projektu *Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie*.

V snahe dosiahnuť nulovú toleranciu voči všetkým formám násilia je potrebné v Trnavskom kraji zrealizovať nasledovné opatrenia potrebné k dosiahnutiu stanovených cieľov.

4.3.1 Prevencia a eliminácia násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách

Cieľ CA1: Predchádzať vzniku násilia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násilia
--

Úlohou TTSK a všetkých zainteresovaných subjektov je rozširovať povedomie o násilí ako o porušovaní ľudských práv a informovať verejnosť o skutočných príčinách a následkoch násilia. Osobitný dôraz je potrebné klásť na informovanosť skupín, ktoré sú najčastejšie ohrozené násilím – ženy, deti, starší a zdravotne postihnutí ľudia. Kontinuálne pôsobenie v tejto oblasti má potenciál vyvolať zmenu stereotypných postojov spoločnosti, čo môže významne prispieť k zníženiu násilia páchaného v domácnostiach a v inštitúciách. Medzi preventívne opatrenia budú v nasledovnom období patriť najmä:

- 1) V priebehu rokov 2021-2023 participovať na tvorbe, a distribúcii informačných materiálov zameraných na možnosti pomoci v prípadoch násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.
- 2) Priebežne komunikovať a medializovať fenomén interpersonálneho násilia. Cieľom týchto aktivít bude podnieť diskusiu o príčinách, špecifikách a dôsledkoch domáceho násilia a podporiť vo verejnosti aktívnu participáciu na eliminácii interpersonálneho násilia. Cieľovými skupinami tejto kampane bude široká verejnosť, mládež, obeť. Jednotlivé aktivity budú tematicky závislé od cieľovej skupiny.

Cieľ CA2: Zabezpečiť rýchlu a efektívnu pomoc všetkým, ktorí sú vystavení násiliu alebo hrozbe násilia

Obeť násilia alebo hrozby násilia potrebujú mať k dispozícii okamžitú profesionálnu pomoc, ktorá zohľadňuje ich špecifickú situáciu a potreby. Aby v prípade núdze dostali odbornú pomoc, je potrebné zrealizovať nasledovné opatrenia:

- 1) V priebehu rokov 2021–2023 iniciovať k spolupráci sieť inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách. Sieť by mala zahŕňať Políciu SR, Úrady

práce, sociálnych vecí a rodiny, TTSK, mestá, obce, zdravotnícke zariadenia, školy a mimovládne organizácie, cirkevné inštitúcie.

- 2) Do roku 2023 podporiť vybudovanie utajeného azylového domu pre obeť násilia v TTSK neverejným poskytovateľom.

4.4 Opatrenia na národnej úrovni

TTSK a jednotliví aktéri poskytovania sociálnych služieb a výkonu opatrení v oblasti SPODaSK v Trnavskom kraji by mali v rámci svojich možností podporovať prijatie **nasledovných legislatívnych a systémových zmien** na národnej úrovni, ktoré by pozitívne ovplyvnili fungovanie poskytovania sociálnych služieb v regiónoch:

- 1) Zmeniť systém financovania a podieľať sa na spolufinancovaní všetkých zariadení sociálnych služieb bez ohľadu na poskytovateľa sociálnej služby.
- 2) Dosiahnuť kontinuálnu valorizáciu príspevkov na 1 prijímateľa sociálnej služby.
- 3) Podporiť nevyhnutnosť zvýšenia finančného príspevku z MPSVR SR na financovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb rodinného typu, teda s úzkou kapacitou, ktoré musia spĺňať všetky legislatívne požiadavky ako veľkokapacitné zariadenia.
- 4) Upraviť výšku úhrady a druhov preplácaných zdravotných úkonov poskytovaných v zariadeniach sociálnych služieb zdravotnými poisťovňami.
- 5) Podporovať zvýšenie príspevkov na opatrovanie, ktoré by napomohli zvýšeniu podielu seniorov prežívajúcich starobu v rodinnom prostredí.
- 6) Vytvoriť špecifickú podporu pestúnskej starostlivosti pre ťažko umiestniteľné deti do náhradnej starostlivosti (deti so zdravotným postihnutím, početné súrodenecké skupiny a pod.).
- 7) Zabezpečiť poskytovanie služieb a opatrení na uľahčenie pestúnskej starostlivosti a náhradnej osobnej starostlivosti.
- 8) Realizovať priebežné analýzy na celoštátnej, krajskej a regionálnej úrovni pre získanie informácií a prehľadu o prijímateľoch sociálnych služieb, zariadeniach, existujúcich službách, ako aj o kvalite starostlivosti.

- 9) Hľadať akékoľvek možnosti na zvyšovanie plátov zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a výkonu opatrení SPODaSK.
- 10) Uplatňovať tzv. pozitívnu rodinnú politiku (služby a podpora pre mladé rodiny, podpora sociálneho bývania, finančné dávky a príspevky a pod.).
- 11) Zabezpečiť finančnú dostupnosť a pokrytie dopytovanej kapacity zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku.
- 12) Realizovať proces deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v snahe o skvalitnenie pomoci rodinám s deťmi a starostlivosti o deti, ktoré nemôžu z rôznych dôvodov vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí.

5 Akčné plány na roky 2021 – 2023

5.1 Oblasť poskytovania sociálnych služieb

Prioritná oblasť AA: Rozvoj siete sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AA1: Dobudovanie siete sociálnych služieb a zvýšenie ich dostupnosti	Podporovať rozvoj nedostatočných alebo absentujúcich druhov sociálnych služieb a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.	Počet a druh sociálnej služby, resp. pri zariadeniach sociálnych služieb kapacita zariadení sociálnych služieb v TTSK	Podľa dopytu	Priebežne	TTSK Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Rozpočet obcí v TTSK	
	Zriadiť sieť ďalších špecializovaných zariadení.	Počet špecializovaných zariadení	Podľa dopytu	2023	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet	
	Spolupracovať s poskytovateľmi sociálnych služieb za účelom budovania komplexnej a efektívnej sociálnej siete.	Počet poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do spolupráce pri budovaní sociálnej siete	100%	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb v TTSK	Rozpočet TTSK	

AA2: Posilnenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov	Dopĺňať a vytvárať nové kapacity a zariadenia sociálnych služieb zameraných na cieľovú skupinu seniorov.	Kapacita ZSS určených pre seniorov	Podľa dopytu	Priebežne	Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Štátny rozpočet Rozpočet obcí Rozpočet poskytovateľov	
	Podporovať poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí budú situovať poskytovanie sociálnych služieb so zameraním na seniorov do menších obcí, resp. do spádových obcí.	Počet podporených poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí poskytujú svoje služby v menších, resp. spádových obciach	Primerane dopytu	Priebežne	Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Štátny rozpočet Externé zdroje EÚ Rozpočet obcí Rozpočet poskytovateľov	
	Zvyšovať povedomie o hodnotách, ktoré spoločnosti prinášajú starší ľudia, podnietiť zodpovedných za tvorbu politík a ďalšie zainteresované subjekty na všetkých úrovniach, aby prijímali opatrenia na podporu aktívneho starnutia a podporu solidarity medzi generáciami.	Akčný plán aktívneho starnutia seniorov aplikovaný pre TTSK	1	2023	TTSK ako spoluzodpovedný subjekt Zainteresované subjekty		
AA3: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb	Pokračovať v procese deinštitucionalizácie podľa harmonogramu vypracovaného zriaďovateľom.	Počet zariadení sociálnych služieb zapojených do procesu DI.	6	2023	TTSK ZSS	Rozpočet TTSK Rozpočet ZSS Externé zdroje (Zdroje EU)	

	Podporovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania, podpora samostatného bývania).	Počet poskytovateľov terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenia podporovaného bývania a pod.)	Podľa dopytu	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet poskytovateľov	
AA4: Stabilizácia siete zariadení sociálnych služieb	Podporovať budovanie komplexnej sociálnej siete pozostávajúcej zo zainteresovaných strán, ktorými sú: štát – VÚC – obce - poskytovatelia sociálnych služieb – prijímatelia sociálnych služieb – verejnosť.	Stabilizovaná komplexná sociálna sieť	1	2023	TTSK Všetci poskytovatelia sociálnych služieb Zainteresované subjekty	Rozpočet zainteresovaných/ spolupracujúcich subjektov	

Prioritná oblasť AB: Posilnenie finančných a personálnych kapacít poskytovateľov sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov	Vytvárať podmienky a podporovať kontinuálne vzdelávanie odborných a riadiacich pracovníkov.	Podiel odborných a riadiacich pracovníkov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb zapojených do kontinuálneho vzdelávania na celkový počet odborných pracovníkov	Minimálne v zmysle aktuálneho znenia zákona č.448/2008 Z. z.	Priebežne	TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet TTSK Externé zdroje Rozpočet poskytovateľov	
	Verejne oceňovať najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb.	Počet podujatí, na ktorých boli ocenení zamestnanci pracujúci v oblasti sociálnych služieb	1 podujatie / rok	2021-2023	TTSK	Rozpočet TTSK	
AB2: Zlepšenie stavebno-technického stavu zariadení sociálnych služieb	Odstrániť neuspokojivý technický stav vo všetkých zariadeniach sociálnych služieb, kde bol identifikovaný.	Počet zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK s neuspokojivým technickým stavom	5	priebežne	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK	

	Zvyšovať energetickú efektívnosť budov zariadení sociálnych služieb v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.	Počet zariadení sociálnych služieb v ZP TTSK, v ktorých boli zrealizované opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti	5	2023	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK EÚ Zdroje	Zlepšenie energetickej efektívnosti budov zariadení sociálnych služieb prostredníctvom komplexných rekonštrukcií so zameraním na efektívne využívanie zdrojov tepla, elektrickej energie vrátane alternatívnych zdrojov
	Debarierizovať zariadenia sociálnych služieb v ZP TTSK, ktoré deklarujú potrebu tejto stavebnej úpravy vzhľadom na možnosti pohybu prijímateľov sociálnej služby v ich zariadení.	Podiel zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, ktoré prešli debarierizáciou	100%	2023	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Externé zdroje Rozpočet TTSK	
AB3: Modernizácia materiálno- technického vybavenia	Modernizovať materiálno-technické vybavenie zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK.	Počet zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, v ktorých bolo zmodernizované materiálno-technické vybavenie	3	2023	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Externé zdroje Rozpočet TTSK	

AB4: Zefektívnenie získavania grantov a poskytovania podporných služieb	V rozpočte TTSK alokovať dostatočné prostriedky na spolufinancovanie projektov z fondov EÚ.	Výška prostriedkov alokovaných na spolufinancovanie projektov	Podľa potreby	Každý rok	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Pripraviť a podať projektové žiadosti na veľké regionálne projekty, ktorých žiadateľom bude TTSK.	Počet projektov vypracovaných a podaných TTSK	1	2023	TTSK	Externé zdroje Rozpočet TTSK	

Prioritná oblasť AC: Podpora a rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby

Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AC1: Podpora a rozvoj sociálnych služieb pre obyvateľov z MRK	Podporovať zriadenie komunitných centier v obciach s výrazným zastúpením obyvateľov z MRK.	Počet komunitných centier v TTSK (nie sú v priamej pôsobnosti TTSK)	2	2023	Obce v TTSK Poskytovatelia sociálnych služieb	Externé zdroje	

	Zintenzívňovať poskytovanie vybraných druhov služieb (prevencia, terénne programy a pod.) v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.	Počet služieb a programov poskytovaných MRK	Podľa potreby	Priebežne	Obce v TTSK Komunitné centrá	Externé zdroje Rozpočet obcí	
--	--	---	---------------	-----------	-------------------------------------	-------------------------------------	--

Prioritná oblasť AD: Zvýšenie kvality poskytovania sociálnych služieb							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
AD1: Riadenie kvality	Udržiavať a posilňovať systémy manažérstva kvality v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb v ZP TTSK.	Počet ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK so zavedeným systémom manažérstva kvality	21	Priebežne	TTSK ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK	
AD2: Posilnenie integračnej a motivačnej funkcie zariadení sociálnych služieb	V zariadeniach sociálnych služieb (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) realizovať programy na aktívnu sociálnu inklúziu prijímateľov sociálnej služby s dôrazom na individuálny prístup.	Podiel ZSS, ktorým to ich špecializácia dovoľuje, ktoré realizujú programy na aktívnu sociálnu inklúziu na celkový počet ZSS	50%	Priebežne	Všetci poskytovatelia sociálnych služieb	Rozpočet všetkých poskytovateľov sociálnych služieb	

	Organizovať v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity, ktoré by prispeli nielen k informovanosti verejnosti o aktivitách zariadenia, ale by prispeli aj k integrácii klientov zariadenia do spoločenského života.	Podiel ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, ktoré organizujú dni otvorených dverí alebo iné verejnosti prístupné aktivity na celkový počet ZSS v ZP TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v ZP TTSK	Rozpočet TTSK	
	Realizovať v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) kultúrne a spoločenské podujatia a výlety (návštevy divadla, knižnice a pod.).	Podiel ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, ktoré realizujú kultúrne a spoločenské podujatia a výlety pre prijímateľov sociálnej pomoci na celkovom počte ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK	
	Vytvárať v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK (ktorým to ich špecializácia dovoľuje) priestory pre kultúru a umeleckú činnosť.	Podiel ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK, ktoré majú priestory pre kultúrnu a umeleckú činnosť na celkovom počte ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	100%	Priebežne	Všetky ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK	Rozpočet TTSK	

5.2 Oblasť výkonu opatrení SPODaSK

Prioritná oblasť BA: Vytvorenie komplexnej siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BA1: Kompletizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK mimo výlučnej pôsobnosti MPSVR	Podpora rozvoja nedostatočných alebo absentujúcich druhov služieb v oblasti výkonu opatrení SPODaSK a ich rozmiestnenie v jednotlivých okresoch TTSK.	Počet a kapacita subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK	Podľa potreby	Priebežne	TTSK Ústredie UPSVaR Všetky subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Štátny rozpočet Rozpočet subjektov SPODaSK	
BA2: Stabilizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK mimo výlučnej pôsobnosti MPSVR	Stabilizovať sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK tak, aby bola ich prevádzka dlhodobo udržateľná a predvídateľná pre všetkých poskytovateľov.	Stabilizovaná sieť subjektov pre výkon opatrení SPODaSK v TTSK	priebežne	2023	TTSK	Rozpočet TTSK	
BA3: Prepojenie subjektov pre výkon opatrení SPODaSK	Podporovať spoluprácu jednotlivých subjektov pre výkon opatrení SPODaSK a ich vzájomnú informovanosť o službách, ktoré poskytujú.	Podiel subjektov pre výkon SPODaSK zapojených do spolupráce na celkovom počte subjektov	100%	Priebežne	TTSK Všetky subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK	

Prioritná oblasť BB: Posilnenie finančných a personálnych kapacít subjektov pre výkon opatrení SPODaSK

Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BB1: Zvýšenie počtu a kvalifikácie odborných pracovníkov	Zvýšiuť počet odborných pracovníkov podporovať absolvovanie odborných školení, seminárov a vzdelávacích programov pre pracovníkov..	Počet odborných zamestnancov pre výkon SPODaSK	Podľa potreby	Priebežne	TTSK Subjekty SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet subjektov SPODaSK	

Prioritná oblasť BC: Posilnenie programov a aktivít na predchádzanie sociálno-patologických javov

Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
BC1: Rozvoj prevencie na predchádzanie sociálno-patologických javov	V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu primárnej (univerzálnej) prevencie.	Počet subjektov realizujúcich primárnu (univerzálnu) prevenciu	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet subjektov SPODaSK Externé zdroje	
	V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu sekundárnej (selektívnej) prevencie zameranej na populáciu v podmienkach zvýšeného rizika, na rizikové skupiny alebo rizikové javy.	Počet subjektov realizujúcich sekundárnu (selektívnu) prevenciu	100%	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet subjektov SPODaSK Externé zdroje	

	Podporovať aktívnu prácu s deťmi a mládežou na základných a stredných školách, predovšetkým v oblastiach prevencie pred užívaním návykových látok, záškoláctvom, šikanou, kriminalitou, materstvom mladistvých dievčat a pod.	Počet výchovno-vzdelávacích programov detí a mládeže zapojenej do aktivít prevencie	1/rok	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK Rozpočet subjektov SPODaSK Externé zdroje	
--	---	---	-------	-----------	---	---	--

5.3 Oblasť prevencie a eliminácie násillia

Prioritná oblasť CA: Prevencia a eliminácia násillia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách							
Cieľ	Opatrenie	Ukazovatele výstupu	Cieľová hodnota	Časový rámec	Zodpovedná inštitúcia	Zdroj financovania	Projektové zámery
CA1: Predchádzať vzniku násillia a akejkoľvek situácii, ktorá prispieva k vzniku a tolerancii násillia	V rámci Odboru sociálnych vecí TTSK začleniť agendu zaoberajúcu sa problémom násillia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Priebežne	priebežne	2023	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK	
	Vytvoriť a distribuovať jednoduché a zrozumiteľné informačné materiály o možnostiach pomoci v prípadoch násillia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Počet distribuovaných informačných materiálov	1	2023	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK	

	Komunikovať a medializovať fenomén násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Počet mediálnych výstupov iniciovaných TTSK	1/ročne	Priebežne	TTSK Subjekty pre výkon opatrení SPODaSK	Rozpočet TTSK	
CA2: Zabezpečiť rýchlu a efektívnu pomoc všetkým, ktorí sú vystavení násiliu alebo hrozbe násilia	Iniciovať a inštitucionalizovať sieť spolupracujúcich inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia páchaného v domácnostiach a inštitúciách na ohrozených skupinách.	Sieť spolupracujúcich inštitúcií a intervenčných tímov v oblasti násilia	1	2023	TTSK	Rozpočet TTSK	
	Podporiť budovanie utajeného azylového domu pre obeť násilia v TTSK.	Počet utajených azylových domov pre obeť násilia v TTSK	Podľa potreby	2023	TTSK	Externé zdroje	

6 Stratégia financovania

Oblasť sociálnych služieb a oblasť výkonov opatrení SPODaSK sú dve oblasti, ktoré sú rozdielne upravené v oblasti legislatívy, inštitucionálnej štruktúry a tiež v oblasti financovania. Z tohto dôvodu sú v ďalšom texte analyzované osobitne.

6.1 Financovanie činností ZSS v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky nastali najvýznamnejšie zmeny v organizácii sociálnych služieb, ktoré boli posilnené prijatím zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Na mestá a obce postupne prešli nielen nové kompetencie v tejto oblasti, ale aj povinnosť poskytnúť alebo zabezpečiť poskytnutie sociálnej služby pre všetkých občanov obce, ak si občan o službu požiada a jeho žiadosť potvrdí odborný posudok.

Hoci zmeny, ktoré v tejto oblasti nastali, boli významné, neboli dostatočne podporené zmenami v personálnej oblasti a v oblasti financovania sociálnych služieb. Aj keď v súvislosti s novelou zákona č. 448/2008 Z. z. prišlo k významným zmenám, financovanie sociálnych služieb aj naďalej vykazuje nesystémové rozdiely.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. sociálne služby poskytované **verejným poskytovateľom** sociálnej služby môžu byť financované:

- a) z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- c) z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby podľa odseku 10,
- d) zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva (ďalej len „rozpočet ministerstva“), a to z
 - o finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek (ďalej len „finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou“), podľa odseku 6,
 - o finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach krízovej intervencie podľa odseku 7,
- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- g) z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- h) z príjmu zo sociálneho podniku,
- i) z iných zdrojov.

Graf 9 Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných verejným poskytovateľom

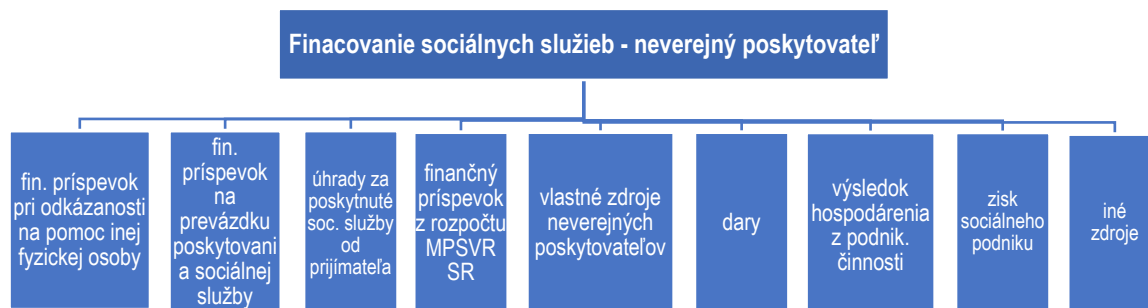

Zdroj: TTSK

Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. sociálne služby poskytované **neverejným poskytovateľom** sociálnej služby môžu byť financované:

- a) z finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a z finančného príspevku na prevádzku poskytovania sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3 uvedených v osobitnej zmluve podľa § 74 ods. 8,
- c) z rozpočtu ministerstva a to z
 - o finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 78 a,
 - o finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni podľa § 78aa,
- d) z vlastných zdrojov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,
- e) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- f) z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti po zdanení daňou z príjmov, ktoré vykonáva neverejný poskytovateľ sociálnej služby podľa osobitných predpisov,
- g) zo zisku zo sociálneho podniku,
- h) z iných zdrojov.

Graf 10 Zdroje financovania sociálnych služieb poskytovaných neverejným poskytovateľom

Zdroj: TTSK

V súčasnosti z pohľadu financovania je možné poskytovateľov sociálnych služieb (ZSS) v územnom obvode TTSK rozdeliť do 3 skupín:

- verejní poskytovatelia – zriadení ako rozpočtové organizácie TTSK;
- verejní poskytovatelia- zriadení alebo založení obcou;
- neverejní poskytovatelia – iné právnické a fyzické osoby, (napr. n.o., OZ, atď.).

V nasledovnej časti koncepcie priblížime niektoré finančné príspevky na poskytovanie sociálnych služieb tak, ako ich upravuje zákon č. 448/2008 Z.z.

Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou § 78a

- Ministerstvo poskytuje finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je
 - zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,

- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár.

Účelom poskytnutia finančného príspevku je spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov na mzdy a platy zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby.

Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni § 78 aa

- Ministerstvo poskytuje finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu v nocľahárni a neposkytuje túto službu s cieľom dosiahnuť zisk.

Výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou nie je fixná. Každoročne ju na príslušný kalendárny rok ustanovuje vláda Slovenskej republiky nariadením vlády Slovenskej republiky.

Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby § 77

Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby je neverejnému poskytovateľovi poskytovaný na základe zmluvy neverejného poskytovateľa s VÚC. VÚC uzatvára zmluvy s neverejnými poskytovateľmi. V zmysle § 81 h) zákona 448/2008 Z. z. je príspevok neverejnému poskytovateľovi na základe zmluvy o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby vyplatený z rozpočtu príslušného VÚC, ktorého neverejný poskytovateľ o poskytnutie príspevku požiadal.

Súčasnité financovanie je **mixom** štátnych dotácií, úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby ako aj z úhrad za iné činnosti podľa § 15 ods. 3, z vlastných zdrojov obcí, z vlastných zdrojov neverejných poskytovateľov a pod.

Nezrovnalosťou v systéme financovania je skutočnosť, že pokiaľ pri verejných poskytovateľoch sa do oprávnených nákladov nepremietajú všetky reálne náklady (napr. niektoré činnosti vykonávané pre ZSS obcou, či VÚC), pri neverejnom poskytovateľovi sa do oprávnených nákladov premietajú reálne náklady spojené s prevádzkou ZSS.

Ďalšou nezrovnalosťou je, že neverejní poskytovatelia pri odmeňovaní zamestnancov nie sú viazaní legislatívou o odmeňovaní zamestnancov pracujúcich vo verejnej správe. Táto sa vzťahuje len na verejných poskytovateľov. V dôsledku toho vznikajú rozdiely v odmeňovaní zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách, ktoré sú v prospech zamestnancov neverejných poskytovateľov.

Problémy v oblasti financovania sociálnych služieb identifikovalo aj ZMOS. Za najvýznamnejší označilo problematickú kontrolu finančných prostriedkov. ZMOS uvádza, že kritérium „ekonomicky oprávnené výdavky“ je ťažko kontrolovateľné, a to preto, lebo MPSVR SR, VÚC, či obce môžu kontrolovať len tú časť finančných prostriedkov, ktoré poskytnú na základe zmluvy poskytovateľovi sociálnych služieb. Takto tí poskytovatelia, ktorí nie sú napojení priamo na rozpočet zriaďovateľa, nie sú kontrolovateľní vo financovaní poskytovaných sociálnych služieb v plnom rozsahu. Vďaka tomu sa stalo poskytovanie sociálnych služieb ekonomicky zaujímavým pre neverejných poskytovateľov. Toto je realita, ktorá sa premieňa do cien služieb, a teda sa priamo dotýka nielen úhrad od občanov, ale aj rozpočtov miest a obcí.

Momentálne platný systém financovania sociálnych služieb má aj iné nedostatky:

- a) **Oblasť verejných poskytovateľov**—zabezpečenie prevádzky prostredníctvom rozpočtu, ktorý je plne vykrytý zriaďovateľom, sa ukazuje ako málo motivujúce pre manažment pri hľadaní „iných“ zdrojov. Aj veľké rekonštrukcie zariadení, ktoré sú finančne náročné, sú zabezpečované a realizované zriaďovateľom.
- b) **Oblasť neverejných poskytovateľov**—v TTSK ide predovšetkým o poskytovateľov pobytových sociálnych služieb pre zdravotne ťažko postihnuté fyzické osoby alebo pre fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom. Na základe zistení je možné konštatovať, že neverejní poskytovatelia sa koncentrujú na 3 zdroje:
 - 1) finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou z rozpočtu MPSVR SR alebo z príspevku pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby poskytnutého obcou alebo VÚC,
 - 2) príspevok na prevádzku poskytovania sociálnej služby,
 - 3) úhrada od prijímateľa za poskytnuté sociálne služby.

Pri stanovovaní oprávnených nákladov na poskytovanie sociálnej služby, má prijímateľ sociálnej služby stanovenú sumu úhrady, ktorá sa rovná rozdielu medzi oprávnenými nákladmi a nárokovateľnými finančnými príspevkami. Napr. v ZSS, ktoré je v zriaďovateľskej kompetencii TTSK, sa mesačná úhrada za poskytovanú službu v súčasnosti pohybuje okolo **220 eur mesačne**. U poskytovateľov, ktorí sú verejnými poskytovateľmi zriadenými iným vyšším územným celkom, sa úhrady pohybujú v rozmedzí **300 – 340 eur mesačne**. U neverejných poskytovateľov v niektorých prípadoch táto suma mesačne predstavuje sumu prevyšujúcu **800 eur mesačne**. Výška úhrad, ktoré prijímatelia sociálnej služby platia za tú istú službu u jednotlivých poskytovateľov, sa tak výrazne líši. Problémom je, že v TTSK žije pomerne veľká skupina starobných dôchodcov, ktorých dôchodok im neumožňuje požiadať o službu u neverejného poskytovateľa. Táto skutočnosť je jedným z významných dôvodov pre narastajúci počet žiadateľov o sociálnu službu adresovanú TTSK.

Medzery, ktoré sú v momentálnej legislatíve v oblasti financovania sociálnych služieb, tak zapríčiňujú ekonomické nerovnosti pri poskytovaní sociálnych služieb občanom s rovnakými sociálno-zdravotnými problémami a približne s rovnakými príjmami, pričom rozdiel v cene nie je výsledkom kvality poskytovaných služieb.

Možnosťami, ktoré by mohli zariadenia sociálnych služieb využívať pre zníženie existujúcich ekonomických nákladov a zvýšenie finančných zdrojov na svoju prevádzku, sú:

- Využitie služieb **ADOS** – agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktorá poskytuje kvalifikované ošetrovateľské služby na základe indikácie lekára – odborníka a finančne sú plne hrazené zdravotnou poisťovňou poistenca. V prípade záujmu ZSS uzavrie zmluvu s ADOS, čím si zabezpečí kvalifikovaný výkon ošetrovateľských úkonov, ktoré sú poskytnuté prijímateľom sociálnych služieb bezodplatne.
- Možnosť zriadiť a prevádzkovať **chránené pracovné miesto** (napr. vrátnika), na ktoré môže zariadenie čerpať príspevok z ÚPSVaR. Poskytovanie príspevku je časovo obmedzené.

- **Absolventská prax** - určená je pre čerstvých absolventov po ukončení štúdia na stredných a vysokých školách. Príspevok na odmenu pre nezamestnaných absolventov poskytuje miestne príslušný ÚPSVaR. Príspevok na 1 absolventa môže ZSS čerpať po dobu 3-6 mesiacov, pričom po uplynutí tejto doby je možné prijať ďalšieho absolventa, ktorý je na príslušnom ÚPSVaR evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. ZSS v prípade potreby a záujmu môže na absolventskú prax prijať naraz viac ako 1 absolventa.
- **Dobrovoľná absolventská prax** – obdobné ako absolventská prax. Rozdiel je v tom, že v tomto prípade je možné prijať evidovaného nezamestnaného, ktorý nie je čerstvým absolventom.
- **Príspevok na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny** (poskytuje ÚPSVaR). Príspevok sa poskytuje, ak sa nové pracovné miesto vytvorí na plný úväzok v trvaní najmenej na 12 mesiacov. Finančná podpora sa poskytuje len 6 mesiacov; pri trvaní pracovného miesta vytvoreného najmenej na 18 mesiacov sa finančná podpora vypláca 9 mesiacov.
- **Nenávratný finančných príspevok na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém.** Najznámejšou finančnou podporou v tejto oblasti sú Európsky sociálny fond (ESF), Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Nórsky finančný mechanizmus (Nórske fondy), VF – Višegradský fond a pod. Aj keď menšiu, ale napriek tomu zaujímavú finančnú podporu možno čerpať z finančných prostriedkov TTSK v rámci každoročnej výzvy, a takisto aj z grantových projektov, ktoré je možné každoročne podať v mestách Trnava, Galanta, Piešťany, Dunajská Streda a i. Možno je taktiež využiť dotácie z MPSVR SR, prípadne iných ministerstiev podľa vypísaných výziev.
- **Trest verejnoprospešnej práce.** Tento trest umožňuje ZSS a iným zamestnávateľom získať bezodplatne pracovnú silu. Hoci slovenská legislatíva obsahuje aj túto možnosť výkonu trestu, nie je v TTSK v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK využívaná vôbec.
- **Vytvorenie sociálneho podniku** – ZSS môže zriadiť sociálny podnik, na zriadenie ktorého je možné získať finančný príspevok z ÚPSVaR.

- o **2% z daní** – Tieto finančné prostriedky môžu čerpať občianske združenia, neziskové organizácie a pod., ktoré sú registrované ako prijímatelia uvedeného príspevku. Táto forma získavania finančných prostriedkov je v rámci poskytovateľov sociálnych služieb a subjektov vykonávajúcich opatrenia a činnosti v oblasti SPODaSK pomerne rozšírená.
- o **Dobrovoľníctvo.** Získaním dobrovoľníka/dobrovoľníkov pre spoluprácu so ZSS, alebo so subjektom pracujúcim v oblasti SPODaSK môže tiež prispieť k zníženiu finančných nákladov danej organizácie.

6.2 Financovanie činností a výkonov opatrení v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK

Vychádzajúc zo zákona č. 305/2005 Z. z. o SPODaSK je potrebné uviesť, že niektoré činnosti a zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK sú v plnej kompetencii (v zmysle zodpovednosti) štátu, a preto sú **plne hrazené z verejných zdrojov**.

Ide predovšetkým o:

- Centrá pre deti a rodiny – ktoré sú rozpočtovými organizáciami MPSVR SR s vlastným rozpočtom na zabezpečenie celej činnosti, vrátane financovania profesionálnych rodín.

Možnosť poskytnúť finančný príspevok zo zdrojov VÚC alebo obce upravuje § 88 príslušného zákona nasledovne:

- 1) VÚC môže poskytovať akreditovanému subjektu, ktorý nie je centrom, právnickej osobe alebo fyzickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) alebo obci finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona, ak je v súlade s potrebami obyvateľov územia VÚC.
- 2) VÚC môže poskytovať obci finančný príspevok na zariadenie, ktoré zriadila, len vtedy, ak finančný príspevok nebol poskytnutý tomuto zariadeniu.

- 3) Obec môže poskytovať akreditovanému subjektu, ktorý nie je centrom, a fyzickej osobe alebo právnickej osobe podľa § 71 od. 1 písm. e) finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.
- 4) Podmienky poskytovania finančného príspevku subjektom podľa odsekov 1 až 3 upraví VÚC a obec vo VZN tak, aby podmienky poskytovania finančného príspevku na nasledujúci rozpočtový rok boli oznámené najneskôr do 30. apríla.
- 5) VÚC a obec kontrolujú hospodárenie s poskytnutým finančným príspevkom a dodržiavanie ďalších zmluvných podmienok poskytnutia finančného príspevku.

Ďalšími zdrojmi pre financovanie činností a výkonov opatrení SPODaSK sú:

- a) dotácie ÚPSVaR (zazmluvnené činnosti),
- b) štátne dotácie,
- c) dotácie VÚC TTSK,
- d) dotačné prostriedky konkrétnych miest,
- e) dary a príspevky,
- f) 2% dane,
- g) platby klientov,
- h) finančné prostriedky na základe grantovej súťaže.

Graf 11 Zdroje financovania činností a výkonov opatrení SPODaSK

Zdroj: TTSK

Subjekty, ktoré pôsobia v oblasti výkonov opatrení SPODaSK, sú výraznejšie orientované na viaczdrojové financovanie ako poskytovatelia sociálnych služieb.

Subjekty pôsobiace v oblasti SPODaSK časť svojich finančných prostriedkov získavajú na svoju činnosť v zmysle platnej legislatívy z dotačných prostriedkov. Ďalšie finančné prostriedky môžu subjekty SPODaSK získať z grantových súťaží.

Až 60% z nich okrem dotácií, ktoré získavajú na svoju činnosť zo zákona, môžu získať prostredníctvom dotácie z rozpočtu TTSK a z dotácií, ktoré na tento účel vypisujú mestá.

Ďalších takmer 40% subjekt získava finančné prostriedky **prostredníctvom grantových schém** ako napr. národný projekt Komunitné centrá, ESF, PONTIS, GRANVIA, Centrum pre filantropiu, GlaxoSmithKline, Reckitt Benkiser, Erasmus plus.

Napriek skutočnosti, že tieto subjekty využívajú viaczdrojové financovanie viacej, ako organizácie poskytujúce sociálne služby, aj v oblasti financovania subjektov pôsobiacich v oblasti SPODaSK existuje viacero nedostatkov. Medzi základné identifikované nedostatky financovania činností a výkonov opatrení SPODaSK sme zaradili:

- 1) Krátkodobé financovanie, ktoré sa pohybuje od niekoľkých mesiacov do 1 roka.
- 2) Súčasný systém financovania prispieva k zvýšenej fluktuácii zamestnancov.
- 3) Organizácie sú nútené uzatvárať pracovné zmluvy na čiastočný pracovný úväzok aj v prípade, keď konkrétnych odborníkov potrebujú na plný pracovný úväzok.
- 4) Nedostatočné financovanie zabraňuje kvalitnej personálnej práci, najmä v prípade, ak je potrebné, aby personál prešiel špecializovaným školením.

Možnosťami, ktoré by mohli zariadenia pre výkon opatrení SPODaSK využívať pre zníženie existujúcich ekonomických nákladov a zvýšenie finančných zdrojov na svoju prevádzku, sú:

- 1) Možnosť zriadiť a prevádzkovať **chránené pracovné miesto** (napr. vrátnika), na ktoré môže zariadenie čerpať príspevok z ÚPSVaR. Poskytovanie príspevku je časovo obmedzené.
- 2) **Absolventská prax** určená je pre čerstvých absolventov po ukončení štúdia na stredných a vysokých školách. Príspevok na odmenu pre nezamestnaných absolventov poskytuje miestne príslušný ÚPSVaR. Príspevok na 1 absolventa môže

subjekt čerpať po dobu 3-6 mesiacov, pričom po uplynutí tejto doby je možné prijať ďalšieho absolventa, ktorý je na príslušnom ÚPSVaR evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Subjekt v prípade potreby a záujmu môže na absolventskú prax prijať naraz viac ako 1 absolventa.

- 3) **Dobrovoľná absolventská prax** – obdobné ako absolventská prax. Rozdiel je v tom, že v tomto prípade je možné prijať evidovaného nezamestnaného, ktorý nie je čerstvým absolventom.
- 4) **Príspevok na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny** (poskytuje ÚPSVaR) . Príspevok sa poskytuje ak sa nové pracovné miesto vytvorí na plný úväzok –v trvaní najmenej na 12 mesiacov. Finančná podpora sa poskytuje len 6 mesiacov; pri trvaní pracovného miesta vytvoreného najmenej na 18 mesiacov sa finančná podpora vypláca 9 mesiacov.
- 5) **Nenávratný finančných príspevok na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém.** Najznámejšou finančnou podporou v tejto oblasti sú Európsky sociálny fond (ESF), Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Nórsky finančný mechanizmus (Nórske fondy), VF – Višegradský fond a pod. Aj keď menšiu, ale napriek tomu zaujímavú finančnú podporu možno čerpať z finančných prostriedkov TTSK v rámci každoročnej výzvy, a takisto aj z grantových projektov, ktoré je možné každoročne podať v mestách Trnava, Galanta, Piešťany, Dunajská Streda a i. Možno je taktiež využiť dotácie z MPSVaR SR, prípadne iných ministerstiev podľa vypísaných výziev.
- 6) **Trest verejnoprospešnej práce.** Tento trest umožňuje poskytovateľom, subjektom a iným zamestnávateľom získať bezodplatne pracovnú silu. Hoci slovenská legislatíva obsahuje aj túto možnosť výkonu trestu, nie je v TTSK v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK využívaná vôbec.
- 7) **Vytvorenie sociálneho podniku** – subjekt môže zriadiť sociálny podnik, na zriadenie ktorého je možné získať finančný príspevok z ÚPSVaR.
- 8) **2% z daní** – Tieto finančné prostriedky môžu čerpať občianske združenia, neziskové organizácie a pod., ktoré sú registrované ako prijímatelia uvedeného príspevku. Táto forma získavania finančných prostriedkov je v rámci poskytovateľov sociálnych

služieb a subjektov vykonávajúcich opatrenia a činnosti v oblasti SPODaSK pomerne rozšírená.

- 9) Dobrovoľníctvo.** Získaním dobrovoľníka/dobrovoľníkov pre spoluprácu s poskytovateľom, alebo so subjektom pracujúcim v oblasti SPODaSK môže tiež prispieť k zníženiu finančných nákladov danej organizácie.

7 Návrh regionálnych priorít a hlavných cieľov na najbližšie roky

VÚC majú v oblasti sociálnych služieb a činností vykonávaných v oblasti SPODaSK postavenie centrálného systému, prostredníctvom ktorého prichádza k prepojeniu všetkých zainteresovaných subjektov. Cieľom Konceptcie je poskytnúť reálne rámce rozvoja oboch sledovaných oblastí tak, aby výsledným výstupom boli kvalitné a dostupné služby a spokojní obyvatelia regiónu TTSK. Všetky ciele a úlohy uvedené v Konceptcii smerujú k napĺňaniu priorít, ktoré si v tejto oblasti TTSK vytýčil na regionálnej a tiež na nadregionálnej úrovni.

7.1 Regionálne priority TTSK pre roky 2021-2023

V predchádzajúcich častiach Konceptcie rozvoja sociálnych služieb na území TTSK na roky 2021-2023 sme predstavili filozoficko-legislatívne východiská tvorby Konceptcie a popísali sme aj etické princípy, o ktoré sme sa pri tvorbe Konceptcie opierali. Realizovali sme analýzu v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výkonov opatrení v oblasti SPODaSK na úrovni TTSK. Následne bol popísaný strategický rámec, v rámci ktorého by sa rozvoj sociálnych služieb a SPOD SK mal v rokoch 2021-2023 uberať. V štvrtej časti sme uviedli aj hlavné ciele, ktoré by mali byť do roku 2023 naplnené. Vzhľadom k tomu, že aktuálna Konceptcia je navrhovaná len na obdobie troch rokov, pokladáme za potrebné zadefinovať regionálne priority, teda ciele, ktorých naplnenie by malo byť prioritnou úlohou v nasledujúcich troch rokoch.

Pri tvorbe regionálnych priorít TTSK sme vychádzali z nasledovných skutočností:

- a) z dlhodobej vízie TTSK pre oblasť sociálnych služieb a výkonov opatrení v oblasti SPODaSK;
- b) z identifikovaných potrieb regiónu;
- c) z národných priorít v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK;
- d) z reálnych možností TTSK.

Každá vízia predstavuje ideálny obraz toho, čo by v konečnom dôsledku v danej oblasti malo byť dosiahnuté. Ideálny obraz budúcej kvality sociálnych služieb a činností umožňuje TTSK premietnuť identifikované potreby obyvateľov regiónu do plánov, ktoré sa nevyhnutne nemusia vzťahovať k najbližšiemu obdobiu. Realizácia náročných cieľov v tejto oblasti vyžaduje strednodobé, alebo až dlhodobé plánovanie. Bez vízie, by však boli tieto plány príliš abstraktné, čo by bolo najväčšou prekážkou ich realizácie. Dlhodobá vízia TTSK je ambicióznym projektom, ktorý je zameraný na dosiahnutie najvyššej možnej kvality v oblasti sociálnych služieb aj v oblasti SPODaSK. Obe oblasti vytvárajú jeden vzájomne komplementárny celok, ktorý má potenciál významne prispieť ku kvalite života obyvateľov TTSK. V konkrétnosti sa dlhodobá vízia TTSK premietne do vytvorenia komplexnej siete sociálnych služieb, prostredníctvom ktorej budú zabezpečované obyvateľom TTSK všetky druhy sociálnych služieb, ktoré sa nachádzajú v zákone 448/2008 Z. z. Jednotlivé druhy sociálnych služieb budú poskytované vo všetkých formách, ktoré umožňuje platná legislatíva. Zároveň táto sieť bude budovaná so špecifickým akcentom na demografické trendy regiónu a tiež bude rešpektovať skutočnosť, že ide o región v rámci ktorého žije veľká skupina občanov maďarskej národnosti a tiež pomerne veľká skupina občanov rómskeho etnika. Dlhodobá vízia rozvoja sociálnych služieb preto predpokladá, že sociálne služby budované v rámci TTSK budú popri lokálnej a finančnej dostupnosti sociálnej služby rešpektovať aj princíp etnickej citlivosti.

V zmysle platnej legislatívy sa má koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2021-2023 budovať na základe identifikácie potrieb obyvateľov žijúcich v danom území. TTSK citlivo analyzoval všetky KP, ktoré získal od miest a obcí regiónu. Okrem informácií uvedených v KP, získava TTSK ďalšie informácie priamo od občanov, ktorí sa na jeho zamestnancov obracajú buď so žiadosťou o poskytnutie sociálnej služby, alebo so žiadosťou o pomoc pri riešení ich ťažkej životnej situácie.

V analytickej časti tohto dokumentu sú identifikované potreby obyvateľov spracované podľa jednotlivých okresov.

Ako sme uviedli v prvej kapitole vláda vždy definuje národné priority pre rozvoj danej oblasti, ktoré sú v súlade s trendami EÚ v oblasti starostlivosti o svojich občanov. Dlhodobá vízia predpokladá, že na jej realizácii sa budú podieľať všetky subjekty, konkrétne TTSK, štát a štátom zriadené organizácie, mestá a obce TTSK, ďalší verejní poskytovatelia pôsobiaci v rámci kraja, neverejní poskytovatelia ako aj subjekty vykonávajúce svoju činnosť v oblasti SPODaSK.

Pri stanovovaní regionálnych priorít sme rešpektovali tiež skutočnosť, že VÚC majú jasne definovanú zodpovednosť a kompetencie v oblasti sociálnych služieb (zákon č. 448/2008 Z. z.) a tiež v oblasti výkonov a opatrení SPODaSK (zákon č. 305/2005 Z. z.).

Pre oblasť sociálnych služieb

- 1) Naďalej podporovať rozvoj sociálnej siete tak, aby výsledkom bola komplexná sieť sociálnych služieb.
- 2) Vzhľadom k demografickej situácii v regióne posilniť všetky druhy a formy sociálnych služieb určených seniorom.
- 3) V súvislosti s rešpektovaním práva občana prežiť svoj život v prirodzenom prostredí, posilňovať komunitné formy sociálnych služieb.
- 4) Pri pobytových formách sociálnych služieb pokračovať v naštartovanom procese deinštitucionalizácie.
- 5) Podporovať rozvoj špecializovaných zariadení, ktoré budú poskytovať kvalitné služby so zameraním na špecifické potreby obyvateľov regiónu, ktoré súvisia s vybraným okruhom sociálnych problémov, ktoré sú dôsledkom takých ochorení ako je napr. Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, schizofrénia a pod.
- 6) Podporovať kvalifikačný rast pracovníkov v sociálnych službách.

Pre oblasť SPODaSK

- 1) Podporovať rozvoj siete subjektov pôsobiacich v oblasti SPODaSK, ktoré sa zameriavajú na riešenie problémov obyvateľov TTSK.
- 2) Na úrovni TTSK posilniť stabilizáciu subjektov v sieti SPODaSK aj prostredníctvom finančných príspevkov na činnosť týchto subjektov, ak to bude v súlade s potrebami obyvateľov TTSK.
- 3) Podporovať spoluprácu subjektov pôsobiach v oblasti výkonov opatrení SPODaSK a zvyšovať ich vzájomnú informovanosť.

Špecifickou súčasťou SPODaSK je **oblasť sociálno-patologických javov a ich** prevencie. V tejto oblasti sú regionálne priority formulované nasledovne.

- 1) Iniciovať k spolupráci všetky subjekty, ktoré sa zameriavajú na výkon sociálnej prevencie na území TTSK.
- 2) Angažovať sa a spolupracovať so subjektami, ktoré sa aktívne zapájajú do monitoringu a pomoci obetiam všetkých foriem násillia s cieľom zefektívniť oblasť prevencie a prispieť k eliminácii násillia.

7. 2 Nadregionálne priority TTSK pre roky 2021-2023

Pre naplnenie dlhodobej vízie Koncepce na roky 2021-2023 bude potrebné iniciovať viaceré legislatívne zmeny, ktoré odstránia nami identifikované nedostatky súčasnej praxe. VÚC sú organizácie, ktoré sú pravidelne oslovované hlavne rezortným ministerstvom k pripomienkovaniu pripravovaných legislatívnych zmien. V tejto súvislosti sme pre TTSK definovali nasledovné nadregionálne priority.

- 1) Iniciovať zmeny v oblasti legislatívy tak, aby personálna skladba zariadení poskytujúcich sociálne služby zodpovedala reálnym potrebám týchto zariadení.
- 2) Iniciovať zmeny v oblasti financovania sociálnych služieb tak, aby sa odstránili súčasnú rozdiely vo financovaní verejných a neverejných poskytovateľov.
- 3) Iniciovať zmeny v oblasti financovania subjektov pôsobiacich v oblasti SPODaSK tak, aby mali zabezpečené viacročné financovania, čo by prispelo k stabilizácii kvalitného odborného personálu.

7.3 Záverečné odporúčania

Dosiahnuť vybudovanie komplexnej sociálnej siete vo všetkých regiónoch TTSK, ktorá bude prepájať všetky subjekty pôsobiace v oblasti sociálnych služieb a v oblasti výkonov opatrení SPODaSK do jedného celku je mimoriadne náročnou víziou. Jej naplnenie prekračuje časové obdobie strednodobého plánu a predpokladá dlhodobú spoluprácu tých zainteresovaných subjektov, ktoré sa s touto víziou stotožnili. Základom dlhodobej spolupráce je vzájomná dôvera a pravidelná informovanosť.

V tomto zmysle formulujeme nasledovné záverečné odporúčania:

- 1) TTSK bude na svojich webových stránkach, ako aj na stránkach subjektov v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, informovať o napĺňaní parciálnych cieľov a úloh tejto koncepcie.
- 2) TTSK bude prostredníctvom regionálnych médií informovať verejnosť o napĺňaní regionálnych priorít určených koncepciou.
- 3) V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. má byť plnenie cieľov a úloh stanovených v koncepcii pravidelne sledované a vyhodnocované. V tomto zmysle TTSK zabezpečí, aby každoročne bol skontrolovaný reálny stav plnenia koncepcie. Výsledky kontroly budú spracované formou evaluačnej správy každoročne k 31. januáru nasledujúceho roka.

Indexové skratky

- 1) Keďže názov strategického dokumentu Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území TTSK je pomerne dlhý, v následnom texte dokumentu budeme používať aj jeho celý názov aj jeho skrátený názov v tvare konceptia. Použitie konkrétneho tvaru bude závisieť od potrieb textu.
- 2) <http://www.vop.gov.sk/files/File/Dokumenty/OPP.rtf>
- 3) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0636&from=en>
- 4) http://www.ageplatform.eu/images/stories/22204_AGE_charte_europeenne_EN_v4.pdf
- 5) <https://www.amnesty.sk/wp-content/uploads/2012/01/Medzin%C3%A1rodn%C3%BD-pakt-o-hospod%C3%A1rskych-soci%C3%A1lnych-a-kult%C3%BArnych-pr%C3%A1vach.pdf>
- 6) <http://www.zpmpvsvr.sk/dokum/dohovorOSN.pdf>
- 7) <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/ministerstvo/narodne-koordinacne-stredisko/dohovor-pravach-dietata.pdf>
- 8) https://www.gender.gov.sk/wp-content/uploads/2012/06/CEDAW_1979.pdf
- 9) https://www.gender.gov.sk/wp-content/uploads/2012/06/Eu_soc_charta_revidovana1996.pdf
- 10) <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/strategia-europa-2020/strategia-europa-2020/index.html>
- 11) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=LT>
- 12) https://www.mpsvr.sk/files/slovensky/ministerstvo/medzinarodna-spolupraca/europska-unia/strategie-europskej-unie/kom_2010_636.pdf
- 13) https://www.mzv.sk/documents/10182/184563/140612_strategia_prava_starsich_osob.pdf
- 14) <http://www.coface-eu.org/wp-content/uploads/2017/01/COFACE-Disability-CharterSK.pdf>

- 15) <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/deinstitucionalizacia-socialnych-sluzieb.html>
- 16) <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-prava-seniorov/narodny-program-aktivneho-starnutia-roky2014-2020.html>
- 17) https://www.gender.gov.sk/wp-content/uploads/2012/06/NAP_nasilie_print.pdf18
- 18) <https://www.minv.sk/?strategia-pre-integraciu-romov-do-roku-2020>
- 19) <http://www.health.gov.sk/Zdroje?/Sources/Sekcie/IZP/strategicky-ramec-starostlivosti-o-zdravie-2014-2030.pdf>
- 20) <http://www.psychiatry.sk/cms/File/NPDZ.pdf>
- 21) <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/narodny-programrozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-roky-2014-2020.pdf>
- 22) Všeobecné vyjadrenie č. 9. Práva detí so zdravotným postihnutím, CRC/C/GC/9
- 23) Index starnutia je údaj, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku na 100 osôb vo veku 0-14.
- 24) <https://rchlohovec.edupage.org/sprava/>
- 25) 25 <https://www.rctrstin.sk/about/>